

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Przewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa
Nr WP-0310-1/17

Druk nr 1634
Warszawa, 31 maja 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 976 ze zm.) uprzejmie przedstawiam

- „Informację z działalności Krajowej Rady Sądownictwa w 2016 roku”.

Z poważaniem

(-) SSN Dariusz Zawistowski

KRAJOWA RADA SĄDOWNICTWA

**INFORMACJA
Z DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
w 2016 roku**

Warszawa, maj 2017 r.

SPIS TREŚCI

I.	Ogólna charakterystyka i najważniejsze zadania Krajowej Rady Sądownictwa	1
II.	Skład Krajowej Rady Sądownictwa	5
III.	Kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa	14
	1. Rozpatrywanie i ocena kandydatur oraz przedstawianie z wnioskiem Prezydentowi RP kandydatów na stanowiska sędziowskie i asesorskie	16
	2. Odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach indywidualnych, wnoszone do Sądu Najwyższego przez uczestników postępowania	29
	3. Opinie i stanowiska w zakresie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów	35
	4. Najważniejsze dane statystyczne obrazujące działalność Krajowej Rady Sądownictwa w 2016 roku	81
	5. Wnioski Krajowej Rady Sądownictwa o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych	90
IV.	Uchwały w sprawach wystąpienia Krajowej Rady Sądownictwa do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją RP aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów	91
V.	Uhonorowania sędziów odchodzących w stan spoczynku	100
VI.	Konferencje, spotkania i seminaria zorganizowane przez KRS	101
VII.	Działalność Rady na arenie międzynarodowej	105
VIII.	Inne wydarzenia	110
IX.	Rozpatrywanie korespondencji skargowej	111
	1. Komisja skarg, wniosków i petycji	112
	2. Komisja do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych	113

	3. Komisja do spraw wizytacji i lustracji	114
	4. Komisja do spraw etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych	114
X.	Postulaty Rady w zakresie aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości	117
XI.	Biuro Krajowej Rady Sądownictwa	120

I. Ogólna charakterystyka i najważniejsze zadania Krajowej Rady Sądownictwa

Krajowa Rada Sądownictwa jest jedynym organem państwa stojącym na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Pozycja ustrojowa Krajowej Rady Sądownictwa wynika z art. 186 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Odwołując się do genezy historycznej należy wskazać, że w systemie ustrojowym państwa przed 1989 r. brakowało instytucji i mechanizmów prawnych, które gwarantowałyby realizację zasady niezawisłości sędziowskiej i samorządności sędziów, deklarowanej w Konstytucji z 1952 r. Konstytucja oraz obowiązujące wówczas ustawy ukierunkowały działalność sądów na ochronę ówczesnego ustroju państwa. Osiągnięciu niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów nie sprzyjały także uregulowania prawne przewidujące powoływanie i odwoływanie sędziów przez Radę Państwa na wniosek Ministra Sprawiedliwości, albowiem to od tych organów (władzy wykonawczej) zależało kształtowanie polityki kadrowej w sądownictwie.

Przemiany ustrojowe, do których doszło w 1989 r., zrodziły zupełnie nową koncepcję rozumienia roli i pozycji wymiaru sprawiedliwości w demokratycznym państwie prawa. Niezawisłość sędziowska stała się niezbędna do legitymizacji sądownictwa, będącego gwarantem praw i wolności obywatelskich. Niezależność sądownictwa z kolei wykracza poza sferę polityczną oraz wpływa na stabilność państwa, jego gospodarkę, a także realizuje inne ważne cele społeczne. Niezależność sądów i niezawisłość sędziów nie są więc celami samymi w sobie, lecz służą osiągnięciu ważnych celów społecznych na zasadzie sprawiedliwości. Argumenty te legły u podstaw powołania Krajowej Rady Sądownictwa.

Postulat powołania Krajowej Rady Sądownictwa powstał w wyniku porozumienia politycznego, zawartego podczas obrad „okrągłego stołu” i zakładał utworzenie organu konstytucyjnego, składającego się z przedstawicieli władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej. Głównym zadaniem tego organu miało być współdecydowanie o sprawach kadrowych sędziów, to jest nominacjach, awansach i przenoszeniu w stan spoczynku. Poza tym ów organ miał też zajmować się innymi kwestiami związanymi z sądownictwem i praworządnością. Koncepcja ustrojowa Krajowej Rady Sądownictwa była wzorowana na doświadczeniach państw europejskich, w szczególności włoskich i francuskich.

Krajowa Rada Sądownictwa została utworzona z dniem 29 grudnia 1989 r., na mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1989 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. nr 73, poz. 435).

W art. 1 ust. 2 ustawy wskazano, że Rada jest strażnikiem niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów. Ponadto do kompetencji Rady przekazano rozpatrywanie kandydatur na stanowiska sędziów Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych i sądów wojskowych oraz przedstawianie Prezydentowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wniosków o ich powołanie, rozpatrywanie i rozstrzygnięcie wniosków o przeniesienie sędziego na inne miejsce służbowe ze względu na powagę stanowiska sędziego, wypowiedanie się w sprawie zasad etyki zawodowej sędziów, wyrażanie stanowiska co do propozycji zmian ustroju sądów, zapoznawanie się z projektami aktów normatywnych dotyczących sądownictwa, wyrażanie opinii w sprawach dotyczących sędziów i sądów, wniesionych pod obrady Rady przez Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, inne organy państwowe, a także przez zgromadzenia ogólne sędziów. Rada wysłuchiwała także informacji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Ministra Sprawiedliwości, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego o działalności sądów oraz wypowiadała się o stanie kadry sędziowskiej. W skład Rady, zgodnie z art. 4 ustawy, wchodził: Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracami Izby Wojskowej Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, dwóch sędziów Sądu Najwyższego, sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, dziewięciu sędziów sądów powszechnych, sędzia sądu wojskowego, czterech posłów, dwóch senatorów, osoba wskazana przez Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz Minister Sprawiedliwości. Rada wybierała ze swego grona przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, którzy kierowali jej pracami. Obsługę administracyjną Krajowej Rady Sądownictwa zapewniała Kancelaria Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Na skutek noweli art. 60 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, wprowadzonej ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 r. o zmianie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, powoływanie sędziów stało się prerogatywą Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa. Status Rady został utrwalony po wejściu w życie ustawy konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r. o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym, powszechnie zwanej „Małą Konstytucją”. Wzmocnienie ustrojowej pozycji Krajowej Rady Sądownictwa nastąpiło z kolei w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. Funkcja strażnika niezależności sądów i niezawisłości sędziów została podniesiona do rangi zasady konstytucyjnej, wyrażonej w art. 186 ust. 1 Konstytucji.

Dążąc do wzmocnienia, w ramach trójpodziału władzy, pozycji Krajowej Rady Sądownictwa, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił w dniu 27 lipca 2001 r. ustawę o Krajowej Radzie Sądownictwa. Poszerzony został zakres kompetencji Rady, m.in. w zakresie współdecydowania o budżecie wymiaru sprawiedliwości. Do kompetencji Rady przekazano także uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej sędziów. Zgodnie z ustawą, Krajowa Rada Sądownictwa rozpoczęła składanie Ministrowi Sprawiedliwości wniosków o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych, co zaowocowało systematycznym wzrostem nakładów na sądownictwo powszechne. W dniu 19 lutego 2003 r. Krajowa Rada Sądownictwa uchwaliła zbiór zasad etyki zawodowej sędziów. Obecnie czuwa nad przestrzeganiem tych zasad.

Naturalną konsekwencją ustrojowego wyodrębnienia Krajowej Rady Sądownictwa w ramach trójpodziału władzy było wydzielenie jej budżetu jako odrębnej części budżetu państwa. Z dniem 1 stycznia 2007 r. Krajowa Rada Sądownictwa, po 17 latach działalności, stała się organem niezależnym finansowo, organizacyjnie i administracyjnie. Zapewnia to Radzie większą niezależność oraz ułatwia wywiązywanie się z nałożonych obowiązków konstytucyjnych i ustawowych.

Krajowa Rada Sądownictwa wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Rady. Powołanie Biura miało na celu stworzenie urzędu państwowego, służącego pomocą Krajowej Radzie Sądownictwa przy wykonywaniu jej zadań w zakresie administracyjnym, organizacyjnym, prawnym i finansowym. Biurem kieruje szef, którego powołuje i odwołuje Przewodniczący Rady po zasięgnięciu opinii Prezydium Rady.

Obecnie ustrój, zakres działania i tryb pracy Krajowej Rady Sądownictwa oraz sposób wyboru jej członków określa ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 976, ze zm.) – dalej także „ustawa o KRS”. Ustawą tą uchylono poprzednio obowiązującą ustawę z 27 stycznia 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa. Założeniem, które legło u podstaw uchwalenia nowej ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa było przede wszystkim dostosowanie organizacji i funkcjonowania tego organu do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Wprowadzono zatem liczne przepisy normujące tryb działania Rady i postępowanie przed Radą, regulowane uprzednio w aktach pozaustawowych (regulamin uchwalany przez Radę, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej). W ustawie ograniczono się do wskazania najważniejszych kompetencji Rady wiążących się z ustrojową pozycją tego organu i zadaniami powierzonymi na mocy art. 186 ust. 1 Konstytucji. Kompetencje te były tożsame z zadaniami

przewidzianymi w uchylonej ustawie. Ich szczegółowe rozwinięcie znajduje się w dalszej części niniejszego opracowania. Dostosowane zostały także do wymagań konstytucyjnych regulacje dotyczące członkostwa w Radzie, odnoszące się do wygaśnięcia mandatu wybieranych członków, w tym zwłaszcza posłów i senatorów oraz odstąpiono od rozwiązania dopuszczającego delegowanie zastępcy na posiedzenia plenarne Rady przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Ministra Sprawiedliwości.

Ustrój, zakres działania i tryb pracy Krajowej Rady Sądownictwa oraz sposób wyboru jej członków określa ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 976, ze zm.) – dalej także „ustawa o KRS”.

Charakter ustrojowy Krajowej Rady Sądownictwa od początku istnienia tego organu budził pewne wątpliwości co do jednoznacznego zakwalifikowania w systemie organów państwa. W doktrynie pojawiły się poglądy, że Rada, jako konstytucyjny organ państwa jest publiczno-samorządowym reprezentantem środowiska sędziowskiego. Niektórzy autorzy w dalszym ciągu uważają Radę za organ o charakterze mieszanym, to jest skupiającym zarówno kompetencje organu administracji publicznej, jak i organu samorządu zawodowego. Pojawiają się także twierdzenia klasyfikujące Radę jako organ zbliżony do władzy sądowniczej. Nie ulega wątpliwości, że, z punktu widzenia konstytucyjnego, Rada jest strażnikiem niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). W tym celu Radzie zostało przyznane wyłączne uprawnienie do rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych oraz Sądzie Najwyższym, a także w sądach administracyjnych i wojskowych. Rada jest także jedynym organem państwa uprawnionym do przedstawiania Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów na wszystkich stanowiskach sędziowskich. Trybunał Konstytucyjny w motywach wyroku z dnia 15 grudnia 1999 r. w sprawie o sygnaturze akt P 6/99 stwierdził, że *Krajowa Rada Sądownictwa jest swoistym, samodzielnym, centralnym organem państwowym, którego funkcje powiązane są z władzą sądowniczą*. Z kolei w motywach wyroku z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie o sygnaturze akt K 40/07 Trybunał Konstytucyjny określił status Krajowej Rady Sądownictwa *jako konstytucyjnego, kolegialnego organu państwa, usytuowanego w bliskości władzy sądowniczej, stojącego na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów*.

W 2016 r. Krajowa Rada Sądownictwa szczególną uwagę koncentrowała na kwestiach ustrojowych, wchodzących w zakres przyznanych jej kompetencji konstytucyjnych

i ustawowych. Rada w swoich stanowiskach i opiniach wielokrotnie wyrażała apel do władzy ustawodawczej i władzy wykonawczej o poszanowanie zasady trójpodziału władzy, wyrażonej w art. 10 i art. 173 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zasady niezawisłości sędziowskiej, przewidzianej w art. 178 Konstytucji, której podstawowym celem jest ochrona obywateli oraz sformułowanej w art. 173 Konstytucji zasady niezależności i odrębności sądów. Zasady te stanowią fundament demokratycznego państwa prawnego i gwarancję, przewidzianego w art. 45 ust. 1 Konstytucji, prawa do sądu, zgodnie z którym każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Z uwagi na liczne inicjatywy legislacyjne procedowane w 2016 r., Rada wykazywała aktywność dotyczącą ochrony niezależności i pozycji ustrojowej Trybunału Konstytucyjnego oraz Krajowej Rady Sądownictwa, z uwagi na szczególne znaczenie i rolę tych organów dla prawidłowego funkcjonowania państwa.

II. Skład Krajowej Rady Sądownictwa

Krajowa Rada Sądownictwa jest organem kolegialnym, składającym się z dwudziestu pięciu członków, wywodzących się z przedstawicieli władzy ustawodawczej, wykonawczej i sędziowskiej. Tak jak w większości krajów europejskich, skład Krajowej Rady Sądownictwa jest mieszany, przy czym sędziowie stanowią większość i są wyłaniany przez środowisko sędziowskie. Taki skład Rady i sposób wyłaniania jej członków daje możliwość bezpośredniej odpowiedzialności politycznych struktur państwa za funkcjonowanie sądownictwa, a jednocześnie zapewnia odpowiedni zakres niezależności.

Zgodnie z art. 187 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowa Rada Sądownictwa składa się z:

- Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Ministra Sprawiedliwości, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i osoby powołanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, piętnastu członków wybranych spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych;
- czterech członków wybranych przez Sejm spośród posłów oraz dwóch członków wybranych przez Senat spośród senatorów.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Minister Sprawiedliwości oraz Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego zasiadają w Radzie przez okres pełnienia tej funkcji. Kadencja członków pochodzących z wyboru trwa cztery lata, z tym że członkowie wybrani przez Sejm

i Senat pełnią swoje funkcje do czasu wyboru ich następców. Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej pełni funkcję w Radzie bez oznaczenia okresu kadencji, w związku z tym może zostać w każdym czasie odwołany. Jego mandat wygasa najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po zakończeniu kadencji Prezydenta albo opróżnieniu urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Sędzia może pełnić funkcję wybranego członka Rady tylko przez dwie kadencje. Sposób wyłaniania sędziów zasiadających w Radzie został określony w ustawie o KRS, i tak:

- Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego wybiera spośród sędziów tego Sądu dwóch członków Rady;
- Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego wspólnie z przedstawicielami zgromadzeń ogólnych wojewódzkich sądów administracyjnych wybiera spośród sędziów sądów administracyjnych dwóch członków Rady;
- zebranie przedstawicieli zebrań sędziów sądów apelacyjnych wybiera spośród swego grona dwóch członków Rady;
- zebranie przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów okręgów wybiera spośród swego grona ośmiu członków Rady;
- Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych wybiera spośród swego grona jednego członka Rady.

Organami Krajowej Rady Sądownictwa są Przewodniczący i Prezydium Rady, wybierani przez Radę spośród jej członków na czteroletnią kadencję. W skład Prezydium wchodzi Przewodniczący Rady, dwóch wiceprzewodniczących i trzech członków. Członkowie Prezydium mogą sprawować swoje funkcje maksymalnie przez okres dwóch kadencji. Przewodniczący reprezentuje Radę oraz organizuje jej pracę, a w szczególności zwołuje posiedzenia Rady, przewodniczy obradom i czuwa nad ich przebiegiem, podpisuje uchwały Rady, przedstawia Radzie wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz wykonuje czynności zlecone przez Radę. Prezydium kieruje pracami Rady oraz zapewnia właściwe funkcjonowanie Rady między posiedzeniami plenarnymi. W nagłych przypadkach, wymagających podjęcia działań między posiedzeniami plenarnymi, Prezydium może w imieniu Rady podejmować czynności należące do jej kompetencji, z wyjątkiem załatwiania spraw indywidualnych.

Skład Krajowej Rady Sądownictwa (w porządku alfabetycznym):

Andrzej Adamczuk - sędzia Sądu Okręgowego w Poznaniu, członek Rady od 21 marca 2014 r., wybrany przez Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów (pierwsza kadencja);

Rafał Ambrozik – senator, członek Rady od 18 grudnia 2015 r., wybrany przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej;

Borys Budka – poseł, członek Rady wybrany przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z dniem 25 listopada 2015 r.;

Janusz Drachal – sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, członek Rady od 16 maja 2014 r., wybrany przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego wspólnie z przedstawicielami zgromadzeń ogólnych wojewódzkich sądów administracyjnych (pierwsza kadencja);

Małgorzata Gersdorf – sędzia Sądu Najwyższego, członek Rady od 30 kwietnia 2014 r. w związku z powołaniem do pełnienia funkcji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego;

Stanisław Gogacz – senator, członek Rady od 18 grudnia 2015 r., wybrany przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej;

Katarzyna Gonera – sędzia Sądu Najwyższego, członek Rady od 23 marca 2010 r., wybrana przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego (od 24 marca 2014 r. druga kadencja);

Jan Grzęda – sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, członek Rady od 12 lutego 2016 r., wybrany przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego wspólnie z przedstawicielami zgromadzeń ogólnych wojewódzkich sądów administracyjnych;

Wiesław Johann – sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku, członek Rady od 30 września 2015 r., powołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;

Jan Kremer – sędzia Sądu Apelacyjnego w Krakowie, członek Rady od 28 czerwca 2010 r., wybrany przez Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Apelacji (od 29 czerwca 2014 r. druga kadencja);

Maria Motylska-Kucharczyk – sędzia Sądu Okręgowego w Łodzi, członek Rady od 20 marca 2010 r., wybrana przez Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów (od 21 marca 2014 r. druga kadencja);

Andrzej Niedużak – sędzia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, członek Rady od 22 marca 2014 r., wybrany przez Zebranie Przedstawicieli Zebrań Sędziów Sądów Apelacyjnych (pierwsza kadencja);

Gabriela Ott – sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach, członek Rady od 20 marca 2010 r., wybrana przez Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów (od 21 marca 2014 r. druga kadencja);

Sławomir Pałka – sędzia Sądu Rejonowego w Oławie, członek Rady od 21 marca 2014 r., wybrany przez Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów (pierwsza kadencja);

Krystyna Pawłowicz – poseł, członek Rady wybrany przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z dniem 25 listopada 2015 r.;

Stanisław Piotrowicz – poseł, członek Rady wybrany przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z dniem 25 listopada 2015 r.;

Ewa Preneta-Ambicka – sędzia Sądu Okręgowego w Rzeszowie, członek Rady od 20 marca 2010 r., wybrana przez Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów (od 21 marca 2014 r. druga kadencja);

Piotr Raczkowski – sędzia Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie, członek Rady od 27 stycznia 2010 r. (od 28 stycznia 2014 r. druga kadencja);

Tomasz Rzymkowski – poseł, członek Rady wybrany przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z dniem 25 listopada 2015 r.;

Krzysztof Wojtaszek – sędzia Sądu Okręgowego w Lublinie, członek Rady od 19 marca 2012 r., wybrany przez Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów (od 20 marca 2016 r. druga kadencja);

Dariusz Zawistowski – sędzia Sądu Najwyższego, członek Rady od 24 marca 2014 r., wybrany przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego (pierwsza kadencja);

Janusz Zimny – sędzia Sądu Okręgowego w Gdańsku, członek Rady od 20 marca 2010 r., wybrany przez Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów (od 21 marca 2014 r. druga kadencja);

Zbigniew Ziobro – Minister Sprawiedliwości, członek Rady od 16 listopada 2015 r. w związku z objęciem stanowiska Ministra Sprawiedliwości;

Marek Zirk-Sadowski – sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, członek Rady od 17 lutego 2016 r. w związku z powołaniem do pełnienia funkcji Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego;

Waldemar Żurek – sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, członek Rady od 20 marca 2010 r. wybrany przez Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów (od 21 marca 2014 r. druga kadencja);

Skład Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa

Dariusz Zawistowski - Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;

Piotr Raczkowski - Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;

Krzysztof Wojtaszek - Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;

Andrzej Adamczuk - Członek Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa;

Gabriela Ott - Członek Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa;

Ewa Preneta Ambicka - Członek Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa;

Skład komisji powołanych przez Krajową Radę Sądownictwa na podstawie art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o KRS (według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.):

1. Komisja ogólna i szkoleń:

Jan Kremer - Przewodniczący Komisji;

Andrzej Adamczuk - Członek Komisji;

Janusz Drachal - Członek Komisji;

Katarzyna Gonera - Członek Komisji;

Jan Grzęda - Członek Komisji;

Andrzej Niedużak - Członek Komisji;

Gabriela Ott - Członek Komisji;

Piotr Raczkowski - Członek Komisji;

Dariusz Zawistowski - Członek Komisji;

Janusz Zimny - Członek Komisji;

Waldemar Żurek - Członek Komisji;

2. Komisja do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych:

Krzysztof Wojtaszek - Przewodniczący Komisji;

Andrzej Adamczuk - Członek Komisji;

Wiesław Johann - Członek Komisji;

Maria Motylska-Kucharczyk - Członek Komisji;

Gabriela Ott - Członek Komisji;

Sławomir Palka - Członek Komisji;

Ewa Preneta-Ambicka - Członek Komisji;

Piotr Raczkowski - Członek Komisji;

Janusz Zimny - Członek Komisji;

Waldemar Żurek - Członek Komisji;

3. Komisja budżetowa:

Ewa Preneta-Ambicka - Przewodnicząca Komisji;

Andrzej Adamczuk - Członek Komisji;

Jan Grzęda - Członek Komisji;

Jan Kremer - Członek Komisji;

Maria Motylska-Kucharczyk - Członek Komisji;

Andrzej Niedużak - Członek Komisji;

Gabriela Ott - Członek Komisji;

Sławomir Palka - Członek Komisji;

Piotr Raczkowski - Członek Komisji;

Krzysztof Wojtaszek - Członek Komisji;

Dariusz Zawistowski - Członek Komisji;

Janusz Zimny - Członek Komisji;

Waldemar Żurek - Członek Komisji;

4. Komisja do spraw wizytacji i lustracji:

Gabriela Ott - Przewodnicząca Komisji;

Andrzej Adamczuk - Członek Komisji;

Jan Kremer - Członek Komisji;

Maria Motylska-Kucharczyk - Członek Komisji;

Ewa Preneta-Ambicka - Członek Komisji;

Piotr Raczkowski - Członek Komisji;

Janusz Zimny - Członek Komisji;

Waldemar Żurek - Członek Komisji;

5. Komisja do spraw etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych:

Katarzyna Gonera - Przewodnicząca Komisji;
Wiesław Johann - Członek Komisji;
Jan Kremer - Członek Komisji;
Maria Motylska-Kucharczyk - Członek Komisji;
Andrzej Niedużak - Członek Komisji;
Gabriela Ott - Członek Komisji;
Sławomir Pałka - Członek Komisji;
Krystyna Pawłowicz - Członek Komisji;
Ewa Preneta-Ambicka - Członek Komisji;
Krzysztof Wojtaszek - Członek Komisji;
Dariusz Zawistowski - Członek Komisji;
Janusz Zimny - Członek Komisji;
Waldemar Żurek - Członek Komisji;

6. Komisja do spraw kontaktów międzynarodowych:

Katarzyna Gonera - Przewodnicząca Komisji;
Andrzej Adamczuk - Członek Komisji;
Andrzej Niedużak - Członek Komisji;
Gabriela Ott - Członek Komisji;
Sławomir Pałka - Członek Komisji;
Ewa Preneta-Ambicka - Członek Komisji;
Piotr Raczkowski - Członek Komisji;
Janusz Zimny - Członek Komisji;
Waldemar Żurek - Członek Komisji;

7. Komisja do spraw skarg, wniosków i petycji:

Ewa Preneta-Ambicka - Przewodnicząca Komisji;

Andrzej Adamczuk - Członek Komisji;

Janusz Drachal - Członek Komisji;

Maria Motylska-Kucharczyk - Członek Komisji;

Andrzej Niedużak - Członek Komisji;

Gabriela Ott - Członek Komisji;

Sławomir Pałka - Członek Komisji;

Piotr Raczkowski - Członek Komisji;

Krzysztof Wojtaszek - Członek Komisji;

Janusz Zimny - Członek Komisji;

Waldemar Żurek - Członek Komisji;

8. Komisja do spraw środków społecznego przekazu:

Waldemar Żurek - Przewodnicząca Komisji;

Janusz Drachal - Członek Komisji;

Wiesław Johann - Członek Komisji;

Jan Kremer - Członek Komisji;

Andrzej Niedużak - Członek Komisji;

Sławomir Pałka - Członek Komisji;

Ewa Preneta-Ambicka - Członek Komisji;

Piotr Raczkowski - Członek Komisji;

Janusz Zimny - Członek Komisji;

9. Komisja do spraw związanych z powstaniem domu sędziego seniora:

Sławomir Pałka - Przewodniczący Komisji;

Ewa Preneta-Ambicka - Członek Komisji;

Piotr Raczkowski - Członek Komisji;

Krzysztof Wojtaszek - Członek Komisji;

Janusz Zimny - Członek Komisji;

Waldemar Żurek - Członek Komisji;

Funkcję Rzecznika Prasowego Krajowej Rady Sądownictwa pełni sędzia **Waldemar Żurek**, natomiast funkcję Zastępcy Rzecznika Prasowego Krajowej Rady Sądownictwa sędzia **Sławomir Pałka**.

III. Kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa

Podstawowe kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa zostały określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 179 Konstytucji Krajowa Rada Sądownictwa posiada wyłączną kompetencję do przedstawiania Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków w sprawie powołania sędziów. Z kolei art. 186 ust. 2 Konstytucji stanowi podstawę do występowania przez Krajową Radę Sądownictwa do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Zgodnie z ustawą o KRS do kompetencji Rady należy:

- rozpatrywanie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych;
- przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych, co stanowi uzupełnienie kompetencji przyznanej Radzie w Konstytucji,
- uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i czuwanie nad ich przestrzeganiem,
- wypowiedanie się o stanie kadry sędziowskiej;
- wyrażanie stanowiska w sprawach dotyczących sądownictwa i sędziów, wniesionych pod

jej obrady przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, inne organy władzy publicznej lub organy samorządu sędziowskiego;

- opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów, a także przedstawianie wniosków w tym zakresie;
- opiniowanie programów szkolenia w ramach aplikacji sędziowskiej, zakresu i sposobu przeprowadzania konkursów na aplikację sędziowską oraz egzaminów sędziowskich;
- opiniowanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej w zakresie dotyczącym szkolenia i doskonalenia zawodowego sędziów i pracowników sądów;
- podejmowanie uchwał w sprawach wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów, co stanowi uzupełnienie kompetencji przyznanej Radzie w Konstytucji;
- rozpatrywanie wniosków o przeniesienie sędziego w stan spoczynku;
- rozpatrywanie wystąpień sędziów w stanie spoczynku o powrót na stanowisko sędziowskie;
- dokonywanie wyboru rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych;
- wyrażanie opinii w sprawie powołania i odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu powszechnego oraz prezesa albo zastępcy prezesa sądu wojskowego;
- prawo zgłaszania kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego;
- prawo wskazywania trzech członków Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- prawo do wyrażania opinii w sprawie powołania Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- prawo zgłaszania dwóch kandydatów na członków Rady Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Ustawą z dnia 28 stycznia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 178 ze zm.), Krajowa Rada Sądownictwa została pozbawiona z dniem 4 marca 2016 r. kompetencji do zgłaszania kandydata na stanowisko Prokuratora Generalnego. Z kolei na podstawie ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 749), Radę pozbawiono z dniem 16 czerwca

2016 r. prawa zgłaszania dwóch kandydatów na członków Rady Instytutu Pamięci Narodowej
- Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

1. Rozpatrywanie i ocena kandydatur oraz przedstawianie z wnioskiem Prezydentowi RP kandydatów na stanowiska sędziowskie i asesorskie

Rada w porządku ustrojowym Państwa pełni funkcję „strażnika” niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Mając zatem na uwadze tę nadrzędną misję, Rada rozpatruje zgłoszenia kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie i asesorskie, o czym stanowi art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS.

W sprawach indywidualnych Rada, po wszechstronnym rozważeniu sprawy, podejmuje uchwały - na podstawie udostępnionej, złożonej w toku trwania postępowania dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób (art. 33 ust. 1 ustawy o KRS). W celu przygotowania sprawy indywidualnej do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady Przewodniczący wyznacza zespół. Zespół złożony z członków Rady dokonuje kompleksowego przeglądu dotychczasowej działalności każdego kandydata. Posiedzenia zespołów są protokołowane, a ich stanowiska zawierają uzasadnienia. Rada informuje uczestników postępowań o terminach planowanych posiedzeń, na których są rozpatrywane ich zgłoszenia oraz umożliwia im składanie pisemnych wyjaśnień czy uzupełnianie dokumentów. W wypadku ubiegania się o wolne stanowisko sędziowskie lub asesorskie przez osoby wykonujące inne zawody prawnicze (adwokatów, radców prawnych, notariuszy) lub zajmujących stanowisko prokuratora, asesora prokuratorskiego, radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, Rada zawiadamia o terminach posiedzeń zespołów właściwe centralne organy danego samorządu, Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym i Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, których przedstawiciele mają prawo wziąć udział w posiedzeniach zespołów z głosem doradczym. Ich opinia jest brana pod uwagę zarówno w trakcie posiedzeń zespołów, jak i później, na etapie dyskusji na posiedzeniu plenarnym Rady. Członkowie zespołów rekomendują kandydatów w głosowaniu jawnym, co oznacza pełną przejrzystość, także na tym etapie postępowania konkursowego. Przygotowując do rozpatrzenia i oceny na posiedzeniu Rady kandydatów na stanowiska sędziowskie lub asesorskie, zespół przyjmuje

stanowisko bezwzględną większością głosów w obecności wszystkich swoich członków. Głosowanie jest jawne, chyba że zespół większością głosów zadecyduje o głosowaniu tajnym.

W skład zespołu wchodzi od trzech do pięciu członków Rady, przy czym członkami zespołu nie mogą być sędziowie sądu, z którego działalnością sprawa jest związana, oraz sądu działającego w tym samym okręgu sądowym. W dniu 6 lutego 2015 r. został uchwalony Regulamin w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z 2015 r., poz. 304; dalej: „Regulamin”)¹, który wszedł w życie 18 kwietnia 2015 r. W przeważającej mierze powielił on zapisy poprzedniego Regulaminu w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa uchwalonego 22 lipca 2011 r. (M.P. z 2011 r. Nr 72, poz. 712), jednakże wprowadził on bardzo istotne *novum*. Umożliwił on zastosowanie systemu teleinformatycznego w pracach zespołów i Rady. Zgodnie z art. 18 ust. 3 Regulaminu określającego szczegółowy tryb postępowania przed Radą zespół może wystąpić do Rady o wezwanie uczestnika postępowania do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu zespołu, może poprosić uczestnika postępowania o złożenie wyjaśnień za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, jak również może wysłuchać uczestników postępowania oraz inne osoby w formie wideokonferencji. Przedstawiona powyżej regulacja w istotny sposób usprawniła funkcjonowanie, przy obniżeniu kosztów związanych z postępowaniami, toczącymi się przed Radą.

W sytuacji, gdy na stanowisko sędziowskie lub asesorskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, najpierw zespół członków Rady (wyznaczony w trybie przewidzianym w art. 31 ustawy o KRS) opracowuje listę rekomendowanych kandydatów kierując się, przy ustalaniu ich kolejności na liście, przede wszystkim oceną kwalifikacji, a ponadto uwzględniając doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone przez kandydatów do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów (art. 35 ust. 1 i 2 ustawy o KRS). Rada na posiedzeniu rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury i podejmuje uchwałę obejmującą rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów (art. 37 ust. 1 ustawy o KRS), co oznacza, że może przedstawić Prezydentowi RP kandydata z wnioskiem o powołanie, może także odmówić wystąpienia z takim wnioskiem. Odmowa może być podyktowana różnymi względami, wynikającymi z konkretnego stanu faktycznego.

¹ Uchwała KRS Nr 125/2015 z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa.

W każdym jednak przypadku uchwała swoim zakresem podmiotowym obejmuje wszystkich kandydatów, którzy zgłosili się w danym postępowaniu. Każda uchwała Rady podjęta w sprawie indywidualnej, bez względu na to czy dla zgłaszającego się kandydata jest pozytywna czy negatywna, wymaga uzasadnienia (art. 42 ust. 1 ustawy o KRS), przepis ten nie określa jednak wymaganej treści uzasadnienia. Z punktu widzenia prawnej ochrony interesów poszczególnych kandydatów wystarczające jest dokładne przedstawienie kandydatów wybranych przez Radę.

Wprowadzona ustawą z 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 512) nowelizacja ograniczyła ponowne zgłoszenie kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie lub asesorskie. W obecnym stanie prawnym kolejne zgłoszenie może nastąpić nie wcześniej niż po dniu prawomocnego zakończenia poprzednio rozpoczętego postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim lub asesorskim. Przepis ten ma zastosowanie do postępowań w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich lub asesorskich, o których obwieszczono po dniu 1 października 2014 r. (art.57aa § 4), natomiast w przypadku wolnych stanowisk sędziowskich, o których obwieszczono przed 1 października 2014 r., ten sam kandydat mógł brać równocześnie udział w różnych postępowaniach konkursowych, które były względem siebie niezależne.

Wnioski o powołanie na stanowiska sędziowskie w 2016 roku

W 2016 roku Krajowa Rada Sądownictwa rozpatrzyła kandydatury 1410 osób (o 539 mniej niż w 2015 r.), które złożyły łącznie 1588 zgłoszeń (o 3364 mniej niż w 2015 r.) na wolne stanowiska sędziowskie.

Spośród 1410 kandydatów KRS przedstawiła Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowiska sędziowskie w sądach powszechnych i Sądzie Najwyższym oraz na stanowiska sędziowskie i asesorskie w sądach administracyjnych łącznie 415 osób (o 101 osób mniej niż w 2015 r.). Odsetek kandydatów przedstawionych z wnioskiem o powołanie będących sędziami lub byłymi sędziami, referendarzami sądowymi czy asystentami sędziów w stosunku do wszystkich osób przedstawionych z takim wnioskami wyniósł 85,8% (w 2015 r. 89,5%). Pozostałe 14,2% osób przedstawionych z wnioskami

o powołanie to adwokaci, radcy prawni, prokuratorzy i osoby wykonujące inne zawody prawnicze.

Przedstawione powyżej dane obejmują zarówno pierwsze powołanie na stanowisku sędziowskim, jak również awanse na wyższe stanowiska sędziowskie.

Przedstawienie danych na wykresie kołowym

Zestawienie tabelaryczne Nr 1

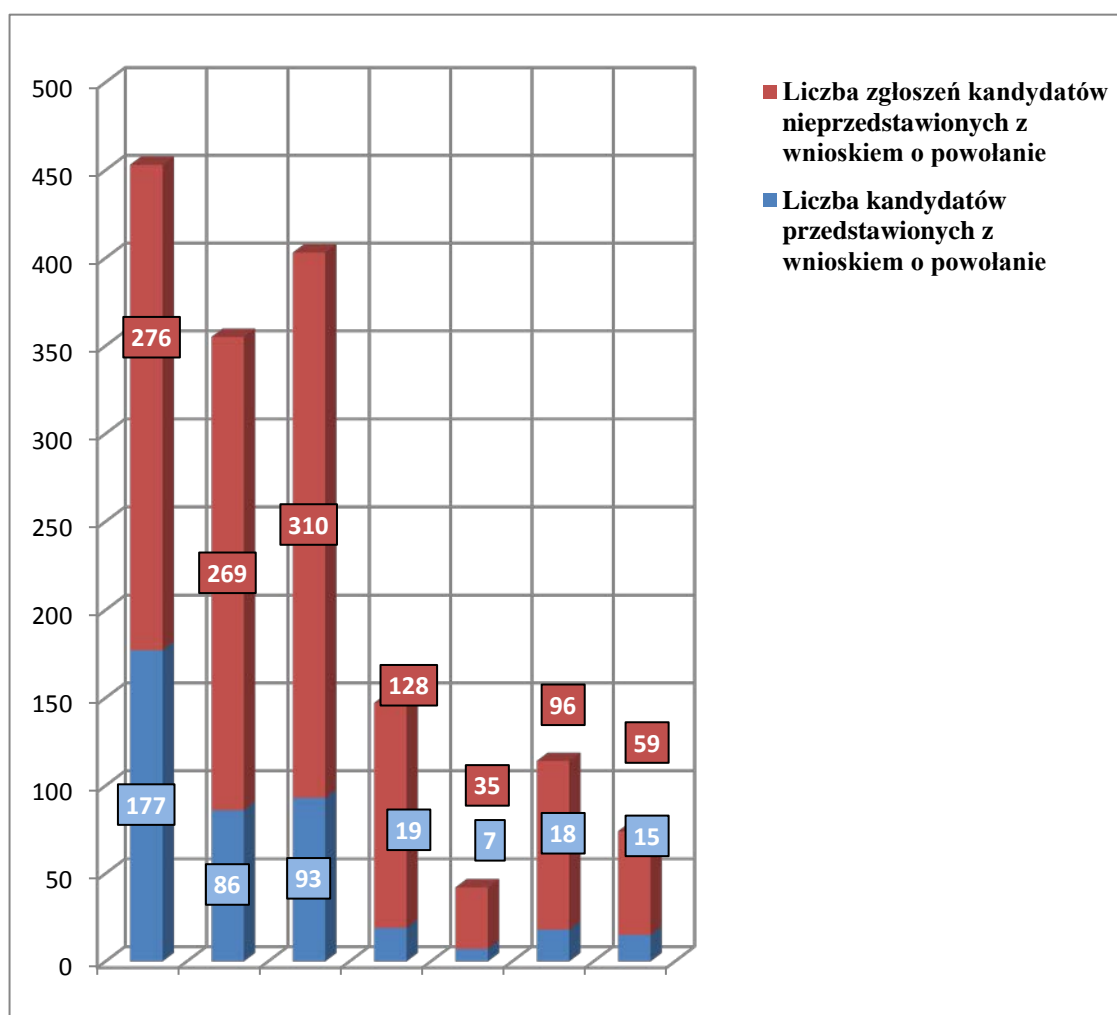
Liczba osób przedstawionych Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowiska sędziowskie i asesorskie w 2016 r.:		Liczba kandydatów	Udział procentowy wśród wszystkich osób przedstawionych Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowiska sędziowskie i asesorskie w 2016 r.
sędziowie lub byli sędziowie (awans zawodowy albo powrót na poprzednio zajmowane stanowisko)	177	429	42,65%
referendarze sądowi	86	300	20,72%
asystenci sędziego	93	343	22,41%
radcy prawni	19	135	4,58%
prokuratorzy	7	36	1,69%
adwokaci	18	98	4,34%
osoby wyk. inny zawód	15	69	3,61%
Łącznie	415	1410	100%

Zestawienie tabelaryczne Nr 2

2016				
Zgłoszenia pochodzące od:	Liczba zgłoszeń	Liczba osób, które złożyły zgłoszenia	Liczba osób przedstawionych z wnioskiem o powołanie	Odsetek kandydatów wywodzących się z danego zawodu z wnioskami o powołanie
sędziów lub b. sędziów (awans zawodowy albo powrót na poprzednio zajmowane stanowisko)	453	429	177	39,07%
referendarzy sądowych	355	300	86	24,23%
asystentów sędziego	403	343	93	23,08%
radców prawnych	147	135	19	12,93%
prokuratorów	42	36	7	16,67%
adwokatów	114	98	18	15,79%
od osób. wyk. inny zawód	74	69	15	20,27%

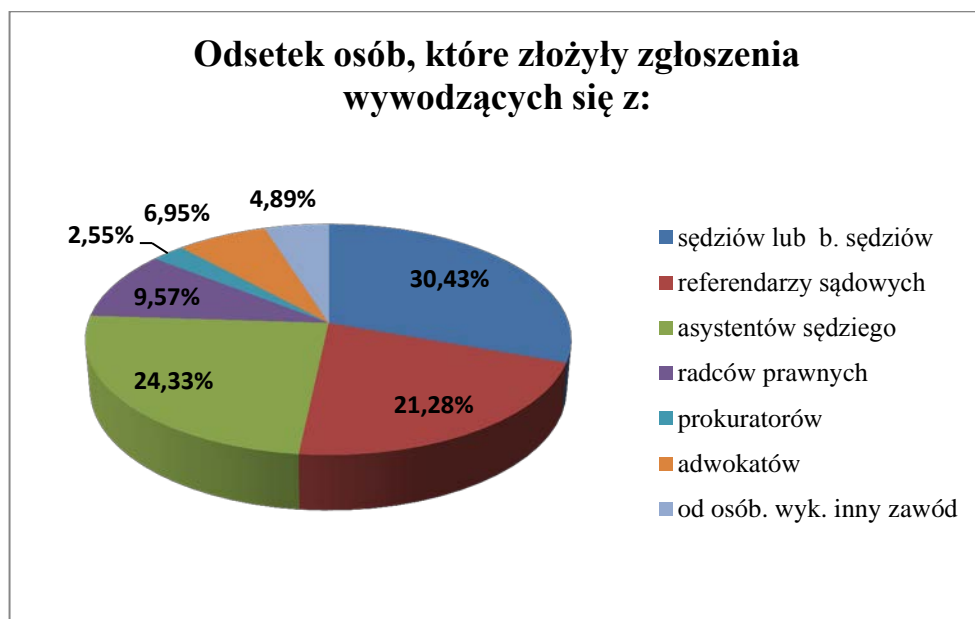
Powyższe dane zostały zobrazowane w poniższym diagramie w przedstawionej powyżej kolejności – kolorem czerwonym została zaznaczona różnica między liczbą zgłoszeń a liczbą osób przedstawionych z wnioskiem o powołanie.

Przedstawienie danych na wykresie kolumnowym

Struktura zgłoszeń i kategorie zawodowe osób powołanych na stanowiska sędziowskie w 2016 roku przedstawiała się w następujący sposób:

Przedstawienie danych na wykresach kołowych

Poniższa tabela przedstawia liczbę powołanych osób na stanowiska sędziowskie w sądach powszechnych i w Sądzie Najwyższym w 2016 r., z uwzględnieniem poprzednio zajmowanych stanowisk:

Zestawienie tabelaryczne Nr 1

Sąd	Liczba powołanych osób na stanowiska sędziowskie
Sądy Rejonowe	198
referendarze SR	76
asystenci SN	1
asystenci SA	9
asystenci SO	50
asystenci SR	27
prokuratorzy PR	7
adwokaci	16
radcowie prawni	7
notariusze	5
Sądy Okręgowe	135
sędziowie SR	135
Sądy Apelacyjne	31
sędziowie SO	29
naukowcy (co najmniej doktorzy hab.)	2
Sąd Najwyższy	6
sędziowie SA	3
naukowcy (co najmniej doktorzy hab.)	3

Poniższa tabela przedstawia liczbę powołanych osób na stanowiska sędziowskie w sądach administracyjnych w 2016 r., z uwzględnieniem poprzednio zajmowanych stanowisk:

Zestawienie tabelaryczne Nr 1

Sąd	Liczba powołanych osób na stanowiska sędziowskie
Wojewódzkie Sądy Administracyjne	29
sędziowie SO	4
sędziowie SR	1
referendarze WSA	5
asystenci WSA	1
adwokaci	1
radcowie prawni	12
starsi radcowie PG	2
doradcy podatkowi	1
naukowcy (co najmniej doktor hab.)	2
Naczelny Sąd Administracyjny	5
sędziowie WSA	5

Poniższa tabela przedstawia liczbę powołanych osób na stanowiska asesorskie w sądach administracyjnych w 2016 r., z uwzględnieniem poprzednio zajmowanych stanowisk:

Zestawienie tabelaryczne Nr 2

Sąd	Liczba powołanych osób na stanowiska asesorskie
Wojewódzkie Sądy Administracyjne	9
referendarze WSA	8
adwokaci	1

Rozpatrywanie wniosków o przeniesienie sędziego w stan spoczynku

Sytuacje i przyczyny, z powodu których sędzia przechodzi w stan spoczynku lub zostaje przeniesiony w stan spoczynku, zostały ściśle określone w ustawie zasadniczej. Są nimi granica wieku, po osiągnięciu której sędziowie przechodzą w stan spoczynku (art. 180 ust. 4 Konstytucji RP), przeniesienie sędziego w stan spoczynku na skutek uniemożliwiających mu sprawowanie urzędu choroby lub utraty sił (art. 180 ust. 3 Konstytucji RP) oraz regulacja, zgodnie z którą w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych wolno sędziego przenieść do innego sądu lub w stan spoczynku z pozostawieniem mu pełnego uposażenia (art. 180 ust. 5 Konstytucji RP). Rozwinięciem regulacji z art. 180 ust. 5 Konstytucji RP na gruncie ustawodawstwa zwykłego jest, odnoszący się do tych samych sytuacji, art. 71 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2062 ze zm; dalej: „u.s.p.”), zgodnie z którym sędzia może być przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych, jeżeli nie został przeniesiony do innego sądu. Wyłącznie Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje uprawnienie do wystąpienia do Krajowej Rady Sądownictwa z wnioskiem o przeniesienie sędziego w stan spoczynku, w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych (art. 71 § 1 w związku z art. 73 § 1 u.s.p.).

Szczegółowe regulacje dotyczące przeniesienia sędziego w stan spoczynku na skutek uniemożliwiających mu sprawowanie urzędu choroby lub utraty sił, o którym stanowi art. 180 ust. 3 Konstytucji RP, zostały zawarte w art. 70 i 71 u.s.p. Zgodnie z art. 70 § 1 u.s.p. sędziego przenosi się w stan spoczynku na jego wniosek lub na wniosek właściwego kolegium, jeżeli z powodu choroby lub utraty sił został uznany przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego. W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, w myśl którego orzeczenie lekarza orzecznika ZUS wydane w opisanym wyżej trybie nie jest decyzją administracyjną, korzystającą z przymiotu prawomocności i wiążącą inne organy, w tym Krajową Radę Sądownictwa. W judykaturze podkreśla się, że wspomniane orzeczenie jest jedynie środkiem dowodowym w postępowaniu toczącym się z wniosku uprawnionego podmiotu o przeniesienie sędziego w stan spoczynku, a jego moc dowodowa podlega ocenie Rady przy podejmowaniu uchwały. Oparcie się przez Radę na uzyskanym orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS może zaś mieć miejsce tylko wówczas, gdy orzeczenie to spełnia wszystkie wymagane

warunki, tj. określa przyczynę niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego i zawiera uzasadnienie, a jego walor dowodowy jest niepodważalny.

Wniosek o przeniesienie sędziego w stan spoczynku powinien zawierać uzasadnienie, a nadto powinny być do niego dołączone dokumenty stwierdzające okoliczności stanowiące podstawę przeniesienia sędziego w stan spoczynku, do których to dokumentów ustawodawca zalicza - obok szczegółowego zestawienia okresów niepełnienia służby ze względu na chorobę lub urlop dla poratowania zdrowia oraz zaświadczeń lekarskich i orzeczeń dotyczących stanu zdrowia sędziego - właśnie orzeczenia lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS. Okolicznością stanowiącą, w świetle art. 70 § 1 u.s.p., podstawę przeniesienia w stan spoczynku jest trwała niezdolność do pełnienia obowiązków sędziego, spowodowana chorobą lub utratą sił. Natomiast orzeczenia lekarzy orzeczników i komisji lekarskich ZUS są dokumentami, czyli środkami dowodowymi służącymi ustaleniu tej istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności. Trwała niezdolność do pełnienia obowiązków sędziego może więc zostać ustalona także za pomocą innych środków dowodowych, jak chociażby opinii biegłych, powołanych przez Radę na podstawie art. 38 ust. 3 ustawy o KRS, w myśl którego jeżeli rozważenie sprawy wymaga wiadomości specjalnych Rada może zwrócić się do biegłego sądowego lub kilku biegłych albo odpowiedniego instytutu naukowego lub naukowo-badawczego o wydanie opinii. Przesłanki określone w art. 70 § 1 u.s.p. mają charakter wiążący, ponieważ stwierdzona zgodnie z jego wymaganiami trwała niezdolność do pełnienia służby, nie pozostawia Krajowej Radzie Sądownictwa swobody odnośnie do decyzji o przeniesieniu sędziego w stan spoczynku. W takim przypadku przeniesienie to ma charakter obligatoryjny.

Natomiast, zgodnie z art. 71 § 1 u.s.p., decyzja w kwestii przeniesienia sędziego w stan spoczynku została pozostawiona do uznania Rady, co oznacza, że sam fakt niepełnienia służby przez rok nie musi stanowić podstawy do zastosowania dyspozycji tej normy. Ustawodawca, pozostawiając Radzie ocenę wniosku sformułowanego na podstawie tego przepisu, jednoznacznie dał wyraz temu, że uwzględnienie wniosku należy do oceny Rady. Krajowa Rada Sądownictwa jest więc uprawniona do samodzielnego ustalania kryteriów, którymi się kieruje, podejmując uchwałę dotyczącą przeniesienia sędziego w stan spoczynku na podstawie art. 71 § 1 u.s.p. Uznanie (administracyjne) nie oznacza dowolności,

ponieważ uchwała w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku powinna być podjęta przy uwzględnieniu interesu publicznego i słusznego interesu sędziego².

Zgodnie z art. 73 § 1 u.s.p., w sprawach przeniesienia sędziego w stan spoczynku, o których mowa w art. 70 i 71 u.s.p., decyzję podejmuje Krajowa Rada Sądownictwa, na wniosek sędziego, kolegium właściwego sądu albo Ministra Sprawiedliwości. W myśl § 3 powyższego artykułu, odwołanie w tych sprawach przysługuje sędziemu i prezesowi właściwego sądu, a w sprawach, w których wniosek został złożony przez kolegium sądu albo przez Ministra Sprawiedliwości - także temu kolegium albo Ministrowi Sprawiedliwości.

Stosownie do treści art. 73 § 2 u.s.p. oraz art. 44 ust. 1 ustawy o KRS, przysługuje odwołanie od decyzji Krajowej Rady Sądownictwa do Sądu Najwyższego.

Zestawienie tabelaryczne Nr 1

Liczba wniosków o przeniesienie w stan spoczynku pochodzących od sędziów/kolegium sądu.				
Miesiąc	Liczba wniosków	Od sędziów	Od kolegium sądu	Od kolegium sądu na wniosek sędziego
Styczeń	3	3	3	-
Luty	10	8	6	-
Marzec	7	5	5 + 1 Prezes	-
Kwiecień	-	-	-	-
Maj	1	1	1	-
Czerwiec	2	2	2	-
Lipiec	5	1	2	2
Sierpień	-	-	-	-
Wrzesień	4	1	1	2
Październik	1	-	-	1
Listopad	2	1	-	1
Grudzień	4	-	2	2
Suma	39			

² Wyrok Sądu Najwyższego z 6 marca 2013 r. sygn. akt III KRS 97/13.

Zestawienie tabelaryczne Nr 2

Liczba sędziów, w stosunku do których KRS podjęła uchwały			
Miesiąc	Liczba uchwał o przeniesieniu w stan spoczynku	Liczba uchwał odmownych	Liczba uchwał o umorzeniu postępowania
Styczeń	2	-	-
Luty	4	1	2
Marzec	4	2	-
Kwiecień	2	-	-
Maj	3	-	-
Czerwiec	2	--	-
Lipiec	3	-	-
Sierpień	-	-	-
Wrzesień	1	-	--
Październik	1	-	-
Listopad	1	-	-
Grudzień	1	-	1
Suma	24	3	3
30			

Zestawienie tabelaryczne Nr 3

Liczba sędziów, w stosunku do których KRS podjęła uchwały o uzupełnieniu materiałów postępowania i zasięgnięciu opinii biegłego	
Miesiąc	Liczba uchwał o zasięgnięciu opinii biegłego
Styczeń	-
Luty	-
Marzec	1
Kwiecień	3
Maj	-
Czerwiec	-
Lipiec	1
Sierpień	-
Wrzesień	1
Październik	-
Listopad	-
Grudzień	-
Suma	6

2. Odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach indywidualnych, wnoszone do Sądu Najwyższego przez uczestników postępowania

Uczestnik postępowania ma prawo wnieść odwołanie od uchwały podjętej przez Radę do Sądu Najwyższego na zasadach określonych w art. 44 ustawy o KRS. Wolą ustawodawcy kognicja Sądu Najwyższego w zakresie rozpoznawania odwołań została ograniczona do zbadania zgodności zaskarżonej uchwały z prawem, przy odpowiednim stosowaniu przepisów postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej. Przedmiotem badania ze strony Sądu Najwyższego pozostaje jedynie procedura podejmowania uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści. Z utrwalonego stanowiska, wynikającego z bogatego dorobku Sądu Najwyższego w omawianych sprawach wynika, że Sąd Najwyższy, rozpatrując odwołanie, w żadnym razie nie zastępuje Rady w jej ustawowo wyznaczonym zadaniu, polegającym na rozpatrzeniu i ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego, wobec czego nie przeprowadza powtórnego badania kwalifikacji zawodowych, w tym etycznych, kandydata do pełnienia urzędu sędziego. Sąd Najwyższy nie ma bowiem kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego, nie weryfikuje dokonanego przez Radę wyboru według reguł zasadności, a jedynie rozstrzyga o zgodności zaskarżonej uchwały z prawem, będąc przy tym, co warto podkreślić, związanym ustaleniami faktycznymi stanowiącymi jej podstawę. Kandydat na stanowisko sędziowskie nie ma roszczenia o nabór do służby a przepisy o ustroju sądów wyznaczają tylko minimalne, konieczne wymagania, jakie powinien spełnić każdy kandydat, ubiegający się o objęcie urzędu sędziego. Spełnienie zatem przesłanek, wynikających z ustawy, to warunek konieczny, zapewniający jedynie uczestniczenie w konkursie, a nie jego pozytywne zakończenie.

W 2016r. Sąd Najwyższy rozpoznał 36 odwołań od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa, w przedmiocie przedstawienia (bądź nieprzedstawienia) Prezydentowi RP wniosków Rady o powołanie do pełnienia urzędu na wolne stanowiska sędziowskie. Odwołania dotyczyły 29 uchwał Krajowej Rady Sądownictwa. W sześciu przypadkach odwołania różnych uczestników postępowań dotyczyły tych samych uchwał, co skutkuje różnicą pomiędzy liczbą złożonych odwołań a liczbą uchwał, których dotyczyły.

Wśród 36 rozstrzygnięć Sąd Najwyższy wydał 26 wyroków oddalających odwołanie (w tym jeden wyrok w części odrzucający odwołanie i w części oddalający odwołanie),

9 wyroków uchylających uchwały Krajowej Rady Sądownictwa do ponownego rozpoznania dotyczących 8 uchwał (dwa wyroki dotyczą tej samej uchwały), w jednym przypadku Sąd Najwyższy umorzył postępowanie. Powyższe oznacza, że w odniesieniu do 72,2 % rozstrzygnięć Sąd Najwyższy uznał odwołania za bezzasadne, w zakresie 25 % uchylił uchwały Rady uznając choćby w części odwołania za zasadne, a w odniesieniu do 2,7 % umorzył postępowanie. Dane te pozwalają na stwierdzenie, że poziom stabilności uchwał osiągnął 75 %.

Sąd Najwyższy wydał wyroki w następujących sprawach (w kolejności porządkowej sygnatur nadanych sprawom przez Sąd Najwyższy):

1. III KRS 78/15 - wyrokiem z 7 kwietnia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 696/2015 z 7 maja 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Jeleniej Górze, (M.P. z 2014 poz. 786), Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę w części, w której Rada postanowiła przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie kandydaturę uczestnika postępowania oraz nie przedstawiać kandydatury odwołującego się i w tym zakresie przekazał Radzie sprawę do ponownego rozpoznania;

2. III KRS 79/15 – wyrokiem z 17 marca 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 696/2015 z 7 maja 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Jeleniej Górze (M.P. z 2014r., poz. 786), Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę w części, w której Rada postanowiła przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie kandydaturę uczestnika postępowania oraz nie przedstawiać kandydatury odwołującej się i w tym zakresie przekazał Radzie sprawę do ponownego rozpoznania; Sąd Najwyższy odrzucił odwołanie w części dotyczącej innych niż odwołująca się uczestników postępowania;

3. III KRS 80/15 – wyrokiem z 13 stycznia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 696/2015 z 7 maja 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Jeleniej Górze (M.P. z 2014r., poz. 786), Sąd Najwyższy umorzył postępowanie z uwagi na cofnięcie odwołania;

4. III KRS 82/15 – wyrokiem z 13 stycznia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 754/2015 z 16 czerwca 2015r. w przedmiocie przedstawienia

wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Kluczborku (M.P. z 2014r., poz. 714), Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę w części dotyczącej odwołującej się i w tym zakresie przekazał sprawę Radzie do ponownego rozpoznania;

5. III KRS 83/15 – wyrokiem z 13 stycznia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 754/2015 z 16 czerwca 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Kluczborku (M.P. z 2014r., poz. 714), Sąd Najwyższy oddalił odwołanie;

6. III KRS 84/15 – wyrokiem z 21 stycznia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 755/2015 z 16 czerwca 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Nysie (M.P. z 2014r., poz. 714), Sąd Najwyższy oddalił odwołanie;

7. III KRS 85/15 – wyrokiem z 21 stycznia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 756/2015 z 16 czerwca 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Prudniku (M.P. z 2014r., poz. 714), Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę w części dotyczącej odwołującej się i w tym zakresie przekazał sprawę Radzie do ponownego rozpoznania;

8. III KRS 86/15 – wyrokiem z 21 stycznia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 756/2015 z 16 czerwca 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Prudniku (M.P. z 2014r., poz. 714), Sąd Najwyższy oddalił odwołanie;

9. III KRS 88/15 – wyrokiem z 25 stycznia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1037/2015 z 10 września 2015r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Międzyrzeczu (M.P. z 2015r., poz. 273), Sąd Najwyższy oddalił odwołanie;

10. III KRS 89/15 – wyrokiem z 25 stycznia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1037/2015 z 10 września 2015r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Międzyrzeczu (M.P. z 2015r., poz. 273), Sąd Najwyższy oddalił odwołanie;

11. III KRS 90/15 – wyrokiem z 25 stycznia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 990/2015 z 9 września 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Koszalinie (M.P. z 2015r., poz. 232) Sąd Najwyższy przywrócił odwołującej się termin do wniesienia odwołania i oddalił odwołanie;

12. III KRS 3/16 - wyrokiem z 17 marca 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1174/2015 z 4 listopada 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Tychach, (M.P. z 2015r., poz.387);

13. III KRS 4/16 - wyrokiem z 17 marca 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały KRS Nr 1175/2015 z 4 listopada 2015r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Działdowie, (M.P. z 2015r., poz.596), Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę w części i sprawę w tym zakresie przekazał Radzie do ponownego rozpoznania;

14. III KRS 5/16 - wyrokiem z 17 marca 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały KRS Nr 1210/2015 z 5 listopada 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Lęborku (M.P. z 2015r., poz. 356);

15. III KRS 6/16 - wyrokiem z 17 marca 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1097/2015 z 7 października 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Gdańsku (M.P. z 2015r., poz. 102), Sąd Najwyższy oddalił odwołanie;

16. III KRS 7/16 – wyrokiem z 21 kwietnia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1110/2015 z 9 października 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na pięć stanowisk sędziego Sądu Okręgowego w Warszawie (M.P. z 2014r., poz. 371) Sąd Najwyższy uchylił uchwałę w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania;

17. III KRS 8/16 – wyrokiem z 14 kwietnia 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1194/2015 z 4 listopada 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Suwałkach (M.P. z 2014r., poz. 256);

18. III KRS 9/16 – wyrokiem z 14 kwietnia 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1194/2015 z 4 listopada 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Suwałkach (M.P. z 2014r., poz. 256);

19. III KRS 10/16 - wyrokiem z 21 kwietnia 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1343/2015 z 10 grudnia 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Zamościu (M.P. z 2015r., poz. 539);

20. III KRS 12/16 - wyrokiem z 5 maja 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1225/2015 z 6 listopada 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Wieluniu (M.P. z 2015r., poz. 474);

21. III KRS 13/16 – wyrokiem z 5 maja 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1169/2015 z 3 listopada 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (M.P. z 2015r., poz. 44), Sąd Najwyższy oddalił odwołanie;

22. III KRS 14/16 – wyrokiem z 5 maja 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 1329/2015 z 10 grudnia 2015r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Lipnie (M.P. z 2015r., poz. 474), Sąd Najwyższy odrzucił odwołanie w części i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie;

23. III KRS 17/16 – wyrokiem z 14 lipca 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 80/2016 z 14 stycznia 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Bielsku - Białej (M.P. z 2014r., poz. 1125);

24. III KRS 19/16 – wyrokiem z 14 lipca 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 51/2016 z 12 stycznia 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze (M.P. z 2014r., poz. 649);

25. III KRS 22/16 – wyrokiem z 10 sierpnia 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 326/2016 z 26 kwietnia 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku

sędziemu sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Szubinie (M.P. z 2015r., poz. 1302);

26. III KRS 23/16 – wyrokiem z 6 października 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 324/2016 z 26 kwietnia 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na trzy stanowiska sędziemu sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Katowicach (M.P. z 2015r., poz. 1061);

27. III KRS 24/16 – wyrokiem z 6 października 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 320/2016 z 26 kwietnia 2016r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziemu Naczelnego Sądu Administracyjnego – w Izbie Gospodarczej (M.P. z 2015r., poz. 971);

28. III KRS 25/16 – wyrokiem z 26 października 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 494/2016 z 23 czerwca 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na pięć stanowisk sędziemu sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Warszawie (M.P. z 2014r., poz. 371);

29. III KRS 26/16 – wyrokiem z 7 listopada 2016r. Sąd Najwyższy w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 486/2016 z 22 czerwca 2016r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziemu sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Działdowie (M.P. z 2015r., poz. 596), Sąd Najwyższy uchylił uchwałę i sprawę przekazał Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania;

30. III KRS 27/16 – wyrokiem z 7 listopada 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 454/2016 z 21 czerwca 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziemu sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Człuchowie (M.P. z 2015r., poz. 1283);

31. III KRS 28/16 – wyrokiem z 7 listopada 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 394/2016 z 31 maja 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziemu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (M.P. z 2015r., poz. 1009);

32. III KRS 29/16 – wyrokiem z 7 listopada 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 394/2016 z 31 maja 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziemu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (M.P. z 2015r., poz. 1009);

33. III KRS 30/16 – wyrokiem z 7 listopada 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 394/2016 z 31 maja 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (M.P. z 2015r., poz. 1009);

34. III KRS 31/16 – wyrokiem z 7 listopada 2016r. Sąd Najwyższy oddalił odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 458/2016 z 21 czerwca 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie (M.P. z 2015r., poz. 968);

35. III KRS 32/16 – wyrokiem z 10 listopada 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 457/2016 z 21 czerwca 2016r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Będzinie (M.P. z 2015r., poz. 1254), Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę odnośnie uczestnika postępowania i w tym zakresie przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania;

36. III KRS 33/16 – wyrokiem z 13 grudnia 2016r. w sprawie z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr 474/2016 z 21 czerwca 2016r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Kaliszu (M.P. z 2015r., poz. 1283), Sąd Najwyższy uchylił zaskarżoną uchwałę w części i w tym zakresie przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

3. Opinie i stanowiska w zakresie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów

Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych oraz przedstawianie wniosków w tym zakresie to ustawowy obowiązek Krajowej Rady Sądownictwa, powierzony Radzie, jako organowi stojącemu na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów, legitymowanemu do wszczynania w tym zakresie postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym. Uprawnienie to spełnia istotną funkcję gwarancyjną. Pominięcie zasięgnięcia opinii w wymienionym zakresie powoduje

proceduralną niekonstytucyjność ustawy³. Prawo do opiniowania przez Radę projektowanych rozwiązań istotnych dla władzy sądowniczej dotyczy całego procesu legislacyjnego: od założeń do projektów ustaw, poprzez projekty rozwiązań ustawowych w trakcie prac rządowych nad projektem, do projektu, który inicjuje postępowanie w Sejmie, co potwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 9 grudnia 2015 r.⁴. Z jego uzasadnienia wynika, że Krajowa Rada Sądownictwa posiada kompetencje do „inicjowania kontroli konstytucyjności aktów normatywnych w takim zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Skoro niezależność Trybunału Konstytucyjnego i niezawisłość jego sędziów mają przełożenie na niezależność sądów i niezawisłość sędziów, to KRS na mocy art. 186 ust. 2 Konstytucji może inicjować kontrolę konstytucyjności zarówno aktów normatywnych dotyczących tej pierwszej, jak i drugiej materii”. Odnosząc się natomiast do kompetencji opiniodawczych Rady, Trybunał stwierdził, że „kompetencja Krajowej Rady Sądownictwa do opiniowania aktów normatywnych nie została (...) *expressis verbis* wyrażona w Konstytucji, lecz w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. W zakresie, w jakim odnosi się do aktów normatywnych dotyczących niezależności sądów w rozumieniu art. 175 ust.1 Konstytucji, tj. Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych oraz niezawisłości sędziów tych sądów, ma swoje umocowanie konstytucyjne w postaci art. 186 ust.1 Konstytucji. W zakresie, w jakim ta sama kompetencja odnosi się jednak do aktów normatywnych dotyczących niezawisłości sędziów Trybunału, jedyną jej podstawą prawną jest ustawa. Gwarantuje ona Krajowej Radzie Sądownictwa prawo opiniowania aktów normatywnych dotyczących wszystkich sędziów, a zatem także sędziów Trybunału Konstytucyjnego, a to z uwagi na związek tej materii z niezależnością sądów i niezawisłością sędziów”⁵.

Opiniując przedstawiane projekty aktów prawnych, Rada podtrzymywała swoje dotychczasowe stanowisko, wyrażane w latach ubiegłych, że częste zmiany przepisów kodeksowych podważają konstytucyjną zasadę zaufania obywatela do państwa oraz stanowionego prawa. Wskazywała również, że projektodawcy, powołując się na wadliwość obowiązujących przepisów, nie przedstawiają żadnych badań lub analiz, które wskazywałyby

³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 24 czerwca 1998 r. sygn. akt K 3/98.

⁴ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 9 grudnia 2015 r. sygn. akt K 35/15.

⁵ Stanowisko Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z 23 grudnia 2015 r. w sprawie publicznych wypowiedzi niektórych posłów VIII kadencji na Sejm RP dotyczących kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie ustawy z 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. poz. 1064 ze zm.).

na konieczność wprowadzenia projektowanych zmian, ani argumentów, z których wynikałoby, że obowiązujące przepisy wywołują trudności orzecznicze.

Rada często zwracała również uwagę na lakoniczność uzasadnień opiniowanych projektów przypominając, że, zgodnie z art. 34 ust. 2 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2012 r. poz. 32, ze zm.) i § 12 pkt 1 Zasad techniki prawodawczej⁶, uzasadnienie projektu ustawy powinno wyjaśniać potrzebę i cel wydania ustawy, przedstawiać rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana, wykazywać różnicę pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym. Istotnym elementem każdego uzasadnienia jest wykazanie, z jakich względów uważa się, że dotąd obowiązujące normy są niewłaściwym środkiem oddziaływania społecznego i że należy je zastąpić nowymi. (...) Należy ponadto wykazać, na jakich podstawach opiera się przypuszczenie, że projektowane normy będą zadawalająco skutecznymi, ekonomicznymi i trwałymi środkami oddziaływania, albo dlaczego wydanie projektowanego aktu jest konieczne, mimo że warunki te mogą nie zostać spełnione. (...) Uzasadnienie powinno zawierać również zwięzłą informację o przebiegu prac nad projektem przekładanego aktu normatywnego, a zwłaszcza:

- a) jakie rozważano rozwiązania alternatywne i z jakich powodów z nich zrezygnowano;
- b) jakie były wyniki wstępnej kontroli aktu, czy je uwzględniono, czy odrzucono – i z jakich powodów⁷.

Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała w 2016 r. łącznie 218 projektów aktów normatywnych, w tym: 58 rządowych projektów ustaw, 49 poselskich projektów, 13 senackich projektów, 3 obywatelskie projekty, 4 prezydenckie projekty, 5 projektów założeń do projektów ustaw, 1 sprawozdanie komisji, 75 projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości, 3 projekty rozporządzeń Prezesa Rady Ministrów, 1 projekt rozporządzenia Prezydenta RP, 2 projekty rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 2 materiały do pre-konsultacji, 2 projekty obwieszczenia Marszałka Sejmu. Ponadto Rada wyraziła 27 stanowisk, w tym: 3 do uchwalonych ustaw, 3 do projektów aktów normatywnych oraz 21 w sprawach problemowych na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 5-8 ustawy o KRS, które są zamieszczone na stronie internetowej Rady (wykaz stanowi pkt XII niniejszej informacji).

⁶Załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, Dz. U. Nr 100, poz. 908, ze zm.

⁷S. Wronkowska, Komentarz do § 12 Zasad techniki prawodawczej, [w:] S. Wronkowska, M. Zieliński, Komentarz do zasad techniki prawodawczej z dnia 20 czerwca 2002 r., Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2012, ss. 52-54.

Prezydium Rady w 2016 r. wyraziło 9 stanowisk na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy o KRS. Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa udzielił 9 odpowiedzi na nadesłane projekty aktów normatywnych, których materia nie mieściła się w zakresie kompetencji KRS, uznając ich opiniowanie za niecelowe.

Krajowa Rada Sądownictwa w 2016 r. łącznie zaopiniowała 30 projektów ustaw dotyczących zmian kodeksów:

- 14 - w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny i Kodeks postępowania karnego;
- 2 - w przedmiocie projektu nowelizacji ustawy – Kodeks karny wykonawczy;
- 1 - w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń;
- 4 - w przedmiocie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego;
- 3 - w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny;
- 2 - w przedmiocie zmiany ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 2 - w przedmiocie zmiany ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego;
- 1 - w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych.

Rada zaopiniowała również projekty ustaw o zmianie ustawy: Prawo łowieckie i Prawo o ruchu drogowym.

Wybrane najważniejsze opinie i stanowiska Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach ustrojowych

1. Opinia z 13 stycznia 2016 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze (druk sejmowy nr 163) oraz poselskiego projektu ustawy - Prawo o prokuraturze (druk sejmowy nr 162) wraz z autopoprawką do poselskiego projektu ustawy - Prawo o prokuraturze. Rada podtrzymała swoje stanowisko popierające trafność rozwiązania wprowadzającego rozdzielenie funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego⁸. W ocenie Rady brak jest wystarczających powodów, przemawiających za ponownym połączeniem tych funkcji, a także wyraziła

⁸ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 marca 2008 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw.

pogląd, że podporządkowanie prokuratury Ministrowi Sprawiedliwości, z jednoczesnym wyposażeniem go w szereg instrumentów o charakterze nadzorczym, niekorzystnie wpłynie na niezależność prokuratorów, prowadzących postępowania przygotowawcze. Negatywnie zaopiniowała, przewidywane w projekcie, utworzenie w strukturach Prokuratury Krajowej Wydziału Wewnętrznego, tj. samodzielnej komórki właściwej do prowadzenia postępowań przygotowawczych

w sprawach najpoważniejszych czynów przestępnych popełnionych przez sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury, a także wykonywania funkcji oskarżyciela publicznego przed sądem w tych sprawach, uznając, że utworzenie takiego Wydziału Wewnętrznego, prowadzącego postępowania przygotowawcze wobec sędziów, może prowadzić do podważenia zaufania społecznego do wymiaru sprawiedliwości oraz godzić w dobro szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości.

2. W dniu 14 stycznia 2016 r. Krajowa Rada Sądownictwa opiniowała poselski projekt ustawy o zmianie Konstytucji RP (druk sejmowy nr 166) i negatywnie oceniła ten projekt. Przede wszystkim podkreśliła, że projektodawca wadliwie oznaczył nazwę zmienianego aktu prawnego. W obowiązującym stanie prawnym nie funkcjonuje ustawa o nazwie „Konstytucja RP”. Prawidłowa nazwa Ustawy Zasadniczej brzmi „Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.”. Nadto uznała, że projekt nie spełnia zasad prawidłowej legislacji, łącząc w jednym akcie normy konstytucyjne z normami niemającymi takiego charakteru. Wyraziła również pogląd, że zmiana Ustawy Zasadniczej, która jest najwyższym źródłem prawa w Rzeczypospolitej Polskiej, a zwłaszcza w przypadku, gdy dotyczy ustroju Trybunału Konstytucyjnego – jako organu stojącego na straży Konstytucji – wymaga szerokiej debaty społecznej, w tym w środowiskach prawniczych, naukowych, politycznych i parlamentarnych, gdyż jest on szczególnej rangi organem państwa, o fundamentalnym znaczeniu dla ochrony praw i wolności obywatela. Rada uznała za niezasadną zmianę art. 183 Konstytucji. Stwierdziła, że nie można zgodzić się ze stanowiskiem projektodawcy, wyrażonym w uzasadnieniu projektu, że Trybunał Konstytucyjny, orzekając o zgodności z Konstytucją ustaw uchwalonych przez Parlament, na podstawie delegacji przewidzianej w art. 197 Konstytucji, jest „sędzią we własnej sprawie”. Trybunał Konstytucyjny jest sądem prawa, a nie sądem faktów. Kompetencje Trybunału Konstytucyjnego ograniczają się do badania zgodności zakwestionowanych przepisów ustawy z Konstytucją lub umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie.

Rada uznała, że projekt ustawy, w zakresie dotyczącym zmiany art. 184 Konstytucji, jest niekompletny. Projektodawca, przekazując do kompetencji Sądu Najwyższego orzekanie w sprawach zgodności z Konstytucją oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie, przepisów wydawanych na podstawie art. 197 Konstytucji, nie przewiduje ani trybu procedowania przed Sądem Najwyższym w tego rodzaju sprawach ani też nie określa kręgu podmiotów, uprawnionych do zainicjowania takiego postępowania. Z projektu nie wynikało także w jakim składzie Sąd Najwyższy miałby orzekać o zgodności aktów normatywnych z Konstytucją lub umowami międzynarodowymi. Zdaniem Rady, proponując zwiększenie do 18 liczby sędziów Trybunału Konstytucyjnego, projektodawca kierował się wyłącznie chęcią zażegnania, istniejącego od początku VIII kadencji Sejmu, sporu politycznego. Zwiększenie liczby sędziów nie ma żadnego uzasadnienia. Rada oceniła negatywnie również propozycję, zgodnie z którą wybór sędziów Trybunału Konstytucyjnego miałby być dokonywany przez Sejm kwalifikowaną większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów uznając, że rozwiązanie to nie daje gwarancji skutecznego wyboru sędziów i może doprowadzić do niemożności obsadzenia Trybunału, a wskutek tego niewykonywania przez Trybunał Konstytucyjny jego zadań. Projektodawca nie przedstawił w uzasadnieniu projektu żadnych racji, które przemawiałyby za zmianą art. 194 ust. 2 Konstytucji, zgodnie z którym „Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej spośród kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego”. W ocenie Rady podkreślenia wymagało, że, zgodnie z proponowaną zmianą, Zgromadzenie Ogólne będzie uprawnione do przedstawienia Prezydentowi większej liczby kandydatów, równej nawet liczbie sędziów Trybunału, na co wskazuje użyte sformułowanie „co najmniej trzech kandydatów”. W praktyce wybór Prezesa i Wiceprezesa mógłby zostać pozostawiony decyzji Prezydenta, który jest organem władzy wykonawczej, a to stwarzałoby wprost zagrożenie dla niezależności Trybunału Konstytucyjnego. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa przewidziane w projekcie ustawy wygaszenie kadencji wszystkich obecnych sędziów Trybunału Konstytucyjnego z upływem 60 dnia od dnia wejścia projektowanej ustawy w życie, a więc przed upływem ich kadencji, narusza zasadę *lex retro non agit*, zgodnie z którą ustawa nie powinna wywierać skutków prawnych w odniesieniu do stanów faktycznych, powstałych przed jej wejściem w życie. Rada wyraziła pogląd, że nie jest to zwykle naruszenie zasady niedziałania prawa wstecz, ale złamanie konstytucyjnej gwarancji niezawisłości sędziego Trybunału, polegającej na jego

nie odwoływalności w czasie kadencji, określonej bezpośrednio w Konstytucji. Wprowadzenie kadencyjności miało zagwarantować sędziom Trybunału wykonywanie funkcji orzeczniczych w warunkach pełnej niezawisłości i niezależności od innych podmiotów i organów państwa (art. 195 Konstytucji), w szczególności w warunkach rozdzielności od władzy ustawodawczej i wykonawczej. Rada stwierdziła, że jednoczesny wybór wszystkich sędziów Trybunału nie pozostanie bez wpływu na organizację pracy Trybunału oraz ciągłość wykonywania funkcji orzeczniczych i będzie skutkował koniecznością wyznaczenia na nowo składów orzekających oraz terminów posiedzeń lub rozpraw, także w sprawach, które wpłynęły do Trybunału w okresie poprzedniej kadencji sędziów i podlegają już rozpoznaniu. Będą musiały zostać powtórzone także wszystkie czynności proceduralne, podjęte przez Trybunał w poprzednim składzie. W rzeczywistości projektowana zmiana miała zastąpić kadencyjność sędziów kadencyjnością Trybunału Konstytucyjnego. Za wyborem pojedynczych sędziów Trybunału Konstytucyjnego w różnych okresach, w praktyce przez Sejm różnych kadencji, według Rady, przemawia także to, że wybierani w ten sposób sędziowie mają co do zasady odmienne kwalifikacje oraz różny poziom doświadczenia zawodowego, co następnie przekłada się na wysoką jakość i poziom orzecznictwa Trybunału. W projekcie przewidziano wejście w życie ustawy z dniem ogłoszenia. Rada wskazała, że regulowana materia ma charakter ustrojowy, zaś jej waga dla sprawnego działania jedyne Sąd Konstytucyjnego oraz skutki dla obywateli są na tyle istotne, że obowiązkiem ustawodawcy było wprowadzenie wydłużonego okresu *vacatio legis*. Zbyt pochopne wprowadzenie zmian dotyczących organizacji Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności niezagwarantowanie ciągłości wykonywania przez Trybunał zadań określonych w Konstytucji, może doprowadzić do destabilizacji państwa. Niezależnie od wskazanych uwag, Krajowa Rada Sądownictwa zauważyła, że lakoniczność uzasadnienia projektu ustawy utrudnia jego rzetelną, wnikliwą i wyczerpującą analizę i poddaje w wątpliwość jakość proponowanych rozwiązań, Treść uzasadnienia projektu ustawy zawierała sprzeczne i wykluczające się sformułowania. Z jednej strony projektodawca wskazuje, że projektowane zmiany mają na celu doprowadzić do odebrania ślubowania przez Prezydenta od trzech sędziów wybranych przez Sejm w dniu 8 października 2015 r. oraz skutkować dopuszczeniem pięciorga sędziów, wybranych w dniu 2 grudnia 2015 r. do orzekania, a następnie wskazuje na konieczność wygaszenia ich mandatów.

3. W opinii z 22 marca 2016 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym Rada wyraziła pogląd, że ustawodawca nie powinien regulować kadencji

Prezesa Trybunału Konstytucyjnego i czasu jej trwania. Zawsze będzie mieściła się ona między datą wyboru na prezesa a upływem kadencji sędziego Trybunału Konstytucyjnego, a Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego, dokonując wyboru, znają okres kadencji kandydata i należy im pozostawić swobodę w zakresie wyboru Prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Ograniczenie możliwości dokonywania wyboru sędziów Trybunału wyłącznie do osób, które w chwili wyboru pełnią urząd sędziego Sądu Najwyższego, sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz osób posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych, wywołała wątpliwości odnośnie do zgodności z art. 197 Konstytucji. Wprowadzenie art. 51 do ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest niezgodne z Konstytucją RP, gdyż pozbawiłoby posłów i senatorów, którzy złożyli do Trybunału Konstytucyjnego wnioski, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji RP, prawa do jego rozpatrzenia. Skutkiem proponowanej zmiany miałyby być trzymiesięczne zawieszenia postępowań w tych sprawach oraz w szczególności fakultatywna decyzja posłów lub senatorów kolejnej kadencji Sejmu co do poparcia wniosku. Proponowana regulacja stanowiłaby w istocie ograniczenie uprawnień wynikających z mandatu posła czy senatora, zależne jedynie od tego, czy do końca danej kadencji Parlamentu sprawa zostanie rozpoznana przez Trybunał. Rada kwestionowała wprowadzenie sześciomiesięcznego terminu instrukcyjnego na rozpoznanie przez Trybunał skargi konstytucyjnej lub pytania prawnego. Stwierdziła, że wszelkie decyzje w toku rozpoznawania sprawy, w tym rodzaj i termin podejmowanych czynności, powinny należeć wyłącznie do składu orzekającego, który nie powinien być związany żadnym terminem instrukcyjnym. Kwestią nadrzędną powinna być możliwość wszechstronnego rozpoznania sprawy przez Trybunał, nie zaś szybkość postępowania przed Trybunałem. Rada uznała również, że projektowane zmiany mają charakter ustrojowy, a ich waga dla sprawnego działania Sądu Konstytucyjnego oraz skutki dla obywateli są na tyle istotne, że obowiązkiem projektodawcy jest wprowadzenie odpowiednio długiego terminu *vacatio legis*. Proponowany w projekcie termin Rada uznała za zbyt krótki.

Krajowa Rada Sądownictwa, uwzględniając znaczenie Trybunału Konstytucyjnego, 22 czerwca 2016 r. podjęła stanowisko o przedstawieniu wniosków związanych z pracami legislacyjnymi dotyczącymi projektów ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, odnoszące się do ukształtowania modelu Trybunału właściwego współczesnemu europejskiemu państwu prawa. Legitymację do wystąpienia z taką inicjatywą stanowiła troska Krajowej Rady

Sądownictwa o zapewnienie stabilnej, silnej ustrojowo pozycji Trybunału Konstytucyjnego, służącej ochronie praw obywateli i stanowiącej jeden z filarów bezpiecznego państwa. Po przeanalizowaniu europejskich systemów prawnych, wynikających z rozwiązań ustrojowych, zawartych w konstytucjach różnych państw, a także rozwiązań szczegółowych w aktach prawnych niższego rzędu, Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła propozycje założeń, które powinny stanowić podstawę ukształtowania Trybunału Konstytucyjnego. Stanowiły one, że Trybunał Konstytucyjny jest jedynym organem władzy publicznej w Rzeczypospolitej Polskiej, mającym kompetencje do ostatecznego i wiążącego wszystkie podmioty rozstrzygania o zgodności prawa z Konstytucją. Podstawową funkcją Trybunału jest kontrola aktów normatywnych pod kątem ich zgodności z ustawą zasadniczą i umowami międzynarodowymi (art. 79 ust. 1, art. 188 pkt 1, art. 193 Konstytucji). Krąg podmiotów wyposażonych w inicjatywę występowania z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego w sprawach wymienionych w art. 188 Konstytucji, jest określony w Konstytucji (art. 191 ust.1 pkt 1 – 6). Istotne jest zagwarantowanie uprawnionym podmiotom, aby miały pełną możliwość korzystania z inicjatywy przyznanej im w Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny składa się z 15 sędziów, wybieranych indywidualnie przez Sejm na 9 lat spośród osób wyróżniających się wiedzą prawniczą (art. 194 ust. 1). Procedura postępowania przed Trybunałem powinna być przejrzysta i tak uregulowana, aby możliwe było reagowanie (przez Prezesa Trybunału) na konkretne sytuacje wywołujące konieczność rozpoznania określonej sprawy poza kolejnością wpływu. Na Prezesie Trybunału spoczywa odpowiedzialność za organizację pracy Trybunału i sprawność postępowania. Prezes Trybunału, odpowiedzialny za prawidłowe funkcjonowanie Trybunału, powinien mieć zapewnioną swobodę w ustalaniu kolejności wyznaczania spraw do rozpoznania z uwagi na charakter, rangę, ciężar gatunkowy spraw, wymagających rozpoznania poza zwykłą kolejnością zależną jedynie od daty wpływu do Trybunału. Prezes Trybunału powinien ponadto decydować o składzie Trybunału w konkretnej sprawie, w tym o wyznaczeniu Przewodniczącego, mając na względzie także profil specjalizacji poszczególnych członków Trybunału w kontekście koniecznych do rozważenia zagadnień w rozpoznawanych sprawach. Z Konstytucji wynika, że publikacja orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego jest obligatoryjna. W świetle art. 190 ust. 2 orzeczenia Trybunału w sprawach wymienionych w art. 188 podlegają niezwłocznemu ogłoszeniu w organie urzędowym, w którym akt normatywny był ogłoszony. Obowiązek publikacji orzeczeń Trybunału wynika również z art. 9 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych

i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296), a stosownie do art. 2 tej ustawy ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe, zaś zgodnie z art. 3 publikacji należy dokonać niezwłocznie. Wydawanie Dziennika Ustaw jest wyłączną kompetencją Prezesa Rady Ministrów (art. 21 ustawy). Ogłaszanie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego jest obowiązkiem konstytucyjnym i podlega wykonaniu niezwłocznie przez organ do tego zobowiązany, którym w obecnym stanie prawnym jest Prezes Rady Ministrów. Konstytucja nie przewiduje w tym zakresie żadnego wyjątku, a Prezes Rady Ministrów nie może oceniać prawidłowości podlegających publikacji w dziennikach urzędowych aktów prawnych, w tym także orzeczeń Trybunału. Z brzmienia Konstytucji wynika, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego zapadają większością głosów (art. 190 ust. 5 Konstytucji). Zgodnie z wolą ustrojodawcy, jest to zwykła większość. Propozycje, aby w głosowaniu nad orzeczeniem obowiązywała większość kwalifikowana (2/3 składu), należało uznać za niezgodne z Konstytucją, a także dysfunkcyjne i wprowadzające niespójność obowiązującego systemu prawnego. Ustrojodawca wprowadził wymaganie kwalifikowanej większości głosów, czemu dał wyraz wprost w przepisach Konstytucji (m.in. art. 90 ust. 2, art. 98 ust. 3, art. 113, art. 121 ust. 3, art. 122 ust. 5 oraz art. 125 ust. 2 Konstytucji). Z porównania treści art. 190 ust. 5 Konstytucji z art. 324 § 2 zd. 3 k.p.c., art. 111 § 1 k.p.k. oraz art. 137 § 2 p.p.s.a wynika, że w każdym z tych przepisów jest mowa o tym, że orzeczenia sądu zapadają większością głosów. Wyroki sądów powszechnych w sprawach cywilnych i karnych zapadają zwykłą większością głosów. Zasada ta obowiązuje także w sądach administracyjnych oraz w Sądzie Najwyższym. Postępowanie dyscyplinarne wobec sędziego Trybunału Konstytucyjnego powinno pozostawać postępowaniem wyłącznie wewnętrznym (wewnątrz Trybunału). Podkreślenia wymagało, że nie było żadnych uzasadnionych podstaw do przyznania organom władzy wykonawczej prawa do inicjowania postępowania dyscyplinarnego, jak również uczestniczenia w nim. Takich uprawnień nie przewidywało także prawo innych krajów europejskich. Uregulowania dotyczące statusu sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie czynnym, jak również po zakończeniu kadencji – w stanie spoczynku, były optymalne. Rozwiązania zawarte w ustawie z 25 czerwca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 293) co do statusu sędziego Trybunału Konstytucyjnego nie budziły zastrzeżeń. Kolejne projekty ustaw, zgłaszanych przez różne gremia, co do podstawowych zasad, nie ingerowały w obowiązujące w tym zakresie regulacje.

4. Krajowa Rada Sądownictwa w stanowisku z 29 lipca 2016 r. zwróciła się, w związku z treścią art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, jako organu władzy stojącego na straży Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej o rozważenie możliwości wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego, na podstawie art. 122 ust. 3 Konstytucji, z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją ustawy o Trybunale Konstytucyjnym uchwalonej 22 lipca 2016 r. w trybie prewencyjnym – przed jej podpisaniem.

5. Krajowa Rada Sądownictwa w opinii z 15 listopada 2016 r. krytycznie oceniła przedstawioną do zaopiniowania ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego⁹, uchwaloną przez Sejm w dniu 4 listopada 2016 r. Uznając Trybunał Konstytucyjny za organ państwa o szczególnej randze i znaczeniu dla porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej, którego istotą zadań i kompetencji jest ochrona Konstytucji, jej nadrzędności i szczególnej mocy prawnej, jak również ochrona praw i wolności, które Konstytucja gwarantuje obywatelom, Rada stwierdziła, że nie akceptuje jakichkolwiek prób obniżania rangi Trybunału, jego znaczenia dla porządku prawnego, dotychczasowego poziomu rzetelności i sprawności. W ocenie Rady przedstawiony do zaopiniowania i uchwalony projekt ustawy nie realizuje wskazanych wyżej celów – co więcej, nie spełnia elementarnych warunków poprawnej legislacji, jak również podstawowych zasad racjonalnego prawodawstwa. Ustawa podważa stabilność systemu prawnego w zakresie ustrojowym, zawiera szereg niejasnych, nieprecyzyjnych i niespójnych unormowań, nie przystających do funkcjonujących od wielu lat regulacji prawnych. Ustawa, o której mowa w art. 197 Konstytucji, musi mianowicie tak określać organizację Trybunału i tryb postępowania przed nim, aby Trybunał był zdolny sprawnie realizować wszystkie, wyznaczone mu Konstytucją, zadania. Ustawodawca nie może przy tym wykraczać poza ten zakres regulacji, a akt normatywny, który tego warunku nie spełnia, narusza art. 197 Konstytucji. Krajowa Rada Sądownictwa nie dostrzegła uzasadnionych podstaw wprowadzenia do porządku prawnego odrębnej ustawy, regulującej wyłącznie kwestie obejmujące status sędziego Trybunału, tym bardziej, że zagadnienia te są ściśle związane z organizacją Trybunału Konstytucyjnego. Podział regulacji spraw Trybunału Konstytucyjnego na dwa odrębne akty normatywne może doprowadzić do problemów

⁹ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 listopada 2016 r. w przedmiocie ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

interpretacyjnych, czy nawet poziomej sprzeczności tych ustaw. Ustawodawca powinien dążyć do wzmocnienia pozycji i niezależności Trybunału Konstytucyjnego i niezawisłości sędziów Trybunału, czemu nie służy podejmowanie nieustanne nowych, niespójnych inicjatyw ustawodawczych, bez głębszej refleksji co do celów, jakim mają służyć i skutków dla stabilizacji systemu prawnego. Rada uznała, że ustawa nie służy zapewnieniu odpowiedniej do regulacji konstytucyjnej pozycji Trybunału. Rada uznała, że propozycje dotyczące nawiązania stosunku służbowego, treści roty ślubowania, ograniczeń w podejmowaniu dodatkowych zajęć przez sędziów, postępowania dyscyplinarnego, składanych zaświadczeń o zdolności do wykonywania obowiązków sędziego ze względu na stan zdrowia, czy składania i publicznego ujawniania oświadczeń majątkowych, nie przystają standardom wypracowanym w polskim systemie prawnym i są wprost niezgodne z art. 194 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji. Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego wybierani są na dziewięcioletnią kadencję, której zakończenie przed upływem okresu wskazanego w Konstytucji w żadnym razie nie może być uzależnione od wykonania przez sędziego obowiązków ustalonych przez ustawodawcę w tak dowolny sposób, naruszający również zasadę proporcjonalności. Taki zabieg legislacyjny ma skutki tożsame z usunięciem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z urzędu przed końcem kadencji, do czego władza ustawodawcza nie ma żadnych podstaw konstytucyjnych. Wybór sędziego Trybunału na indywidualną dziewięcioletnią kadencję stanowi jedną z konstytucyjnych gwarancji pozycji ustrojowej Trybunału oraz statusu jego sędziów, a terminowe uzupełnianie wakującego stanowiska sędziego Trybunału jest obowiązkiem właściwych organów państwa. Stąd też to na ustawodawcy spoczywa powinność unormowania problematyki terminu zgłoszenia kandydatury sędziego w sposób, który będzie gwarantował ochronę konstytucyjnej kadencji sędziego Trybunału, nieprzerwany tok wypełniania zadań przez sąd konstytucyjny, a także efektywność, transparentność i rzetelność całego procesu wyborczego”. Rada odnosząc się do uchwalonych już przepisów, dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów Trybunału, stwierdziła, że jak dotychczas nie były one przedmiotem orzekania Trybunału, co jest niewątpliwie wynikiem starannego i wnikliwego doboru osób, którym ten zaszczytny urząd jest powierzany. Brak jest zatem w tym zakresie jakiegokolwiek praktyki. Jednocześnie jednak poważne wątpliwości Rady budziły propozycje regulacji zawartych w ustawie jako mające charakter daleko bardziej restrykcyjny niż przepisy obowiązujące w odniesieniu do sądów powszechnych. Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że nie sposób zgodzić się z tak odmienną od dotychczas stosowanych reguł koncepcją, w której z „naruszenia Kodeksu

Etycznego Sędziego Trybunału Konstytucyjnego” uczyniono delikt dyscyplinarny oraz, że rozwiązanie to należy ocenić jako naruszające art. 195 ust. 1 Konstytucji, zgodnie z którym sędziowie Trybunału Konstytucyjnego w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji.

6. Poselski projekt ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym Krajowa Rada Sądownictwa zaopiniowała 15 listopada 2016 r. Rada podkreśliła, że formułując opinie, konsekwentnie zabiega i troszczy się o zachowanie zagwarantowanej w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej niezależności i odrębności sądów i trybunałów od innych władz, a przez to o umożliwienie tym organom skutecznego i rzetelnego wykonywania kompetencji przyznanych im w Ustawie Zasadniczej i w ustawach. Ma to istotne znaczenie dla zagwarantowania rządów prawa i zabezpieczenia skutecznej ochrony praw i wolności człowieka i obywatela. Rada podniosła na wstępie, że w ciągu roku, który upłynął od inauguracji VIII kadencji Sejmu, uchwalono już cztery ustawy dotyczące organizacji i postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. W przyjętej opinii dokonała szczegółowej oceny poszczególnych regulacji zaproponowanych przez projektodawcę.

7. W opinii z 13 grudnia 2016 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnymi i ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego, Krajowa Rada Sądownictwa podtrzymała uwagi zgłoszone w stanowisku z 15 listopada 2016 r. w przedmiocie ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego oraz w opinii z 15 listopada 2016 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Rada zauważyła, że zgłoszone wówczas zasadnicze zastrzeżenia, zwłaszcza odnoszące się do niekonstytucyjności proponowanych rozwiązań, nie zostały uwzględnione w całości w dotychczasowych pracach legislacyjnych, czego dowodzi treść ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Krajowa Rada Sądownictwa zauważyła, że zgodnie z art. 17 projektu, Prezydent Rzeczypospolitej ma uzyskać dotychczas nieznaną polskiemu systemowi prawnemu kompetencję do „powierzenia pełnienia obowiązków Prezesa Trybunału”, co uznała za pozostające w sprzeczności z art. 173 i art. 194 ust. 2 Konstytucji, a dostrzeżenie tej niezgodności nie wymaga zastosowania zaawansowanych technik

wykładni. Konstytucja w sposób jasny określa bowiem kompetencje poszczególnych organów w zakresie powoływania kierownictwa Trybunału, ustanawiając tryb powołania Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego przez Prezydenta RP spośród kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Również negatywnie Rada oceniła odwoływanie się w uzasadnieniu projektu ustawy do instytucji stanu wyjątkowego i kompetencji przyznanych organom władzy wykonawczej w tym przypadku. Krajowa Rada Sądownictwa stanowczo podkreśliła, że stany nadzwyczajne, uregulowane w przepisach rozdziału XI Konstytucji RP, są instytucjami o ściśle określonej treści normatywnej. Pod rządami obecnie obowiązującej Konstytucji nie wprowadzono stanu wyjątkowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wszelkie regulacje związane ze stanami nadzwyczajnymi mają charakter wyjątkowy i wykorzystywanie ich jako argumentu dla uzasadnienia przepisów regulujących organizację Trybunału Konstytucyjnego budziło stanowczy sprzeciw Rady. Jej zdaniem w demokratycznym państwie prawnym nie jest możliwe, by prawodawca określał relacje organów władzy ustawodawczej i wykonawczej z organami władzy sądowniczej na zasadach właściwych stanom nadzwyczajnym. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa opiniowany projekt naruszał zasadę niezależności i odrębności Trybunału Konstytucyjnego od innych władz, a ponadto wpływał na konstytucyjny status Prezydenta RP, przyznając mu w odniesieniu do władzy sądowniczej kompetencję nieprzewidzianą w art. 194 ust. 2 Konstytucji RP.

8. W opinii z 19 stycznia 2016 r. odnoszącej się do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz niektórych innych ustaw Rada podkreśliła, że immunitet procesowy Rzecznika Praw Obywatelskich został przewidziany bezpośrednio w art. 211 Konstytucji RP, dlatego za bezprzedmiotowe i sprzeczne z zasadami prawidłowej legislacji należy uznać przenoszenie wprost regulacji konstytucyjnej do ustawy. W projekcie ustawy zmieniającej wprowadzono wymóg określania we wniosku o zezwolenie na pociągnięcie Rzecznika Praw Obywatelskich do odpowiedzialności karnej daty i miejsca jego urodzenia. Rada wyraziła pogląd, że w przypadku organów jednoosobowych, do których należy zaliczyć Rzecznika Praw Obywatelskich, wskazywanie daty i miejsca urodzenia wydaje się zbędne dla potrzeb identyfikacji osoby objętej wnioskiem. Zdaniem Rady przyznanie organowi Sejmu prawa do żądania akt postępowania sądowego prowadzonego wobec Rzecznika Praw Obywatelskich, budzi wątpliwości natury konstytucyjnej nie przewidując żadnych warunków określających

dozwolony zakres i sposób przetwarzania danych osobowych przez właściwy organ Sejmu rozpoznający na wstępnym etapie wnioski o uchylenie immunitetu, co nie odpowiada standardom wynikającym z ustawy zasadniczej. Według Krajowej Rady Sądownictwa podjęcie przez Sejm decyzji w sprawie uchylenia immunitetu procesowego powinno następować na podstawie danych przedstawionych we wniosku oskarżyciela oraz wyjaśnień Rzecznika Praw Obywatelskich, nie zaś na podstawie akt postępowania sądowego lub prowadzonego przez inne organy wymiaru sprawiedliwości, zwłaszcza że odmowa uchylenia immunitetu oraz brak możliwości prowadzenia postępowania do czasu zakończenia pełnienia funkcji przez Rzecznika nie powoduje przedawnienia karalności, albowiem bieg przedawnienia ulega w tym czasie zawieszeniu. Ponadto ujawnienie treści akt postępowania przygotowawczego lub akt sądowych może mieć negatywny wpływ na przebieg i realizację celów postępowania karnego. Wątpliwości konstytucyjne budziły także projektowane przepisy w zakresie w jakim ograniczały zakaz zatrzymania lub aresztowania osób pełniących funkcję Rzecznika Praw Obywatelskich i Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, tylko do „organów stosujących przymus”. Przepis art. 41 Konstytucji gwarantuje każdemu nietykalność osobistą i wolność osobistą, natomiast normy konstytucyjne wyrażone w art. 206 i 211 Konstytucji przewidują bezwzględny zakaz zatrzymania lub aresztowania Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, niezależnie od tego, czy takiego zatrzymania lub aresztowania dokona organ stosujący przymus, czy też organ niestosujący przymusu. Zdaniem Rady ustawodawca nie posiada kompetencji do wprowadzania w ustawie wyjątków od tej zasady, a ich wprowadzenie stanowiłoby naruszenie ustawy zasadniczej. Rada zwróciła również uwagę, że zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji uczestnikiem postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym jest Prokurator Generalny, nie zaś Prokurator Krajowy.

9. Po zapoznaniu się z treścią projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, Rada 19 maja 2016 r. zaopiniowała ten projekt negatywnie¹⁰. Zdaniem Rady ocena proponowanych zmian wymagała przede wszystkim ich odniesienia do konstytucyjnej pozycji Krajowej Rady Sądownictwa, a przedłożony projekt przewidywał rozwiązania zmieniające ustrojową pozycję Rady bez zmiany Konstytucji, sprowadzając ryzyko ograniczenia sprawności Rady

¹⁰ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 maja 2016 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw

w wypełnianiu wyznaczonej w ustawie zasadniczej roli strażnika niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Odnosząc się do przedstawionych w projekcie zmian, Krajowa Rada Sądownictwa sygnalizowała, że znacząca część proponowanych rozwiązań jest niezgodna z Konstytucją.

Należą do nich:

- propozycja wygaszenia kadencji dotychczasowych członków Rady, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji;
- zmiana kompetencji przysługujących Prezydentowi w procesie nominacyjnym na stanowiska sędziowskie;
- odebranie prezesom i wiceprezesom sądów prawa członkostwa w Krajowej Radzie Sądownictwa.

Za niezgodną z art. 187 ust. 3 Konstytucji Rada uznała propozycję wygaszenia kadencji dotychczasowych członków Krajowej Rady Sądownictwa. Stosownie do jego brzmienia kadencja wybranych członków Rady trwa cztery lata, a ustrojodawca nie przewidział możliwości ich odwołania¹¹. Przerwanie funkcjonowania organu konstytucyjnego, do którego doprowadziłoby wygaszenie kadencji dotychczasowych członków Krajowej Rady Sądownictwa, godzi w zasadę ciągłości działania konstytucyjnych organów państwa, stanowiącą jedną z fundamentalnych reguł, na których opiera się każdy system konstytucyjny. Brak ciągłości w funkcjonowaniu takich organów musi mieć swoją podstawę wyrażoną w przepisach konstytucyjnych. Rada jest konstytucyjnym organem państwa wyposażonym w szereg istotnych kompetencji, których realizacja stanowi element wykonywania przez państwo jego funkcji. Polski system konstytucyjny przyjmuje zasadę ciągłości działania organów konstytucyjnych, mając na względzie, że wszelkie wyjątki od wspomnianej zasady stanowią zagrożenie dla ich realizacji. Zdolność działania członków Rady sędziów, jako strażników niezależności sądów i niezawisłości sędziów, byłaby zasadniczo podważona, gdyby ustawodawca miał możliwość skracania ich kadencji tylko dlatego, że postanowił zmienić reguły wyborcze odnoszące się do tej grupy członków Rady. Zmiana mechanizmów regulacyjnych, nawet dopuszczalna – jak podniósł Trybunał¹² –

¹¹ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 18 lipca 2007 r., sygn. K 25/07.

¹² Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 18 lipca 2007 r., sygn. akt K 25/07.

powinna być szczególnie uzasadniona i dokonywana rozważnie, gdyż brak stabilizacji prawa jest jedną z przyczyn, które stanowią o potencjalnym naruszeniu zasady zaufania do państwa i stanowionego przez to państwo prawa (art. 2 Konstytucji). W uzasadnieniu projektu nie przedstawiono natomiast „nadzwyczajnych, konstytucyjnie uzasadnionych okoliczności przyjętej regulacji, a tylko takie mogłyby ewentualnie uzasadniać złamanie zasady kadencyjności”. Projektowane skrócenie kadencji wybranych członków Krajowej Rady Sądownictwa oznaczałoby wprowadzenie w ustawie zwykłej zmiany Konstytucji bez dokonania zmiany art. 187 ust. 3 obowiązującej ustawy zasadniczej. Byłaby to zarazem zmiana tożsamości ustrojowej Rady, polegająca na odejściu od przejawiającej się w trwałości kadencji wybranych sędziów niezależności tego organu od władzy ustawodawczej. Propozycję, sprzeczną z ustawą zasadniczą zmiany funkcji przypisanej Prezydentowi w Konstytucji w zakresie powoływania do pełnienia urzędu na wolne stanowiska sędziowskie, Rada uznała za naruszenie art. 179 Konstytucji, w myśl którego sędziowie są powoływani przez Prezydenta, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, na czas nieoznaczony. Akceptacji Rady nie zyskała projektowana regulacja, zgodnie z którą w przypadku zgłoszenia się na stanowisko sędziowskie więcej niż jednego kandydata Rada przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej dwóch kandydatów z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego. W procedurze nominacyjnej na stanowiska sędziowskie do wyłącznej kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa należy składanie wniosków o powołanie sędziów, czyli dokonanie wyboru i wskazanie kandydatów na określone stanowiska sędziowskie. Prezydent dopiero po złożeniu wniosku może podjąć działania mające na celu powołanie sędziów¹³. Konstytucja wyraźnie rozróżnia uprawnienie Prezydenta do powoływania sędziów, wynikające z art. 144 ust. 3 pkt 17, od powołania sędziów do pełnienia określonych funkcji w strukturach wymiaru sprawiedliwości z art. 144 ust. 3 pkt 20-23 – w tym drugim przypadku przewidując dokonanie powołania spośród kandydatów przedstawionych przez gremia wskazane w Konstytucji¹⁴. Zarówno Rada, jak i Prezydent, jako organy o odrębnych i odmiennych kompetencjach, zostały umocowane do realizacji różnych zadań, w wykonywaniu których nie mogą się zastępować. Dokonanie wyboru przez Radę a powołanie przez Prezydenta to dwa odrębne, wywodzące się z różnych

¹³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 5 czerwca 2012 r., sygn. akt K 18/09.

¹⁴ Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Najwyższego (art. 183 ust. 3), Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 185) czy Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego (art. 194 ust. 2) oraz w ustawach (art. 12 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym, Dz.U. poz. 1064 z późn. zm., art. 13 § 2 w zw. z art. 16 § 3 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, Dz.U. z 2013 r., poz. 499 z późn. zm., art. 45 § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych, Dz.U. z 2014 r., poz. 1647 z późn. zm.).

kompetencji akty, będące wyrazem odmiennych pozycji ustrojowych zapisanych w Konstytucji¹⁵. W projekcie nie sprecyzowano kryteriów, według których Prezydent miałby dokonywać wyboru sędziów spośród kandydatów przedstawianych przez Krajową Radę Sądownictwa. Zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, art. 60 Konstytucji gwarantuje każdemu obywatelowi, korzystającemu z pełni praw publicznych, prawo ubiegania się o przyjęcie do służby publicznej (nie gwarantuje natomiast przyjęcia do tej służby). Brak odpowiednich procedur kontrolnych i odwoławczych stanowić może istotną przeszkodę w stosowaniu przyjętych reguł, a tym samym naruszać będzie konstytucyjny wymóg traktowania starających się o dostęp do służby na jednakowych zasadach¹⁶. Projektowane zmiany, zdaniem Rady, pozostawiają Prezydentowi określenie kryteriów nominacyjnych, co sprowadza ryzyko stosowania kryteriów alternatywnych w stosunku do tych, które są stosowane przez Krajową Radę Sądownictwa. W przypadku przyznania Prezydentowi kompetencji dokonywania wyboru kandydatów na sędziego, uczestnicy postępowań konkursowych pozbawieni zostaną prawa do kontroli legalności wyboru dokonanego przez ten organ, gdyż przysługujące mu prerogatywy nie podlegają zaskarżeniu w postępowaniu sądowo administracyjnym¹⁷. Naczelny Sąd Administracyjny wyraźnie stwierdził, że powoływanie sędziów przez Prezydenta nie jest uprawnieniem z zakresu administracji publicznej, lecz stosowaniem norm konstytucyjnych przewidujących kompetencję kreacyjną, niebędącą stosunkiem administracyjnoprawnym. Przyjęcie, że Prezydent, kształtując skład osobowy władzy sądowniczej, działa jako organ administracji publicznej, ewidentnie naruszyłoby zasadę podziału i równowagi władz oraz zasadę demokratycznego państwa prawnego¹⁸. Krajowa Rada Sądownictwa zwróciła też uwagę na niezgodność z Konstytucją przepisów, w myśl których proponuje się odebrać prezesom i wiceprezesom sądów prawo członkostwa w Krajowej Radzie. Rozwiązanie takie stanowi naruszenie niezależności sądownictwa, gdyż ogranicza bierne prawo wyborcze do Rady sędziów pełniących wymienione funkcje¹⁹. Trybunał podkreślił, że ograniczenie prawa do członkostwa w Krajowej Radzie Sądownictwa prezesów i wiceprezesów sądów musiałoby mieć szczególne umotywowanie i umocowanie konstytucyjne. Przywołał przy tym swoje wcześniejsze orzeczenie z 28 listopada 2001 r. w sprawie o sygn. akt K 36/01, w którym

¹⁵ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 23 czerwca 2009 r. sygn. akt Kpt 1/08.

¹⁶ Wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 8 kwietnia 2002 r. sygn. akt SK 18/01 i 29 listopada 2007 r. sygn. akt SK 43/06).

¹⁷ Postanowienie NSA z 16 października 2012 r., sygn. akt I OSK 1885/12

¹⁸ Postanowienie NSA z dnia 17 października 2012 r., sygn. akt I OSK 1877/12).

¹⁹ W sposób stanowczy i jednoznaczny wypowiedział się w tej kwestii Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 18 lipca 2007 r. sygn. akt K 25/07).

stwierdził, że niekonstytucyjny jest przepis ustawy, którym ustawodawca, regulując konstytucyjne prawo uprawnionego, uzupełnia Konstytucję i dokonuje jej ograniczającego dointerpretowania z naruszeniem jej zasad²⁰. Poza wypowiedzeniem się odnośnie do kwestii niezgodności z Konstytucją części proponowanych rozwiązań, Rada szanując prawo ustawodawcy zwykłego do wprowadzania rozwiązań dotyczących ustroju, zakresu działania i trybu pracy Krajowej Rady Sądownictwa oraz sposobu wyboru jej członków zgłosiła uwagi do pozostałych propozycji zmian przepisów ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. Sprzeciw Krajowej Rady Sądownictwa budził projektowany mechanizm organizacji wyborów, w tym oparta na niejasnych przesłankach propozycja utworzenia okręgów wyborczych i powołania komisji wyborczych. W ocenie Rady za nieuzasadnioną i nieracjonalną należy uznać proponowaną konstrukcję okręgów wyborczych, która nie pokrywa się z istniejącymi obszarami apelacji (mimo takiej samej ich liczby). Projektowana ustawa nie definiuje pojęcia okręgu wyborczego ani nie określa kryteriów, według których okręgi te mają być tworzone. Dodatkowo, okręgi wyborcze tworzy się w załączniku do ustawy, a zatem każdorazowa ich zmiana będzie wymagała nowelizacji ustawy (np. w przypadku zmiany granic okręgu sądu okręgowego lub apelacyjnego). W uzasadnieniu projektu nie wyjaśniono w dostatecznym stopniu, dlaczego w ocenie projektodawcy aktualnie obowiązujące rozwiązania nie są wystarczające i wymagają zmiany. Podkreślenia wymaga także brak określenia w projekcie kworum, koniecznego do dokonania ważnego wyboru przedstawicieli do Rady. Określenie kworum gwarantuje reprezentatywność wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa. Tylko przy określeniu kworum znaczenia nabiera wybór członków Rady dokonywany większością liczby głosów. Odnośnie postulowanego wprowadzenia „wspólnej kadencji członków Rady”, KRS stwierdziła, że przyjęta przez Krajową Radę Sądownictwa interpretacja indywidualnego liczenia kadencji członków, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji, nie pozostaje w sprzeczności z postanowieniami Konstytucji. Jej funkcjonowanie przyczynia się do zachowania ciągłości działań konstytucyjnego organu kolegialnego, jakim jest Rada, i umożliwia nowym członkom czerpanie wiedzy z doświadczeń osób już wchodzących w jej skład. Odnosząc się natomiast do propozycji ograniczenia liczby dopuszczalnych kadencji sędziego w Krajowej Radzie Sądownictwa, Rada zwróciła uwagę, że ustrojodawca nie wprowadził żadnego ograniczenia w tym zakresie. Obowiązujące obecnie ograniczenie liczby kadencji sędziów wybranych do

²⁰ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 18 lipca 2007 r., sygn. akt K 25/07

Rady do dwóch kadencji ma zapobiec „możliwości nadmiernej powtarzalności wyboru i przez to powstawania swoistej zawodowości reprezentacji środowiska wybierającego przedstawicieli”. Krajowa Rada Sądownictwa uznała za niemożliwe do zaakceptowania insynuacji zawartej w uzasadnieniu projektu i podanej jako argument za wprowadzeniem proponowanego rozwiązania o „braku transparentności procesów decyzyjnych w Radzie”, czy „takim sposobie wykonywania mandatu przez sędziego członka Rady, aby jego celem było ponowne ubieganie się o wybór na kolejną kadencję”. Twierdzenia takie uznała za nieuprawnione, nie poparte żadną argumentacją, czy przytoczeniem faktów, a godzące w dobre imię zarówno Krajowej Rady Sądownictwa, jak i poszczególnych jej członków będących sędziami. Krajowa Rada Sądownictwa zwróciła uwagę, że uzasadnienie przedłożonego projektu nie spełniało wszystkich kryteriów określonych w § 34 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz § 12 Zasad techniki prawodawczej, gdyż w szczególności nie wyjaśniono w nim należycie potrzeby wydania projektowanej ustawy, nie przedstawiono wyników przeprowadzonych konsultacji (wobec braku ich przeprowadzenia ze środowiskiem sędziowskim), nie poinformowano też o możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do proponowanych środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu. Zmiany przepisów dotyczących ustroju sądów w ostatnich czasach często były dokonywane bez analizy skuteczności projektowanych celów, a także, bez konsultacji ze środowiskiem sędziowskim, z pominięciem w wielu przypadkach opinii Krajowej Rady Sądownictwa. Znaczna część z wprowadzonych w tym trybie przepisów naruszała konstytucyjne gwarancje odrębności władzy sędziowskiej i niezawisłości sędziów, co wielokrotnie zauważała Krajowa Rada Sądownictwa, a potwierdzał Trybunał Konstytucyjny.

Wybrane stanowiska i opinie Krajowej Rady Sądownictwa do projektów innych ustaw

1. W opinii z 22 marca 2016 r. Krajowa Rada Sądownictwa uznała za zasadne uzupełnienie proponowanego brzmienia ust. 5a art. 12 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2012 r., poz. 1230 ze zm.) przez jednoznaczne wskazanie, że kadencja Dyrektora Krajowej Szkoły trwa 5 lat a odwołanie z powodów określonych w tym przepisie następuje przed jej upływem. Przy czym zastrzeżenia Krajowej Rady Sądownictwa budzi propozycja przywrócenia dopuszczalności

odwołania Dyrektora Krajowej Szkoły, „jeżeli nie realizuje obowiązków związanych z pełnioną funkcją”. Zdaniem Rady użyte sformułowanie jest nieostre. Krajowa Rada Sądownictwa nie poparła propozycji zmiany ustawy z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 694) w zakresie, w jakim przewidziano przedłużenie okresu funkcjonowania aplikacji ogólnej (nabór na tę aplikację miałyby zostać przeprowadzony jeszcze w 2017 r.). Krajowa Rada Sądownictwa wielokrotnie sygnalizowała konieczność zniesienia aplikacji ogólnej, jako nie realizującej założonych celów, dla których została wprowadzona, przy jednoczesnym generowaniu ogromnych kosztów ze środków publicznych. W uzasadnieniu przedłożonego projektu nie wyjaśniono, dlaczego rozwiązania prawne wprowadzone ustawą z dnia 9 kwietnia 2015 r. (znoszące aplikację ogólną) „rodzą obawy o efektywność szkolenia kandydatów na sędziów i prokuratorów”, nie uzasadniono też tezy, jakoby dotychczasowy model aplikacji „dobrze funkcjonował” a jego dalsze utrzymywanie miało służyć poprawie funkcjonowania sądownictwa i prokuratury. W uzasadnieniu projektu podniesiono, że obawy o efektywność szkolenia aplikantów budzi także przekazanie organizacji praktyk prezesom sądów okręgowych i prokuratorom okręgowym i, wynikające z tego, tylko częściowe podporządkowanie aplikanta Dyrektorowi Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa pogląd ten, jako nieuzasadniony, nie zasługiwał na aprobatę. Wątpliwości budziła także propozycja zmiany ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 133 ze zm.) poprzez dodanie art. 25a, zgodnie z którym pierwsze przydzielenie stanowiska asesorskiego lub pierwsze przekształcenie stanowiska sędziowskiego w stanowisko asesorskie miałyby nastąpić po 30 października 2017 r. W przekonaniu Krajowej Rady Sądownictwa asesura jest niezbędnym okresem sprawdzenia umiejętności praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy oraz predyspozycji osobowościowych osób pretendujących do służby sędziowskiej. W interesie wymiaru sprawiedliwości jest, aby stanowiska asesorskie zostały utworzone jak najszybciej. Krajowa Rada Sądownictwa pozytywnie odniosła się zaś do propozycji wyposażenia aplikanta aplikacji prokuratorskiej w uprawnienia do wykonywania czynności asystenta prokuratora i występowania przed sądem rejonowym, w tym w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach, w których postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie dochodzenia, a także do propozycji informowania Ministra Sprawiedliwości przez prezesa sądu apelacyjnego o planowanym zwolnieniu stanowiska sędziowskiego w sądzie działającym na obszarze danej apelacji przez

sędziego, który przechodzi w stan spoczynku po osiągnięciu wymaganego wieku. Rada zaaprobowała również propozycję zastąpienia sformułowania „stanowisko zwolnione” sformułowaniem „stanowisko zwalniane”, w kontekście usprawnienia procedury obwieszczania o wolnych stanowiskach sędziowskich.

2. Po zapoznaniu się poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach²¹ Krajowa Rada Sądownictwa w opinii z 15 grudnia 2016 r. stwierdziła, że prawo do zgromadzeń jest podstawowym prawem obywatela, znajdującym gwarancję przede wszystkim w art. 57 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także w art. 11 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Oznacza to, że wszelkie zmiany rozwiązań ustawodawczych w zakresie organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich powinny podlegać szerokiej konsultacji społecznej. W ocenie Rady wprowadzane zmiany głęboko ingerują w konstytucyjną zasadę wolności zgromadzeń. Rada, dostrzegając stopień tej ingerencji, zauważyła jednak, że projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach został przedłożony Krajowej Radzie Sądownictwa zbyt późno, co czyni niemożliwym szczegółowe odniesienie się do jego treści. Ustawa została bowiem uchwalona jeszcze przed terminem posiedzenia Rady, a taka sytuacja powoduje z kolei brak możliwości zajęcia stanowiska w tej sprawie przez Krajową Radę Sądownictwa. Rada wyraziła zdecydowaną dezaprobatę wobec takiego sposobu procedowania, który *de facto* uniemożliwia organowi konstytucyjnemu przedstawienie opinii o aktach prawnych istotnych dla porządku normatywnego w Polsce.

3. W opinii z dnia 16 grudnia 2016 r. w przedmiocie rządowego projektu ustawy o Prokuraturze Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że przepis, zgodnie z którym Prokurator Generalny Rzeczypospolitej Polskiej wykonuje zastępstwo osób z udziałem Skarbu Państwa oraz osób z udziałem państwowych osób prawnych przed sądami powszechnymi w sprawach cywilnych rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy oraz przed sądami polubownymi, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa 5 000 000 zł, za zgodą, która ma charakter generalny za nieprecyzyjny. Z projektu ustawy nie wynika z co oznacza „zгода generalna” oraz w jakiej formie i terminie będzie udzielana, a także jakie będą warunki jej odwołania. Z przepisów ustawy nie wynika również w jaki sposób i w jakim trybie sądy będą zawiadamiane o wyrażeniu takiej zgody -

²¹ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 grudnia 2016 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach.

czy będzie to miało miejsce wraz ze zgłoszeniem przez Prokuratorię Generalną udziału w sprawie czy też w innym trybie, tj. niezwiązanym z konkretną sprawą. Z projektowanej ustawy nie wynika także czy zgoda generalna będzie udzielana przez osobę prawną przed czy po wydaniu przez Radę Ministrów rozporządzenia. Wątpliwości Rady dotyczyły również przedmiotu sprawy, czy Prokuratoria Generalna może przedstawiać sądom powszechnym, sądom administracyjnym, Sądowi Najwyższemu oraz Trybunałowi Konstytucyjnemu poglądy istotne w każdej sprawie przez nie rozpoznawanej, czy też uprawnienie Prokuratorii Generalnej ograniczać się będzie tylko i wyłącznie do spraw z zakresu jej właściwości, w których nie bierze udziału. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa możliwy do zaakceptowania wydawał się tylko drugi z wariantów, ponieważ przedstawianie przez Prokuratorię Generalną poglądów w innych kategoriach spraw nienależących do jej właściwości mogłoby naruszać obowiązującą w procesie cywilnym zasadę równości stron. Rada uznała również, że z uwagi na status Prokuratorii Generalnej brak jest podstaw do przyznania jej uprawnienia do występowania z wnioskiem o podjęcie przez Naczelny Sąd Administracyjny lub Sąd Najwyższy uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie. W związku z doniesieniami medialnymi dotyczącymi działalności Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Krakowie oraz Dyrektora Centrum Zakupów Wspólnych dla Sądownictwa, a także pojawiającymi się publicznie oskarżeniami wobec dotychczasowego Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie, Krajowa Rada Sądownictwa przypomniała, że od 1 stycznia 2013 r. zgodnie z art. 177 § 2 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, zwierzchnikiem dyrektora sądu apelacyjnego jest Minister Sprawiedliwości, a nie prezes tego sądu. Rada podtrzymała negatywne stanowisko co do wprowadzonego do ustawy ustrojowej dualizmu zarządzania sądami i podkreśliła, że dyrektorom sądów, w szczególności sądów apelacyjnych, powierzono zbyt daleko idące kompetencje mające niezwykle istotny wpływ na funkcjonowanie sądów jako organów wymiaru sprawiedliwości, podczas gdy sposób wykonywania tych kompetencji wymaga stałego i skrupulatnego nadzoru. Dyrektor sądu apelacyjnego wykonuje zadania i kompetencje dysponowania budżetem sądów na obszarze apelacji oraz sprawuje kontrolę gospodarki finansowej i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa przez te sądy. W tym zakresie podlega on wyłącznie Ministrowi Sprawiedliwości (art. 177 § 2 i 4 u.s.p.). Dyrektor sądu apelacyjnego kieruje również gospodarką finansową sądu (art. 179 § 1 u.s.p.) oraz prowadzi działalność inwestycyjną sądu (art. 179 § 3 pkt 1 u.s.p.). Prezes sądu nie może wydawać dyrektorowi sądu

poleceń dotyczących zapewnienia odpowiednich warunków majątkowych funkcjonowania sądu ani poleceń w zakresie kontroli finansowej oraz audytu wewnętrznego w tym obszarze (art. 21 § 3 u.s.p.). Z obowiązujących przepisów wynika, że pozycja dyrektora sądu apelacyjnego – w zakresie dotyczącym organizacyjnych i finansowych aspektów działalności tego sądu – jest samodzielna i niezależna od prezesa sądu apelacyjnego.

Zestawienie stanowisk i opinii Krajowej Rady Sądownictwa odnoszących się do projektów aktów normatywnych, podjętych w 2016 r. i zamieszczonych na stronie internetowej www.krs.pl (według kolejności chronologicznej):

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 stycznia 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucji Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 stycznia 2016 r. -**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych (druk sejmowy nr 75);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 stycznia 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 154);
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 stycznia 2016 r.**
w przedmiocie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (M.P. poz. 2316);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 stycznia 2016 r. -**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze (druk sejmowy nr 163) oraz poselskiego projektu ustawy - Prawo o prokuraturze (druk sejmowy nr 162) wraz z autopoprawką do poselskiego projektu ustawy - Prawo o prokuraturze (druki sejmowe nr 163 i 162);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 stycznia 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie Konstytucji RP (druk sejmowy nr 166);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 stycznia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości i szczegółowych zasad ustalania kosztów postępowania w sprawach nieletnich;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 stycznia 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 77);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 lutego 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec byłych posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej skazanych w procesie brzeskim za działalność na rzecz demokratycznego Państwa Polskiego (druk sejmowy nr 232);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 lutego 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks karny wykonawczy (druk sejmowy nr 218);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (druk sejmowy nr 202);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 72);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie odbywania aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorskiej;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w przedmiocie projektu Obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo łowieckie (druk sejmowy nr 219);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (druk sejmowy nr 221);

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym z projektami aktów wykonawczych (druk sejmowy nr 189);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu zakładania konta w systemie teleinformatycznym, sposobu korzystania z systemu teleinformatycznego i podejmowania w nim czynności związanych z zawiązaniem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przy wykorzystaniu wzorca umowy oraz wymagań dotyczących podpisu elektronicznego;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 marca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń udzielanych przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 marca 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 marca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziowskie;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 marca 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk sejmowy nr 306);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 marca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wykazu zawodów regulowanych podlegających wzajemnemu ostrzeganiu państw członkowskich;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 marca 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o narodowych dobrach kultury;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 marca 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw z projektem aktu wykonawczego (sejmowy druk nr 323);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 marca 2016 r.**
w przedmiocie uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 marca 2016 r.** w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 289);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 marca 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 marca 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach (UD 40);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 kwietnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 kwietnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (druk senacki nr 109);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 kwietnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 kwietnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i trybu wykonywania czynności przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 kwietnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 kwietnia 2016 r.**
w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (druk senacki nr 99);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 kwietnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 kwietnia 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 367);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 kwietnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu prowadzenia egzekucji grzywn i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu cywilnym, a także kosztów sądowych w sprawach cywilnych, przysługujących Skarbowi Państwa;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzenia opisu i oszacowania nieruchomości;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji elektronicznej;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji ruchomości;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 maja 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług (druk sejmowy nr 408);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 maja 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 maja 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie delegowania sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości i Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz świadczeń przysługujących sędziom delegowanym poza stałe miejsce pełnienia służby;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 maja 2016 r.**
w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw oraz rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (druk sejmowy nr 448, 020-53/16);
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 maja 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 maja 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 451);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 maja 2016 r.**
w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (druk senacki nr 122);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 maja 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu i trybu finansowania tego wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów dojazdu, a także wzoru zestawienia wystawionych zaświadczeń;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 maja 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (druk sejmowy nr 475);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 maja 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 maja 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 1 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie oddawania zajętych ruchomości do depozytu sądowego albo na przechowanie właściwym instytucjom;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o restrukturyzacji kredytów denominowanych lub indeksowanych do waluty innej niż waluta polska oraz o wprowadzeniu zakazu udzielania takich kredytów;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (druk senacki nr 152);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora, w tym stałego mediatora, w postępowaniu cywilnym;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 3 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów i sposobu udostępniania urzędowych formularzy pism procesowych w postępowaniu cywilnym;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 3 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie badań lekarskich i psychologicznych kandydatów do objęcia urzędu sędziego;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego oraz o zmianie innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu przedmiotów, które w razie orzeczenia ich przepadku przekazuje się bezpośrednio innym organom niż właściwy urząd skarbowy (numer z wykazu: B272);

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk senacki nr 187);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustroju i organizacji centralnej informacji o zastawach rejestrowych oraz szczegółowych zasad udzielenia informacji, wydawania odpisów i zaświadczeń;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu zakładania konta w systemie teleinformatycznym, sposobu korzystania z systemu teleinformatycznego i podejmowania w nim czynności związanych z zawiązaniem spółki komandytowej przy wykorzystaniu wzorca umowy oraz innych czynności wykonywanych w systemie teleinformatycznym;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymogów technicznych jakie musi spełniać aplikacja do przesyłania kart rejestracyjnych i zawiadomień za pośrednictwem systemu teleinformatycznego oraz trybu przyznawania, zmieniania i wycofywania oraz sposobu weryfikacji podpisu elektronicznego do podpisywania kart rejestracyjnych i zawiadomień za pośrednictwem systemu teleinformatycznego;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu zakładania konta w systemie teleinformatycznym, sposobu korzystania z systemu teleinformatycznego i podejmowania w nim czynności związanych z zawiązaniem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przy wykorzystaniu wzorca umowy oraz wymagań dotyczących podpisu elektronicznego;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie niszczenia przedmiotów, których przypadek orzeczono na rzecz Skarbu Państwa;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu udzielania z Krajowego Rejestru Karnego informacji o osobach oraz o podmiotach zbiorowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym rozpoznawania spraw należących do właściwości wydziałów rodzinnych i nieletnich z obszarów właściwości innych sądów rejonowych;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu składania wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego dotyczących spółek, których umowę zawarto przy wykorzystaniu wzorca umowy spółki udostępnionego w systemie teleinformatycznym;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu zakładania konta w systemie teleinformatycznym, sposobu korzystania z systemu teleinformatycznego i podejmowania w nim czynności związanych z zawiązaniem spółki jawnej przy wykorzystaniu wzorca umowy oraz innych czynności wykonywanych w systemie teleinformatycznym;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustroju i organizacji Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz trybu i sposobu udzielania informacji z Krajowego Rejestru Sądowego i wydawania kopii dokumentów z katalogu, a także struktury udostępnionych informacji o podmiotach wpisanych do Rejestru oraz cech wydruków umożliwiających ich weryfikację z danymi w Rejestrze;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie czynności sądu związanych z nadawaniem klauzuli wykonalności orzeczeniu sądowemu wydanemu w elektronicznym postępowaniu upominawczym;

- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o działaniach antyterrorystycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o sporcie (druk sejmowy nr 627);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zmianie ustawy o administracji podatkowej oraz ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 563);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków organizacyjno-technicznych dotyczących formy wniosków i dokumentów oraz ich składania drogą elektroniczną do sądów rejestrowych i Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz sposobu posługiwania się dokumentami wydanymi w postaci elektronicznej;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków organizacyjno-technicznych dotyczących formy wniosków i dokumentów oraz ich składania do sądów prowadzących rejestr zastawów i do centralnej informacji o zastawach rejestrowych drogą elektroniczną, a także orzeczeń, odpisów, zaświadczeń i informacji doręczanych wnioskodawcom tą drogą przez sądy oraz centralną informację;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości:
 - w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu;
 - w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu;
 - zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie;
 - zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie wykazu zawodów regulowanych, których wykonywanie wymaga dokładnej znajomości prawa polskiego, w przypadku których uprawnienie do dokonania wyboru między odbyciem stażu adaptacyjnego a przystąpieniem do testu umiejętności jest wyłączone;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lipca 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (druk sejmowy nr 630);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lipca 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie uzupełnionej wersji poselskiego projektu ustawy o restrukturyzacji kredytów denominowanych i indeksowanych do waluty innej niż waluta polska oraz o wprowadzeniu zakazu udzielania takich kredytów;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i cech umożliwiających weryfikację istnienia i treści pisma w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych z obszarów właściwości innych sądów rejonowych;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie prezydenckiego projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie stanowisk i wymaganych kwalifikacji urzędników sądowych i innych pracowników oraz szczegółowych zasad wynagradzania referendarzy sądowych, starszych referendarzy sądowych, asystentów sędziów, starszych asystentów sędziów, urzędników oraz innych pracowników wojewódzkich sądów administracyjnych;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (nr w wykazie prac: UB8);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych czynności Krajowej Rady Komorniczej umożliwiających komornikom prowadzenie egzekucji na podstawie elektronicznego tytułu wykonawczego oraz niektórych czynności komornika dokonywanych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w postępowaniu egzekucyjnym (nr w wykazie prac: A226);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu założeń ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z sukcesją przedsiębiorstwa osoby fizycznej (nr w wykazie prac: ZD4);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku z przebiegu posiedzenia jawnego w postępowaniu cywilnym (nr wykazu prac: B287);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i cech umożliwiających weryfikację istnienia i treści pisma w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 28 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie czynności sądu związanych z nadawaniem klauzuli wykonalności elektronicznym tytułom egzekucyjnym oraz sposobu przechowywania i posługiwania się elektronicznymi tytułami wykonawczymi;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r.**
w przedmiocie poselskich projektów ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie formatów, w jakich odpisy pism, dokumentów i pełnomocnictw mogą być poświadczane elektronicznie;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu założeń projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektronicznością;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 sierpnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki oraz niektórych innych ustaw (wersja projektu z 20 lipca 2016 r.);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 sierpnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie minimalnej funkcjonalności oraz warunków organizacyjno-technicznych funkcjonowania systemu teleinformatycznego, w którym Naczelna Rada Adwokacka prowadzi listę adwokatów, aplikantów adwokackich oraz prawników zagranicznych oraz projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie minimalnej funkcjonalności oraz warunków organizacyjno-technicznych funkcjonowania systemu teleinformatycznego, w którym Krajowa Rada Radców Prawnych prowadzi listę radców prawnych, aplikantów radcowskich oraz prawników zagranicznych;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 sierpnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu uiszczania i wysokości opłat za wpisy dokonywane w Rejestrze Spadkowym przez notariusza albo sąd;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (druk sejmowy nr 816);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (druk sejmowy nr 790);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie konta w systemie teleinformatycznym obsługującym zgłoszenia na wolne stanowisko asesorskie;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie konta w systemie teleinformatycznym obsługującym zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zasadach rozliczeń w podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej

lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (druk nr 709);

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 795);

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie uposażeń oraz uposażeń rodzinnych sędziów w stanie spoczynku oraz członków ich rodzin oraz terminów przekazania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek na ubezpieczenie społeczne;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie nadania statutu Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dokumentów w postępowaniu w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu regulowanego albo do podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej w Rzeczypospolitej Polskiej;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 września 2016 r.**
w przedmiocie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (druk sejmowy nr 815);

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zasadach zwrotu niektórych należności wynikających z umów kredytu i pożyczki (druk sejmowy nr 811);

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 września 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu i trybu sprawowania nadzoru nad wykonywaniem dozoru elektronicznego;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 września 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o przekształceniu współużytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe we współwłasność gruntów (numer wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów: UD75);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu leczniczego dla osób pozbawionych wolności;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu przeprowadzania badań na obecność alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych w organizmie skazanego pozbawionego wolności, ich dokumentowania oraz weryfikacji;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 888);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy (druk sejmowy nr 887);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (druk sejmowy nr 846);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przeprowadzania konkursu na stanowisko referendarza sądowego;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków trybu i sposobu przetwarzania oraz przekazywania danych osobowych zgromadzonych w Rejestrze z dostępem ograniczonym do celów statystycznych oraz badań naukowych;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia trybu i sposobu przekazywania do Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym danych z rejestru PESEL i Rejestru Dowodów Osobistych.
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 października 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu doradcy restrukturyzacyjnego;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 października 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 października 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o uregulowaniu praw do nieruchomości na terenie miasta stołecznego Warszawy;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 października 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 października 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny (druk sejmowy nr 878);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 listopada 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 listopada 2016 r.**
w przedmiocie projektu obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 listopada 2016 r.**
w przedmiocie prezydenckiego projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie stanowisk i wymaganych kwalifikacji urzędników sądowych i innych pracowników oraz szczegółowych zasad wynagradzania referendarzy sądowych, starszych referendarzy sądowych, asystentów sędziów, starszych asystentów sędziów, urzędników oraz innych pracowników wojewódzkich sądów administracyjnych (BPU. 076.67.2016);

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 listopada 2016 r.**
w przedmiocie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk senacki nr 287);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 listopada 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji sądowej (numer z wykazu prac legislacyjnych Ministra Sprawiedliwości: B303);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 listopada 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (numer wykazu prac legislacyjnych Ministra Sprawiedliwości: UA27);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 listopada 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 966);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 listopada 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 listopada 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1033 z 3 listopada 2016 r.);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 listopada 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (druk sejmowy nr 969 z 31 października 2016 r.);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 listopada 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczną;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 listopada 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o licencji doradcy restrukturyzacyjnego oraz niektórych innych ustaw;

- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 listopada 2016 r.**
w przedmiocie ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (druki sejmowe 880, 920, 920A, druk senacki nr 321);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 listopada 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (druk sejmowy nr 963);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym i ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (druk nr 1059);
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach (druk sejmowy nr 1044);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych w postępowaniu karnym;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich wydanych z naruszeniem prawa (druk sejmowy nr 1056);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (druk senacki nr 354);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o broni i amunicji;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji;

- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu zakładania konta w systemie teleinformatycznym, sposobu korzystania z systemu teleinformatycznego i podejmowania w nim czynności związanych z zawiązaniem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przy wykorzystaniu wzorca umowy oraz innych czynności wykonywanych w systemie teleinformatycznym, a także wymagań dotyczących podpisu elektronicznego;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
przedmiocie rządowego projektu ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (druk sejmowy nr 1055);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego (druk sejmowy nr 1166);
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism organów procesowych w postępowaniu karnym;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie zakresu, formy i trybu współdziałania z podmiotami w wykonywaniu kar, środków karnych, kompensacyjnych, zabezpieczających, zapobiegawczych oraz przepadku, a także społecznej kontroli nad ich wykonywaniem;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu, sposobu i zakresu uzyskiwania i udostępniania informacji z Rejestru z dostępem ograniczonym oraz sposobu zakładania konta użytkownika (numer z wykazu prac: A279);
- **Stanowisko Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 lutego 2016 r.**
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 207);
- **Stanowisko Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2016 r.**
przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (numer z wykazu prac: B 309);

- **Opinia Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego;

- **Stanowisko Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych;

Zestawienie pozostałych stanowisk i opinii Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w 2016 r., zamieszczonych na stronie internetowej www.krs.pl (według kolejności chronologicznej):

- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 stycznia 2016 r.**
w sprawie interpretacji art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa;

- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w sprawie propozycji rozwiązań mających na celu poprawę funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości;

- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w sprawie interpretacji art. 13 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa w związku z art. 35 § 8c pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2011 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych;

- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r.**
w przedmiocie uniemożliwienia Krajowej Radzie Sądownictwa wypełnienia obowiązku zaopiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy;

- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 marca 2016 r.**
w przedmiocie publicznych wypowiedzi odnośnie do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 marca 2016 r.;

- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 kwietnia 2016 r.**
w sprawie zatrudniania sędziów w stanie spoczynku w Sądzie Najwyższym i przez Rzecznika Praw Obywatelskich;

- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 maja 2016 r.**
dotyczące ustanowienia 23 maja Dniem Wymiaru Sprawiedliwości;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 czerwca 2016 r.**
w przedmiocie rozwiązań przyjętych w sprawozdaniu Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej, Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisji Ustawodawczej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 72 S);
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 czerwca 2016 r.**
o przedstawieniu wniosków związanych z pracami legislacyjnymi dotyczącymi projektów ustawy o Trybunale Konstytucyjnym;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lipca 2016 r.**
w sprawie odmowy powołania przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej kandydatów przedstawionych przez Krajową Radę Sądownictwa z wnioskiem o powołanie na stanowiska sędziowskie;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lipca 2016 r.**
w przedmiocie sprawozdania Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w sprawie projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk nr 667);
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r.**
w przedmiocie uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawy z 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r.**
w przedmiocie aktualnej sytuacji w wymiarze sprawiedliwości Turcji;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r.**
w przedmiocie trybu postępowania w sprawie zgłaszania się kandydatów na stanowiska asesora sądowego wojewódzkiego sądu administracyjnego;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r.**
w przedmiocie zasad wyznaczania sędziów do sporządzania ocen kwalifikacji kandydatów ubiegających się o stanowisko sędziego sądu okręgowego;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
w sprawie zatrudniania sędziów w stanie spoczynku przez Rzecznika Praw Dziecka;

- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r.**
sprawie odmowy powołania przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej kandydatów przedstawionych przez Krajową Radę Sądownictwa z wnioskiem o powołanie na stanowiska sędziowskie;
- **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 września 2016 r.**
w przedmiocie przedstawionych do pre-konsultacji materiałów dotyczących zarysu koncepcji umów procesowych w postępowaniu cywilnym;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 października 2016 r.**
w przedmiocie zwłoki w obwieszczeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” informacji o wolnych stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 października 2016 r.**
w związku z odwołaniem Pani Justyny Koski-Janusz – sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie przez Ministra Sprawiedliwości z delegacji do orzekania w Sądzie Okręgowym w Warszawie;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2016 r.**
w sprawie publicznych wypowiedzi sędziów;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 listopada 2016 r.**
w przedmiocie zasad opiniowania przez zgromadzenia ogólne wojewódzkich sądów administracyjnych kandydatów na stanowiska asesora sądowego wojewódzkiego sądu administracyjnego;
- **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 21 grudnia 2016 r.**
w przedmiocie pozycji ustrojowej dyrektorów sądów.

4. Najważniejsze dane statystyczne obrazujące działalność Krajowej Rady Sądownictwa w 2016 r.

- Krajowa Rada Sądownictwa odbyła 20 posiedzeń plenarnych, które trwały łącznie 58 dni;
- Rada rozpoznała 1588 zgłoszeń do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, administracyjnych i wojskowych oraz w Sądzie Najwyższym i Naczelnym Sądzie Administracyjnym, które pochodziły od 1410 osób, celem przedstawienia Prezydentowi RP wyłonionych kandydatów z wnioskiem o powołanie;
- Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła Prezydentowi RP wnioski o powołanie 415 osób, co oznacza, że o jedno stanowisko sędziowskie ubiegały się przeciętnie ponad trzy osoby (3,40) i złożono na nie średnio 4 zgłoszenia (3,82). Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych pozwala kandydatowi ubiegać się tylko o jedno stanowisko sędziowskie do czasu zakończenia procedury wynikającej z jego zgłoszenia w konkursie;
- Przewodniczący Rady powołał 493 zespoły Rady opiniujące zgłoszenia osób kandydujących na wolne stanowiska sędziowskie, jak również zastrzeżeń kandydatów na stanowiska sędziowskie co do pozostawienia ich zgłoszeń bez rozpatrzenia, wnioski o przeniesienie sędziego w stan spoczynku oraz wnioski o powrót sędziego na poprzednio zajmowane stanowisko. W pracach zespołów aktywnie uczestniczyli przedstawiciele organów reprezentujących inne zawody prawnicze (w trybie art. 36 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa);
- Zespoły odbyły 495 posiedzeń w celu przygotowania spraw indywidualnych na posiedzenia plenarne Rady dla szczegółowego omówienia każdej ze zgłoszonych kandydatur i opracowania listy osób rekomendowanych Radzie;
- Członkowie zespołów Krajowej Rady Sądownictwa przeprowadzili rozmowy z 276 osobami (kandydatami do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, wizytatorami, prezesami sądów, przewodniczącymi wydziałów) w siedzibie Rady albo w formie wideokonferencji;

Zestawienie tabelaryczne Nr 1

Data posiedzenia	Liczba uchwał podjętych przez KRS w sprawach						
	Osobowych	Problemowych	Odmowy przeprowadzeni a lustracji	Uhonorowania sędziów	Odmowy uhonorowania sędziów	Złożenia przez KRS odwołania od wyroku SA SD	Niezłożenia przez KRS odwołania od wyroku SA SD
11-15 stycznia	87	4	3	1	x	3	4
19 stycznia	2	1	x	x	x	x	x
15-18 lutego	45	1	5	4	4	1	3
7-10 marca	44	x	2	1	x	x	3
22 marca	35	x	1	1	x	x	3
5-7 kwietnia	28	x	2	1	4	x	2
26 kwietnia	32	x	x	x	x	x	5
9-13 maja	20	5	4	12	1	x	x
19 maja	6	x	x	1	x	x	1
30 maja -3 czerwca	36	2	5	2	1	1	1
13-14 czerwca	13	x	x	1	1	x	3
21-23 czerwca	40	1	2	x	x	1	4
6 lipca	15	1	x	x	x	x	3
26-29 lipca	65	2	3	7	x	x	1
31 sierpnia	10	1	x	x	x	1	2
13-15 września	26	4	7	4	1	x	x
11-14 października	58	2	7	10	x	x	1
15-18 listopada	46	1	7	2	3	1	2
13-16 grudnia	24	x	8	5	x	x	3
21 grudnia	x	1	x	x	x	x	x
Liczba dni posiedzeń KRS 58	632	26	56	52	15	8	41

Zestawienie tabelaryczne Nr 2

Dane dotyczące liczby kandydatów przedstawionych przez Krajową Radę Sądownictwa Prezydentowi RP z wnioskami o powołanie do pełnienia urzędu sędziego									
Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
11-15 stycznia	x	x	1	7	24	43	x	x	75
19 stycznia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
15-18 lutego	x	x	1	1	7	18	x	x	27
7-10 marca	x	x	1	3	8	9	x	x	21
22 marca	x	x	1	2	3	11	x	x	17
5-7 kwietnia	4	x	x	x	6	6	x	x	16
26 kwietnia	x	1	2	x	4	13	x	x	20
9-13 maja	x	x	x	x	x	x	x	x	x
19 maja	x	x	x	x	x	x	x	x	x
30 maja -3 czerwca	x	x	1	2	17	12	x	x	32
13-14 czerwca	x	x	x	x	x	3	x	x	3
21-23 czerwca	x	x	x	2	17	10	x	x	29
6 lipca	x	x	x	x	1	1	x	x	2
26-29 lipca	x	x	5	2	15	40	x	x	62
31 sierpnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13-15 września	x	x	3	x	x	10	x	x	13
11-14 października	2	x	9	5	14	10	x	x	40
15-18 listopada	x	x	4	2	17	14	x	x	37
13-16 grudnia	x	4	10	5	2	x	x	x	21
21 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	6	5	38	31	135	200	x	x	415

Zestawienie tabelaryczne Nr 3

Zestawienie danych dotyczących liczby kandydatów (osób), co do których Rada podjęła uchwały o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego									
Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
11-15 stycznia	x	x	9	2	33	69	x	x	113
19 stycznia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
15-18 lutego	x	x	9	1	13	54	x	x	77
7-10 marca	x	x	x	2	22	28	x	x	52
22 marca	x	x	4	1	1	25	x	x	31
5-7 kwietnia	1	x	x	x	2	18	x	x	21
26 kwietnia	x	5	11	x	3	21	x	x	40
9-13 maja	x	x	x	x	x	x	x	x	x
19 maja	x	x	x	x	x	x	x	x	x
30 maja -3 czerwca	x	x	9	2	31	15	x	x	57
13-14 czerwca	x	x	x	x	x	9	x	x	9
21-23 czerwca	x	x	x	x	25	30	x	x	55
6 lipca	x	x	x	x	3	3	x	x	6
26-29 lipca	x	x	25	3	19	103	x	x	150
31 sierpnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13-15 września	x	x	25	x	x	45	x	x	70
11-14 października	x	x	38	1	7	33	x	x	79
15-18 listopada	x	x	21	3	30	60	x	x	114
13-16 grudnia	x	7	56	2	x	x	x	x	65
21 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	1	12	207	17	189	513	x	x	939

Zestawienie tabelaryczne Nr 4

Zestawienie danych dotyczących liczby kandydatów, co do których Rada podjęła uchwały o umorzeniu postępowania z uwagi na cofnięcie zgłoszenia									
Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
11-15 stycznia	x	x	1	1	4	18	x	x	24
19 stycznia	x	x	x	1	x	1	x	x	2
15-18 lutego	x	x	1	2	3	11	x	x	17
7-10 marca	x	x	2	x	x	14	x	x	16
22 marca	x	1	1	x	2	15	x	x	19
5-7 kwietnia	x	x	x	x	3	9	x	x	12
26 kwietnia	x	x	x	x	2	12	x	x	14
9-13 maja	x	x	1	x	1	17	x	x	19
19 maja	x	x	x	x	1	5	x	x	6
30 maja -3 czerwca	x	x	1	x	3	2	x	x	6
13-14 czerwca	x	x	x	1	x	10	x	x	11
21-23 czerwca	x	x	x	x	2	12	x	x	14
6 lipca	x	x	1	1	2	9	x	x	13
26-29 lipca	x	x	3	x	x	3	x	x	6
31 sierpnia	x	x	3	x	1	6	x	x	10
13-15 września	x	x	5	x	1	5	x	x	11
11-14 października	x	x	5	x	3	12	x	x	20
15-18 listopada	x	1	3	2	1	3	x	x	10
13-16 grudnia	x	x	1	1	1	1	x	x	4
21 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	x	2	28	9	30	165	x	x	234

Zestawienie tabelaryczne Nr 5

Zestawienie danych dotyczących liczby sędziów przeniesionych w stan spoczynku									
Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
11-15 stycznia	x	x	x	x	1	1	x	x	2
19 stycznia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
15-18 lutego	x	x	x	x	x	4	x	x	4
7-10 marca	x	x	x	x	x	4	x	x	4
22 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5-7 kwietnia	x	x	x	x	x	2	x	x	2
26 kwietnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9-13 maja	x	x	x	x	1	x	x	x	1
19 maja	x	x	x	x	x	x	x	x	x
30 maja -3 czerwca	x	x	x	x	x	2	x	x	2
13-14 czerwca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
21-23 czerwca	x	x	x	x	1	1	x	x	2
6 lipca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
26-29 lipca	x	x	1	x	x	2	x	x	3
31 sierpnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13-15 września	x	x	x	x	x	1	x	x	1
11-14 października	x	x	x	x	1	x	x	x	1
15-18 listopada	x	x	x	x	x	1	x	x	1
13-16 grudnia	x	x	x	x	1	x	x	x	1
21 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	x	x	1	x	5	18	x	x	24

Zestawienie tabelaryczne Nr 6

Zestawienie danych dotyczących liczby sędziów, co do których zapadły uchwały KRS o odmowie przeniesienia w stan spoczynku									
Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
15-18 lutego	x	x	x	x	x	1	x	x	1
7-10 marca	x	x	x	x	x	2	x	x	2
	x	x	x	x	x	3	x	x	3

Zestawienie tabelaryczne Nr 7

Odroczenie rozpoznania zgłoszeń kandydatów na wolne stanowiska w celu uzupełnienia materiałów (liczby odnoszą się do postępowań)									
Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
11-15 stycznia	x	x	x	x	x	4	x	x	4
19 stycznia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
15-18 lutego	x	x	x	x	x	2	x	x	2
7-10 marca	x	x	x	1	1	8	x	x	10
22 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5-7 kwietnia	x	x	1	x	x	1	x	x	2
26 kwietnia	x	x	x	x	x	2	x	x	2
9-13 maja	x	x	x	x	x	x	x	x	x
19 maja	x	x	x	x	x	x	x	x	x
30 maja -3 czerwca	x	x	x	x	2	6	x	x	8
13-14 czerwca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
21-23 czerwca	x	x	x	x	1	2	x	x	3
6 lipca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
26-29 lipca	x	x	1	x	x	7	x	x	8
31 sierpnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13-15 września	x	x	1	x	x	2	x	x	3
11-14 października	x	x	2	x	x	x	x	x	2
15-18 listopada	x	x	3	x	x	x	x	x	3
13-16 grudnia	x	x	1	x	x	1	x	x	2
21 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	x	x	9	1	4	37	x	x	51

Zestawienie tabelaryczne Nr 8

Zestawienie danych dotyczących uchwał KRS w przedmiocie nieuwzględnienia zastrzeżeń co do pozostawienia bez rozpatrzenia przez Prezesa Sądu zgłoszenia kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie									
Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
15-18 lutego	x	x	x	x	1	1	x	x	2
26-29 lipca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
	x	x	x	x	1	2	x	x	3

Zestawienie tabelaryczne Nr 9

Zestawienie danych dotyczących uhonorowania przez KRS sędziów i wyróżnienie medalem "Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae"									
Data uchwały	SN	NSA	WSA	SA	SW/SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
11-15 stycznia	x	x	x	x	1	x	x	x	1
19 stycznia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
15-18 lutego	x	1	x	1	1	1	x	x	4
7-10 marca	x	x	1	x	x	x	x	x	1
22 marca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
5-7 kwietnia	x	x	x	1	x	x	x	x	1
26 kwietnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9-13 maja	x	x	x	x	9	3	x	x	12
19 maja	x	x	x	x	1	x	x	x	1
30 maja -3 czerwca	x	2	x	x	x	x	x	x	2
13-14 czerwca	x	1	x	x	x	x	x	x	1
21-23 czerwca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6 lipca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
26-29 lipca	x	2	1	4	x	x	x	x	7
31 sierpnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
13-15 września	x	x	x	1	3	x	x	x	4
11-14 października	6	x	x	3	1	x	x	x	10
15-18 listopada	x	x	x	x	1	1	x	x	2
13-16 grudnia	x	x	x	2	3	x	x	x	5
21 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	6	6	2	12	21	5	x	x	52

Zestawienie tabelaryczne Nr 10

Zestawienie danych dotyczących odmowy uhonorowania przez KRS sędziów medalem "Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae"									
Data uchwały	SN	NSA	WSA	SA	SW/SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
15-18 lutego	x	x	x	x	4	x	x	x	4
5-7 kwietnia	x	x	x	1	3	x	x	x	4
9-13 maja	x	x	x	x	x	1	x	x	1
30 maja -3 czerwca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
13-14 czerwca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
13-15 września	x	x	x	x	1	x	x	x	1
15-18 listopada	x	x	x	x	1	2	x	x	3
	x	x	x	1	10	4	x	x	15

Na podstawie art. 121 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27 lipca 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz.133 ze zm.)

Zestawienie tabelaryczne Nr 11

Zestawienie danych dot. złożonych przez KRS odwołań od wyroków sądów dyscyplinarnych I instancji									
Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
11-15 stycznia	x	x	x	x	1	2	x	x	3
15-18 lutego	x	x	x	x	x	1	x	x	1
30 maja -3 czerwca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
21-23 czerwca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
31 sierpnia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
15-18 listopada	x	x	x	x	x	1	x	x	1
	x	x	x	x	2	6	x	x	8

Zestawienie tabelaryczne Nr 12

Zestawienie danych dot. niezłożenia przez KRS odwołań od wyroków sądów dyscyplinarnych I instancji									
Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
11-15 stycznia	x	x	x	x	x	4	x	x	4
19 stycznia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
15-18 lutego	x	x	x	x	2	1	x	x	3
7-10 marca	x	x	x	x	x	3	x	x	3
22 marca	x	x	x	x	x	3	x	x	3
5-7 kwietnia	x	x	x	x	x	2	x	x	2
26 kwietnia	x	x	x	x	1	4	x	x	5
9-13 maja	x	x	x	x	x	x	x	x	x
19 maja	x	x	x	x	x	1	x	x	1
30 maja -3 czerwca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
13-14 czerwca	x	x	x	x	1	2	x	x	3
21-23 czerwca	x	x	x	x	1	3	x	x	4
6 lipca	x	x	x	x	1	2	x	x	3
26-29 lipca	x	x	x	x	x	1	x	x	1
31 sierpnia	x	x	x	x	x	2	x	x	2
13-15 września	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11-14 października	x	x	x	x	x	1	x	x	1
15-18 listopada	x	x	x	x	x	2	x	x	2
13-16 grudnia	x	x	x	x	1	3	x	x	3
21 grudnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	x	x	x	x	7	35	x	x	41

5. Wnioski Krajowej Rady Sądownictwa o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych

Przedstawiając Ministrowi Sprawiedliwości na podstawie art. 178 § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych wnioski o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych na 2017 r. Krajowa Rada Sądownictwa w uchwale nr 514/2016 z 6 lipca 2016 r. w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych stwierdziła, że przedstawione projekty planów finansowych sądów powszechnych na 2017 rok w niedostateczny sposób zabezpieczają środki konieczne do wykonania zadań wymiaru sprawiedliwości, a także, że stosowana od kilku lat procedura tworzenia budżetów sądów w rzeczywistości nie zapewnia realizacji zasady niezależności sądów i planowania realnych wydatków oraz wykonania budżetu. Krajowa Rada Sądownictwa podkreśliła, że w 2016 r. doszło do długo oczekiwanego, choć nadal niewystarczającego, zwiększenia środków na fundusz płac pracowników wymiaru sprawiedliwości. Plany budżetowe sądów nie uwzględniają jednak pełnych potrzeb sądów wynikających z realizacji ustawowych obowiązków płacowych wobec zatrudnionych pracowników sądów, a istotnym problemem, zdaniem Rady, jest nieuwzględnianie w tych planach środków w grupie referendarzy i kuratorów sądowych na pokrycie wydatków związanych z wnioskami o awans na wyższe stanowiska, wskutek czego niemożliwe jest przyznawanie przewidzianych prawem awansów dla pracowników sądów. Jako niewłaściwą uznała też praktykę uzależnianie awansów od możliwości finansowych danego sądu, zwłaszcza, że praktyka ta jest utrzymywana od kilku lat. Zaplanowane budżety uniemożliwiają również prowadzenie właściwej polityki kadrowej w sądach poprzez stymulowanie wydajności pracowników właściwym systemem nagród. Krajowa Rada Sądownictwa dostrzegając zalety wynikające z wprowadzenia systemu centralnych zamówień, nadal jednak za aktualną uznała uwagę, że problemem pozostaje cena zakupu sprzętu informatycznego, która w zamówieniach centralnych niejednokrotnie jest wyższa niż oferowana na rynkach lokalnych, co trudno jest to uznać za prawidłowe rozwiązanie. Zgłaszając uwagi i zastrzeżenia Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o dołączenie podjętej uchwały do planu budżetu sądów powszechnych na 2017 rok i skierowanie go do Ministra Finansów oraz przedstawienie Radzie ostatecznej wersji budżetu na 2017 rok.

W uchwale nr 624/2016 z 15 września 2016 r. w sprawie wniosku do Ministra Obrony Narodowej o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów wojskowych na

2017 rok Krajowa Rada Sądownictwa, na podstawie art. 4 § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych, przedstawiła Ministrowi Obrony Narodowej wniosek o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów wojskowych na 2017 rok i nie zgłosiła do niego żadnych uwag.

IV. Uchwały w sprawie wystąpienia Krajowej Rady Sądownictwa do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją RP aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów

Konstytucja RP przyznała Radzie kompetencję do występowania do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Kompetencja określona w art. 186 ust. 2 Konstytucji ma charakter kontrolny. Stanowi instrument, za pomocą którego Rada może doprowadzić do wyeliminowania z systemu prawa aktów normatywnych godzących w niezależność sądów i niezawisłość sędziów na poziomie stanowienia prawa.

W 2016 roku Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła skierować cztery wnioski do Trybunału Konstytucyjnego.

1. Uchwałą nr 363/2016 z dnia 12 maja 2016 r. Rada wystąpiła o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej art. 168a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89 poz. 555, ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 437).

Uzasadniając wniosek o zbadanie zgodności z Konstytucją RP obecnego brzmienia art. 168a k.p.k., Krajowa Rada Sądownictwa powołała się na wiele wzorców konstytucyjnych oraz przepisy Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i wskazała, że wprowadzone tym przepisem uregulowanie pozwoli na przyznanie waloru dowodu obciążającego strony procesu karnego i dokonanie ustaleń faktycznych na podstawie materiałów uzyskanych z naruszeniem przepisów postępowania lub za pomocą zdefiniowanego w art. 1 Kodeksu karnego²² czynu zabronionego. Zakaz dowodowy

²² Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zm.).

w polskiej procedurze karnej został wprowadzony przez art. 168a od 1 lipca 2015 r.²³ Stanowił on, że: „niedopuszczalne jest przeprowadzenie i wykorzystanie dowodu uzyskanego do celów postępowania karnego za pomocą czynu zabronionego, o którym mowa w art. 1 § 1 Kodeksu karnego”. Przepis art. 168a w takim brzmieniu obowiązywał do 14 kwietnia 2016 r., po czym ustawą z 11 marca 2016 r. od 15 kwietnia 2016 r. został zmieniony i w obecnie obowiązującym brzmieniu stanowi, że: „dowodu nie można uznać za niedopuszczalny wyłącznie na tej podstawie, że został uzyskany z naruszeniem przepisów postępowania lub za pomocą czynu zabronionego, o którym mowa w art. 1 § 1 kodeksu karnego, chyba że dowód został uzyskany w związku z pełnieniem przez funkcjonariusza publicznego obowiązków służbowych, w wyniku: zabójstwa, umyślnego spowodowania uszczerbku na zdrowiu lub pozbawienia wolności”.

Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że skoro ustawodawca dopuszcza posługiwanie się w procesie dowodami, które stanowią naruszenie przepisów postępowania lub wywodzą się z czynu zabronionego, a niewątpliwie ma to istotne przełożenie na niezależność sądów i niezawisłość sędziów, to tym samym – uwzględniając art. 186 ust. 2 Konstytucji RP – KRS jest legitymowana do zainicjowania kontroli konstytucyjności nowego brzmienia art. 168a k.p.k. W ocenie Rady wykorzystanie w procesie karnym dowodów opisanych w treści art. 168a k.p.k. przekłada się na niezależność sądów i niezawisłość sędziów ze względu na bezpośredni związek między legalnością dowodów w postępowaniu karnym a wykonywaniem czynności procesowych i wprowadzaniem do obrotu prawnego rozstrzygnięć zapadłych z naruszeniem norm proceduralnych lub uzyskanych pośrednio bądź bezpośrednio za pomocą czynu zabronionego. Powiązania te są oczywiste zarówno na płaszczyźnie związanej bezpośrednio z wykonywaniem urzędu sędziego, jak i w sferze zaufania publicznego, jakim społeczeństwo darzy sądy wobec przyznanej im kompetencji do wydawania w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej sprawiedliwych wyroków. Dlatego właśnie, zdaniem Rady, nowe brzmienie art.168a k.p.k. jest niezgodne z zasadą demokratycznego państwa prawnego, wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP i zasadą legalizmu, ustanowioną w art. 7 Konstytucji RP;

²³ Dodany przez ustawę z 27.09.2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247, ze zm.).

2. Uchwałą nr 365/2016 z 13 maja 2016 r. Rada wystąpiła o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. poz. 177).

Krajowa Rada Sądownictwa, powołując się na wskazane w zarzutach wzorce konstytucyjne, wniosła o stwierdzenie niezgodności przepisów tej ustawy z Konstytucją RP i przepisami wynikającymi z Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w zakresie, w jakim przyznają Prokuratorowi Generalnemu, będącemu jednocześnie Ministrem Sprawiedliwości, prawo do ujawniania „w szczególnie uzasadnionych przypadkach także innym osobom”, jak również mediom, informacji zgromadzonych w toku postępowania przygotowawczego, także bez zgody prokuratora prowadzącego to postępowanie, w szczególności prawo do ujawniania informacji z toczących się postępowań przygotowawczych dotyczących przestępstw popełnionych przez sędziów lub asesorów sądowych.

Rada objęła zarzutem uprawnienie Prokuratora Generalnego do ujawniania informacji z toczącego się postępowania przygotowawczego z powołaniem się na „ważny interes publiczny” i tym samym wyłączenie ochrony słusznego interesu uczestników postępowania. Rada zakwestionowała także zgodność z Konstytucją RP przepisu przewidującego utworzenie nowej komórki organizacyjnej pod nazwą „wydział spraw wewnętrznych”, do właściwości której przekazano m.in. prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach najpoważniejszych przestępstw popełnionych między innymi przez sędziów, a także wykonywanie funkcji oskarżyciela publicznego w tych sprawach przed sądem. W ocenie KRS powyższy przepis jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 10 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 42 ust. 3, art. 173, art. 178 ust. 1 oraz art. 181 Konstytucji RP.

Rada zarzuciła ponadto niezgodność z Konstytucją RP dopuszczalności pełnienia przez sędziego w stanie spoczynku funkcji doradcy Prokuratora Generalnego, a także wyłączenie w tym zakresie stosowania przepisów ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych dotyczących możliwości zgłoszenia przez prezesa sądu sprzeciwu wobec podjęcia przez sędziów w stanie spoczynku dodatkowego zatrudnienia lub zajęcia. W uzasadnieniu wniosku Rada postawiła tezę, że równoległe pełnienie przez tę samą osobę urzędu Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego oraz związane z tym kompetencje i uprawnienia stanowią zagrożenie dla niezawisłości sędziowskiej oraz niezależności sądów;

3. Uchwałą nr 412/2016 z 31 maja 2016 r. Rada wystąpiła o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 133, ze zm.) i ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1198, ze zm.) w związku z ustawą z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. poz. 177).

Wiodącym zarzutem wniosku był zarzut przyznania Ministrowi Sprawiedliwości sprawującemu urząd Prokuratora Generalnego jako naczelnemu organowi prokuratury, uprawnionemu do wykonywania zadań w zakresie ścigania przestępstw, w tym występowania w charakterze strony przed sądami, prawa do sprawowania nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów powszechnych (niezgodność art. 9 i 9a § 2 w związku z art. 37f § 1 i 2 oraz art. 37g § 1–3 p.u.s.p. w zw. z art. 1 § 2, art. 2, art. 3 § 1 pkt 1, art. 5, art. 7 § 2, art. 9 § 2, art. 12 § 1, 2, 3 i 4 oraz art. 13 § 1 i 2 p.p. z art. 2, art. 7, art. 10 ust. 1 i 2, art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 i art. 8 ust. 1 i 2 w związku z art. 14 i preambułą konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności²⁴).

Wniosek ten zawiera 11 zarzutów niezgodności z Konstytucją RP przepisów obu wymienionych ustaw ustrojowych, z których jednak najważniejszy jest zarzut niekonstytucyjności sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych po połączeniu funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego i przy wynikającym z obecnego stanu prawnego zakresie kompetencji i uprawnień tego organu.

Poza zarzutem dotyczącym sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości, pełniącego funkcję Prokuratora Generalnego, nadzoru nad sądami, Krajowa Rada Sądownictwa objęła zarzutami także:

- kwestię podległości prezesa sądu powszechnego i wojskowego Ministrowi Sprawiedliwości;
- uprawnienia do wyznaczenia osoby pełniącej obowiązki dyrektora sądu bez przeprowadzenia procedury konkursowej i udziału prezesa sądu oraz możliwość korzystania z tego szczególnego trybu bez realnie określonych ograniczeń czasowych;
- pomijanie udziału prezesa sądu w opracowywaniu planów finansowych;

²⁴ Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzona w Rzymie 4.11.1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284).

- pozbawienie prezesa sądu rzeczywistego wpływu na kierowanie gospodarką finansową sądu i działalnością inwestycyjną sądu, mimo że tego rodzaju zadania mają istotny wpływ na wykonywanie funkcji orzeczniczych przez sądy i sprawowanie wymiaru sprawiedliwości;
- arbitralne prawo do wskazywania spośród sędziów kandydatów na delegację do innych sądów, Ministerstwa Sprawiedliwości i jednostek mu podległych lub przez niego nadzorowanych;
- zróżnicowanie uprawnień dotyczących odwołania lub ustąpienia z delegacji sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości i jednostek podległych oraz sędziów delegowanych do sądów i innych jednostek;
- uprawnienie do zwalniania sędziów sądów powszechnych i sędziów sądów wojskowych z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, bez możliwości odwołania się od takiej decyzji przez sędziego lub strony i uczestników postępowania w trybie kontroli instancyjnej;

4. Uchwałą nr 642/2016 z 16 września 2016 r. oraz uchwałą nr 726/2016 r. w przedmiocie zmiany uchwały nr 642/2016 z 16 września 2016 r. Rada wystąpiła o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2316).

Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o stwierdzenie, że rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

1. w zakresie, w jakim dotyczy dodania oddziału 1 „Zasady przydziału spraw” w rozdziale 1 działu III tego Regulaminu, jest niezgodne z art. 2, art. 7 oraz art. 186 ust. 1 Konstytucji, ze względu na niedochowanie obowiązku przedstawienia do zaopiniowania Krajowej Radzie Sądownictwa w trakcie prac legislacyjnych projektu przedmiotowego rozporządzenia po dodaniu tego oddziału i tym samym pozbawienie Krajowej Rady Sądownictwa, wbrew zasadzie wyrażonej w art. 186 ust. 1 Konstytucji, możliwości wypełnienia ustawowego obowiązku zaopiniowania projektu aktu normatywnego dotyczącego sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych, wynikającego z przepisu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714, ze zm.);

2. jest niezgodne z art. 2, art. 7, art. 32, art. 92 ust. 1, art. 176 ust. 2 oraz art. 178 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim przepisy ujęte w oddziale 1 „Zasady przydziału spraw” rozdziału 1 działu III tego Regulaminu wkraczają w zakres ustawowych kompetencji prezesa sądu, przewidzianych w art. 22a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.), oraz wykraczają poza granice upoważnienia ustawowego do wydania przedmiotowego rozporządzenia i narusza art. 22a w zw. z art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;
3. jest niezgodne z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim przepisy ujęte w oddziale 1 „Zasady przydziału spraw” rozdziału 1 działu III tego Regulaminu należą do materii, która podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem niższego rzędu, jakim jest rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i narusza art. 41 § 1 w zw. z art. 22a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;
4. § 77 rozporządzenia, odnoszący się do kwestii doręczania pism procesowych, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;
5. § 97 ust. 1 i 2 rozporządzenia, nakładający na pracowników sądów obowiązek udzielania telefonicznej informacji o toczących się sprawach (tożsamy z informacjami udostępnianymi na wokandzie, a dodatkowo o terminie i sposobie rozstrzygnięcia sprawy) na żądanie każdej osoby, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta

- w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;
6. § 118 rozporządzenia, ustanawiający przesłanki skorzystania z pomocy sądowej, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;
 7. § 129 rozporządzenia, dotyczący problematyki współuczestników koniecznych oraz uczestników postępowania nieprocesowego, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;
 8. § 144 rozporządzenia, regulujący kwestie dotyczące treści protokołów, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;

9. § 150 rozporządzenia, odnoszący się do treści sentencji orzeczenia, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;
10. § 202 rozporządzenia, odnoszący się do treści sentencji orzeczenia, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;
11. § 207 rozporządzenia, odnoszący się do kwestii doręczania pism procesowych, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;
12. § 298 rozporządzenia, odnoszący się do kwestii doręczania pism procesowych, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza

poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;

13. § 372 rozporządzenia, odnoszący się do materii dotyczącej przesyłania informacji gospodarczych do biur informacji gospodarczych (w formie elektronicznej), jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;

14. § 404 rozporządzenia, zobowiązujący prezesów sądów do dostosowania podziałów czynności do nowych rozwiązań w terminie trzymiesięcznym, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 92 ust. 1 oraz art. 176 ust. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim ujęta w nim materia podlega regulacji ustawowej i nie może być regulowana aktem prawnym niższego rzędu, w tym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, co stanowi wykroczenie poza granice upoważnienia ustawowego i narusza art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 133, ze zm.) w zakresie, w jakim wykracza poza delegację ustawową i reguluje materię ustawową, której delegacja ustawowa nie obejmowała;

Krajowa Rada Sądownictwa w dniu 8 marca 2017 r. postanowiła wycofać 4 wnioski, które skierowała do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją RP ustawy – Prawo o prokuraturze²⁵, ustawy - Kodeks postępowania karnego w brzmieniu nadanym ustawą z 11 marca 2016 r.²⁶, ustaw – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz Prawo o ustroju sądów wojskowych w zakresie przepisów dotyczących nadzoru Ministra Sprawiedliwości nad sądami²⁷, a także rozporządzenia – Regulamin Urzędowania Sądów Powszechnych²⁸.

²⁵ Uchwała KRS Nr 73/2017 z dnia 8 marca 2017 r. w sprawie wycofania wniosku do Trybunału Konstytucyjnego wniesionego uchwałą nr 365/2016 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 maja 2016 r.

²⁶ Uchwała KRS Nr 72/2017 w przedmiocie wycofania wniosku do Trybunału Konstytucyjnego wniesionego uchwałą nr 363/2016 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 maja 2016 r.

²⁷ Uchwała KRS Nr 71/2017 w przedmiocie wycofania wniosku do Trybunału Konstytucyjnego wniesionego uchwałą nr 412/2016 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 31 maja 2016 r.

²⁸ Uchwała KRS Nr 74/2017 w przedmiocie wycofania wniosku do Trybunału Konstytucyjnego wniesionego uchwałami Krajowej Rady Sądownictwa Nr 642/2016 z dnia 16 września 2016 r. oraz nr 726/2016 z dnia 14 października 2016 r.

V. Uhonorowania sędziów odchodzących w stan spoczynku

Krajowa Rada Sądownictwa ustanowiła medal „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae” (Uchwała Nr 381/2014 z dnia 16 października 2014 r.), którym może uhonorować osoby zasłużone dla wymiaru sprawiedliwości.

W 2016 roku Rada:

- uhonorowała medalem 52 sędziów i sędziów w stanie spoczynku w tym: 6 sędziów SN, 6 sędziów NSA, 2 sędziów WSA, 12 sędziów SA, 21 sędziów SO i 5 sędziów SR;
- odmówiła uhonorowania medalem 15 sędziów (1 sędziego SA, 10 sędziów SO i 4 sędziów SR).

Ponadto Krajowa Rada Sądownictwa uhonorowała:

- SNSA Andrzeja Jagiełło w uznaniu wzorowej postawy sędziowskiej oraz wysiłku i zaangażowania w działalność na rzecz umacniania konstytucyjnej roli Rady jako strażnika niezależności sądów i niezawisłości sędziów - w związku z zakończeniem kadencji jako członka Rady;
- Pana Pierre’a Buhlera – Ambasadora Republiki Francuskiej w Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 7 marca 2016 r. w uznaniu wybitnych zasług na rzecz rozwoju stosunków polsko-francuskich;
- Pana Dariusza Sałajewskiego – Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych w uznaniu za wybitne zasługi w kształtowaniu pozycji samorządu radców prawnych, współpracy z wymiarem sprawiedliwości oraz za zasługi na rzecz utrwalania pozytywnego wizerunku sędziów i sądów.

VI. Konferencje, zebrania przedstawicieli, spotkania i seminaria zorganizowane przez KRS

Krajowa Rada Sądownictwa w 2016 r. była organizatorem lub współorganizatorem następujących wydarzeń:

- 18-19 stycznia 2016 r. konferencja „Granice niezawisłości sędziów i niezależności sądów”;
- 2 marca 2016 r. Zebranie Przedstawicieli Zebrań Sędziów Sądów Apelacyjnych i Zebranie Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów;
- 25 kwietnia 2016 r. spotkanie przedstawicieli Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z przedstawicielami stowarzyszeń sędziowskich;
- 16 maja 2016 r. spotkanie przedstawicieli Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z przedstawicielami stowarzyszeń sędziowskich;
- 19 maja 2016 r. spotkanie z Prezesami Sądów Apelacyjnych dotyczące bieżących problemów wymiaru sprawiedliwości;
- 3 czerwca 2016 r. debata „Sytuacja sądownictwa w Polsce i w Europie” zorganizowana przez Sąd Najwyższy i Krajową Radę Sądownictwa;
- 20 lipca 2016 r. spotkanie w Krajowej Radzie Sądownictwa z delegacją Międzynarodowego Instytutu Ombudsmana skupiającego instytucje zajmujące się ochroną praw obywatelskich z całego świata;
- 3 września 2016 r. Nadzwyczajny Kongres Sędziów Polskich zorganizowany przez Krajową Radę Sądownictwa we współpracy ze Stowarzyszeniem Sędziów Polskich Iustitia, Stowarzyszeniem Sędziów Themis, Stowarzyszeniem Sędziów Rodzinych w Polsce oraz Stowarzyszeniem Sędziów Rodzinych Pro Familia;
- 18-22 września 2016 r. – XVIII Kongres Stowarzyszenia Sędziów Rodzinych w Polsce pod hasłem „Sądownictwo rodzinne – aktualne problemy i wyzwania” pod honorowym patronatem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa;
- 2-5 października 2016 r. zorganizowana przez Krajową Radę Sądownictwa konferencja Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądach Apelacyjnych i Okręgowych.

Członkowie Krajowej Rady Sądownictwa uczestniczyli także w licznych konferencjach, w tym między innymi:

- konsultacje eksperckie „Projekt ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Jakich rozwiązań potrzebujemy?” (Warszawa, 12 stycznia 2016 r.);
- obrady Okrągłego Stołu w sprawie zwalczania mowy nienawiści w Internecie na zaproszenie Rzecznika Praw Obywatelskich dr. Adama Bodnara (Warszawa, 25 stycznia 2016 r.);
- I Międzynarodowa Konferencja zorganizowana przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Warszawie pt.: „Investing Abroad. Real Properties.” (Warszawa, 26 stycznia 2016 r.);
- spotkanie członków Krajowej Rady Sądownictwa z delegacją Komisji Weneckiej (Warszawa, 8 lutego 2016 r.);
- I Kongres Stowarzyszenia Mediatorów Gospodarczych (Warszawa, 10 lutego 2016 r.);
- ogólnopolska konferencja naukowa „Media – Kultura – Dialog” poświęcona pamięci abpa Józefa Życińskiego – Metropolity Lubelskiego i Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Jagiellońskiego w piątą rocznicę śmierci oraz koncert zorganizowany przez Naczelną Radę Adwokacką (Kraków, 11 lutego 2016 r.);
- konferencja pt.: „Członkowie grup narażonych na dyskryminację a wymiar sprawiedliwości” zorganizowana przez Helsińską Fundację Praw Człowieka (Warszawa, 12 lutego 2016 r.);
- spotkanie przedstawicieli Krajowej Rady Sądownictwa z Komisarzem Praw Człowieka Rady Europy Nilsem Muiżniekiem (Warszawa, 12 lutego 2016 r.);
- konferencja prawnicza na Uniwersytecie Warszawskim „Biegły w polskim systemie prawnym: pomocnik sądów czy rzeczywisty autor wyroków? Weryfikacja metodologii opiniowania przez organy postępowań karnych i cywilnych” (Warszawa, 24 lutego 2016 r.);
- konferencja naukowa „Sąd konstytucyjny w państwie demokratycznym” zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego (Warszawa, 29 lutego 2016 r.);
- III Kongres Sędziów Sądów Gospodarczych w Polsce zorganizowany przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA oraz Wydział Prawa i Administracji Uczelni Łazarskiego (Warszawa, 3 marca 2016 r.);

- konferencja Naczelnej Rady Adwokackiej i Komisji Praw Człowieka przy NRA pt.: „Niezależność sądów i trybunałów jako gwarancja praw i wolności człowieka” (Warszawa, 5 marca 2016 r.);
- IV spotkanie w ramach Klubu Debat o Społeczeństwie Obywatelskim „Rola instytucji ochrony prawnej w społeczeństwie obywatelskim” z udziałem sędziego Dariusza Zawistowskiego, Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa (Warszawa, 23 marca 2016 r.);
- konferencja w ramach obchodów 70-lecia „Państwa i Prawa” nt.: „Kultury uzasadnień sądowych: zasada proporcjonalności w ujęciu porównawczoprawnym” (Warszawa, 1 kwietnia 2016 r.);
- konferencja Parlamentarnego Zespołu na rzecz Praw Dzieci do obojga rodziców: Uroczyste ogłoszenie projektu nowelizacji Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz innych ustaw (Warszawa, 11 kwietnia 2016 r.);
- wykład w Trybunale Konstytucyjnym prof. Jadwigi Staniszkis „Pęknięcie Zachód-Wschód w świetle krążenia idei: miejsce Polski” (Warszawa 12 kwietnia 2016 r.);
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Miecz Temidy w świetle Ustawy Zasadniczej”. Sędzia Waldemar Żurek, rzecznik prasowy Krajowej Rady Sądownictwa wygłosił referat nt.: „Budowanie mowy nienawiści w mediach” (Łódź, 13-14 kwietnia 2016 r.);
- konferencja na temat: „Droga aplikanta sędziowskiego do służby sędziowskiej – aplikacja sędziowska i co dalej” (Kraków, 21 kwietnia 2016 r.);
- Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia THEMIS (Łask pod Łodzią, 23-24 kwietnia 2016 r.);
- konferencja zorganizowana przez Stowarzyszenie Sędziów Sądów Rodzinnych w Polsce pod tytułem „Piecza zastępcza aktualne problemy i wyzwania” (Zamość, 4-6 maja 2016 r.);
- konferencja pt.: „Obywatel a edukacja prawna” (Gdańsk, 23 maja 2016 r.);
- spotkanie prof. Koena Lenaerts, Prezesa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, uczestników Zgromadzenia Ogólnego Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa i członków Krajowej Rady Sądownictwa z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej Andrzejem Dudą (Warszawa, 2 czerwca 2016 r.);

- Zgromadzenie Ogólne Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ) (Warszawa, 1-3 czerwca 2016 r.);
- Konferencja z okazji 25-lecia demokratycznego prawa wyborczego i organów wyborczych w Polsce (Warszawa, 23 czerwca 2016 r.);
- uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego Profesor Ewie Łętowskiej (Warszawa, 24 czerwca 2016 r.);
- uroczyste otwarcie Szkoły Letniej „Uzasadnianie orzeczeń sądowych”, stanowiącej element projektu badawczego skierowanego do młodych naukowców zainteresowanych sądowym stosowaniem prawa (Warszawa – Jabłonna, 6 lipca 2016 r.);
- debata „Trybunał Konstytucyjny jako współtwórca polskiej kultury prawnej” zorganizowana przez Katedrę Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego (Kraków, 12 września 2016 r.);
- seminarium „Wymiar sprawiedliwości w Polsce – refleksje na kanwie raportu Komisarza Praw Człowieka Rady Europy” zorganizowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich we współpracy z Komisarzem (Warszawa, 20 września 2016 r.);
- szósta coroczna konferencja podsumowująca cykl Obywatelskiego Monitoringu Sądów, prowadzona przez Fundację Court Watch Polska pod tytułem „Jacy sędziowie? W poszukiwaniu optymalnych kryteriów i modelu wyboru sędziów” (Warszawa, 27 września 2016 r.);
- konferencja zorganizowana przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA oraz Stowarzyszenie Prokuratorów i Sędziów Polsko-Niemieckich D.P.R.V. Tematem przewodnim było „zagrożenie niezawisłości sędziowskiej” (Żelazno k. Kłodzka, 6-9 października 2016 r.);
- konferencja pt.: „Adwokatura w obronie praw człowieka” zorganizowana przez Naczelną Radę Adwokacką i Komisję Praw Człowieka przy NRA (Warszawa, 15 października 2016 r.);
- konferencja „Trybunał Konstytucyjny na straży wartości konstytucyjnych” poświęcona dorobkowi polskiego sądu prawa w 30 rocznicę działalności orzeczniczej (Gdańsk, 17 października 2016 r.);
- konferencja „Jurysdykcja i wykonywanie orzeczeń w sprawach cywilnych w Unii Europejskiej” zorganizowana przez Katedrę Postępowania Cywilnego i Katedrę Prawa Cywilnego i Prawa Prywatnego Międzynarodowego oraz Centrum Badań nad

Europejskim Prawem Prywatnym Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego (Katowice, 28 października 2016 r.);

- XI Krajowy Zjazd Radców Prawnych (Warszawa, 3-5 listopada 2016 r.);
- Międzynarodowa konferencja „Edukacja prawna i mediacja równieźnicza w placówkach resocjalizacyjnych oraz szkolnictwie powszechnym - szanse i zagrożenia”, zorganizowana przez Ministerstwo Sprawiedliwości (Warszawa, 16 listopada 2016 r.);
- Jubileusz 200-lecia Prokuraturii Generalnej oraz jubileusz 10-lecia odkąd w 2006 r. Prokuratura Generalna Skarbu Państwa wznowiła działalność (Warszawa, 18 listopada 2016 r.);
- seminarium dot. Wymiaru Ludzkiego OBWE/ODIHR(HDS) „Promowanie Skutecznego i Uczciwego Wymiaru Sprawiedliwości: Jak zapewnić niezależność i jakość Sądownictwa, Warszawa, 21 listopada 2016 r.);
- konferencja zorganizowana przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego "Prawnik Przyszłości" (Kraków, 8 grudnia 2016 r.);
- konferencja zorganizowana przez Sąd Okręgowy w Warszawie i Uczelnię Łazarskiego „Jak sądy powinny służyć obywatelom?” (Warszawa, 12 grudnia 2016 r.);
- konferencja pt.: ”Jaki Trybunał? Debata nad konstytucyjnym ustrojem Polski i obecną sytuacją Trybunału Konstytucyjnego” zorganizowana przez Fundację im. Stefana Batorego (Warszawa, 15 grudnia 2016 r.).

VII. Działalność Rady na arenie międzynarodowej

Krajowa Rada Sądownictwa w 2016 r. prowadziła aktywną działalność na polu współpracy międzynarodowej:

- utrzymywała bieżące kontakty z innymi organizacjami międzynarodowymi reprezentującymi sądownictwo i związanymi z wymiarem sprawiedliwości, z Radą Europy i działającymi pod jej egidą organizacjami, przede wszystkim z Radą Konsultacyjną Sędziów Europejskich (CCJE);
- w ramach członkostwa w Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ), przedstawiciele Rady uczestniczyli w licznych spotkaniach związanych z uczestnictwem w posiedzeniach Zgromadzenia Ogólnego, grup roboczych oraz grup

ds. projektów Sieci ENCJ. Członkowie Rady reprezentowali interesy polskiego wymiaru sprawiedliwości biorąc czynny udział w spotkaniach projektów i tworzeniu dokumentów roboczych;

- współpracowała z Europejską Siecią Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości EJTN. W ramach rewizyty członkowie Krajowej Rady Sądownictwa przebywali na zaproszenie Rady Sądowej Słowenii – w Lublanie.

Na zaproszenie Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa w Polsce przebywały delegacje Rad Sądownictwa z Mongolii, Portugalii.

W siedzibie Rady odbyły się spotkania z Komisją Wenecką, Prezesem II Izby NSA w Tajlandii, holenderską delegacją menadżerów administracji publicznej, z Prezydentem Adwokatury Chińskiej, z uczestnikami Programu Wymiany EJTN, sędzią I instancji z Marsylii oraz spotkania z grupami zagranicznych sędziów i prokuratorów przebywających w Polsce na programie wymiany we współpracy z KSSiP.

Europejska Sieć Rad Sądownictwa (ENCJ – ang. European Network of Councils for the Judiciary) od swego powołania w 2004 r. zajmuje się m.in. badaniami w zakresie teoretycznych i praktycznych aspektów dotyczących niezależności i odpowiedzialności sądownictwa. Od 2013 r. Sieć zdecydowała się – w ramach projektu nazwanego Independence and Accountability of the Judiciary – na próbę opracowania wskaźników, które pozwoliłyby ocenić poziom niezależności i odpowiedzialności sądownictwa w krajach będących członkami lub obserwatorami organizacji. Powstałe materiały mają służyć członkom i obserwatorom ENCJ do pogłębionych analiz własnych systemów, sięgania po wzory czy sprawdzone rozwiązania z innych krajów, czy po prostu do wymiany doświadczeń.

Analiza polskich regulacji dotyczących sędziów i sądów z punktu widzenia mierników opracowanych przez ENCJ, pokazała ograniczony wpływ sędziów i organów sądownictwa na kwestie związane z finansowaniem wymiaru sprawiedliwości. W świetle obowiązujących regulacji prawnych oraz wypracowanej praktyki decyzje w tym zakresie mają arbitralny charakter i leżą w całości w gestii Rady Ministrów oraz Parlamentu. To zaś w istocie czyni – przynajmniej częściowo – fikcyjną normę art. 173 Konstytucji RP. Nie można bowiem mówić z pełną powagą o niezależności sądownictwa od innych władz, gdy wszelkie decyzje w zakresie finansowania działalności wymiaru sprawiedliwości należą do organów

władzy wykonawczej i ustawodawczej, dodatkowo jeszcze brakuje przejrzystych i transparentnych kryteriów alokacji środków, np. według wyceny sprawy.

Podobnie krytycznie można się odnieść do umiejscowienia w strukturze zarządzania sądami dyrektora sądu, który w silny formalny sposób pozostaje związany z Ministrem Sprawiedliwości, czyniąc problematycznym realny wpływ prezesa sądu na funkcjonowanie podległej jednostki. Aktualnie w polskiej sytuacji pojawiają się nowe problemy związane z procedurą nominacji sędziów i awansów na wyższe stanowiska, bowiem wprowadzenie – za pomocą prawa lub próby zmiany praktyki – elementu politycznego, proklamującego prawo do arbitralnej decyzji w tym zakresie, drastycznie ogranicza zakres niezależności wymiaru sprawiedliwości, a w węższej perspektywie może wpływać negatywnie na niezawisłość poszczególnych sędziów²⁹.

W dniach 1–3 czerwca 2016 r. w Warszawie odbyło się spotkanie Zgromadzenia Ogólnego Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ), podczas którego odbyły się wybory członków do Zarządu Sieci. W skład Zarządu weszły Rady: Holandii, Słowenii, Szkocji, Rumunii, Francji, Irlandii i Włoch. Nowym Przewodniczącym Sieci ENCJ została Nuria Diaz Abad z Hiszpanii. Do skład ENCJ weszła Grecka Najwyższa Rada Sądownictwa Cywilnego i Karnego oraz Grecka Najwyższa Radę Sądownictwa Administracyjnego. Liczba członków ENCJ wzrosła do 24. Tematem przewodnim Zgromadzenia Ogólnego była przyszłość wymiaru sprawiedliwości w Europie. Przedstawiono rezultaty prac grup projektowych. Uczestników Zgromadzenia przyjął w Pałacu Prezydenckim Prezydent RP Andrzej Duda.

Na zakończenie obrad przyjęto Deklarację Warszawską w sprawie przyszłości Wymiaru Sprawiedliwości w Europie. Członkowie i obserwatorzy Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa zgromadzeni w Warszawie w dniach 1–3.06.2016 r.

Krajowa Rada Sądownictwa jako członek Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa wyraziła stanowczy sprzeciw wobec działań władz tureckich wobec sędziów i wymiaru sprawiedliwości w związku z napływającymi informacjami o usuwaniu licznych sędziów tureckich z urzędów oraz pozbawianiu ich wolności, co wskazuje na brak poszanowania przez władze Turcji wspólnych dla demokratycznych państw standardów związanych z niezależnością sądów i niezawisłością sędziowską. Niezależność sądów i niezawisłość sędziów to filary państwa prawa i żadne zdarzenia ze sfery politycznej nie mogą

²⁹ Kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa Nr 3(32), wrzesień 2016, A Sławomir Pałka, Prace europejskiej sieci rad sądownictwa nad zagadnieniami niezależności i odpowiedzialności sądownictwa.

usprawiedliwiać naruszenia fundamentalnych dla demokracji zasad podziału i równoważenia się władz państwowych.³⁰

W dniu 3 czerwca 2016 r. odbyła się w Sądzie Najwyższym debata poświęcona „Sytuacji sądownictwa w Polsce i Europie”. Udział w niej wzięli: prof. Koen Lenaerts, Prezes Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, prof. Małgorzata Gersdorf, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, prof. Andrzej Rzepliński, Prezes Trybunału Konstytucyjnego, prof. Marek Zirk-Sadowski, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Członkowie Krajowej Rady Sądownictwa uczestniczyli również:

- 21-22 stycznia 2016 r. w Brukseli w spotkaniu Zespołu do spraw Projektu Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ) Standardy VI - „Udział czynnika społecznego w zarządzaniu wymiarem sprawiedliwości”;
- 8 lutego 2016 r. w Brukseli w spotkaniu Rady Wykonawczej Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ);
- 19 lutego 2016 r. w Paryżu w spotkaniu Grupy Dialogowej (PL/LT/IE/AL) Zespołu Projektu 1 „Niezależność sądownictwa”;
- 22 lutego 2016 r. w Brukseli w wysłuchaniu publicznym w Parlamencie Europejskim pt.: „Poszanowanie demokracji, praw podstawowych i rządów prawa: Rola Sądownictwa”. W roli prelegenta wystąpił sędzia Dariusz Zawistowski, Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;
- 29 lutego -1 marca 2016 r. w Dublinie w posiedzeniu Zespołu Projektowego Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ) „Finansowanie sądownictwa”;
- 7-8 marca 2016 r. w Brukseli w posiedzeniu Zespołu do spraw Projektu Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ) „Niezależność i odpowiedzialność”;
- 10-11 marca 2016 r. w Ljubljanie w spotkaniu Zespołu do spraw Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ) „Standardy VI: Udział czynnika społecznego w zarządzaniu wymiarem sprawiedliwości”;
- 7 kwietnia 2016 r. w Warszawie w debacie z Pierrem Rosanvallonem, Profesorem w Collège de France, wybitnym politologiem i historykiem francuskim, specjalistą w dziedzinie demokracji. Na zaproszenie Ambasadora Francji w Polsce Pierre Buhlera

³⁰ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 lipca 2016 r. w przedmiocie aktualnej sytuacji w wymiarze sprawiedliwości Turcji.

uczestniczył sędzia Dariusz Zawistowski, Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;

- 11-12 kwietnia 2016 r. w Barcelonie w spotkaniu Zespołu do spraw Projektu 1 Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ) „Niezależność i odpowiedzialność sądownictwa”;
- 12 kwietnia 2016 r. w Warszawie w konferencji podsumowującej kolejny etap programu Forensic Watch pt.: „Oczekiwania i perspektywy w polskich naukach sądowych”;
- 14 maja 2016 r. w Gdańsku w Europejskiej Konferencji Stowarzyszeń Ławniczych (ENALJ);
- 23-24 maja 2016 r. w Lizbonie w seminarium „Zarządzanie sądów, zarządzanie sprawami i ocena pracy” w ramach portugalskiego projektu „zarządzanie sądów – stare problemy, nowe rozwiązania w zakresie zarządzania wpływem spraw”;
- 17 września 2016 r. w Lublinie w konferencji „The Rule of Law: Reconciling Accountability and Independence of Judiciary” zorganizowanej z okazji piętnastej rocznicy powstania Instytutu na rzecz Państwa Prawa;
- 26-27 września 2016 r. w Rzymie w połączonym spotkaniu nowych Projektów Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ);
- 20-21 października 2016 r. w Trewirze w „Corocznej Konferencji na temat Europejskiego Prawa Karnego” zorganizowanej przez Europejską Akademię Prawa (ERA);
- 2-3 listopada 2016 r. w Porto w seminarium „Zarządzanie sądów, zarządzanie sprawami i ocena pracy” odbywające w ramach projektu „Zarządzanie sądów – stare problemy, nowe rozwiązania w zakresie zarządzania wpływem spraw” koordynowanego przez Najwyższą Radę Sądownictwa Portugalii;
- 7-10 grudnia 2016 r. w Hadze w Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Ogólnym ENCJ oraz spotkaniu Projektu Zespołu ENCJ „Niezależność i Odpowiedzialność”.

VIII. Inne wydarzenia

W dniu 2 września 2016 r. odbyło się spotkanie członków Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa z Panem Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej Andrzejem Dudą.

Głównym tematem rozmów było niepowołanie do pełnienia urzędu sędziów przedstawionych z wnioskiem przez Krajową Radę Sądownictwa oraz zagadnienia związane z projektowanymi zmianami w ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Odnosząc się do projektowanej zmiany ustawy o KRS, Prezydent wyraził wątpliwości dotyczące zaproponowanego rozwiązania polegającego na przedstawianiu Prezydentowi przez Krajową Radę Sądownictwa dwóch kandydatów na każde wolne stanowisko sędziowskie.

Prezydent złożył deklarację współdziałania, także na polu legislacyjnym, z Krajową Radą Sądownictwa dla dobra wymiaru sprawiedliwości oraz polepszenia procedury wyboru sędziów, na czym – zgodnie ze wspólną deklaracją – wszystkim uczestnikom spotkania niezwykle zależy.

Krajowa Rada Sądownictwa w pełni poparła przedstawioną przez Europejskie Stowarzyszenie MEDEL „Sędziowie i Prokuratorzy na rzecz Demokracji i Wolności”, inicjatywę ustanowienia 23 maja Dniem Wymiaru Sprawiedliwości. Wskazana przez Europejskie Stowarzyszenie MEDEL data bezpośrednio nawiązuje do wydarzeń mających miejsce 23 maja 1992 r. we Włoszech, kiedy to sędzia śledczy Giovanni Falcone, jego żona – sędzia Francesca Falcone oraz chroniący ich policjanci zginęli w zorganizowanym przez sycylijską mafię zamachu bombowym. Osoba sędziego Giovanniego Falcone jako symbol bezkompromisowej walki o sprawiedliwość niewątpliwie zasługuje na uznanie.

Ponadto:

- 27 lipca 2016 r. w Krakowie w uroczystości powitania Jego Świątobliwości Papieża Franciszka na Dziedzińcu Zamku Królewskiego na Wawelu uczestniczył sędzia Dariusz Zawistowski, Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;
- 30 lipca - 1 sierpnia 2016 r. w Warszawie w uroczystości związanej z obchodami 72. Rocznicy Powstania Warszawskiego pod honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy udział wzięli sędzia Dariusz Zawistowski, Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa oraz sędzia Piotr Raczkowski, Wiceprzewodniczący Rady;

- 15 sierpnia 2016 r. w Warszawie w uroczystości przy Skwerze Jerzego Giedroycia w Warszawie oraz spotkaniu w Belwederze z okazji Święta Wojska Polskiego uczestniczył sędzia Piotr Raczkowski, Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa;
- 26 września 2016 r. Wiesław Johann - sędzia TK w stanie spoczynku, członek Krajowej Rady Sądownictwa wskazany przez Prezydenta RP, został powołany w skład Kapituły Orderu Odrodzenia Polski i wybrany jej Kanclerzem;
- 30 września 2016 r. w Sokołowie Podlaskim odbyło się uroczyste spotkanie z okazji wydania książki „Myśl Ustrojowa Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego Stanisława Dąbrowskiego”;
- 30 września 2016 r. w Gdańsku odbyło się szkolenie dla rzeczników prasowych oraz prezesów sądów obszaru apelacji gdańskiej obejmujące tematykę dotyczącą kontaktów sądu ze środkami masowego przekazu. Szkolenie poprowadził sędzia Waldemar Żurek, rzecznik prasowy Krajowej Rady Sądownictwa.

IX. Rozpatrywanie korespondencji skargowej

W 2016 r. wpłynęły do Krajowej Rady Sądownictwa 1294 wystąpienia od osób fizycznych i innych podmiotów (w ramach tych wystąpień wpłynęły 4184 pisma, w tym 22 anonimy). Wpłynęło również 1540 pism drogą elektroniczną, które pozostawiono bez rozpoznania w związku z tym, że ich autorzy pomimo już rozpoznanych spraw i udzielonych odpowiedzi przysyłali kolejne pisma dot. tych samych spraw. Łącznie do KRS w 2016 r. w ramach skarg i wniosków wpłynęły 5724 pisma w 1277 sprawach oraz 17 spraw anonimowych. Analiza skarg i wniosków wpływających do Krajowej Rady Sądownictwa należy do kompetencji stałych Komisji Krajowej Rady Sądownictwa: Komisji ds. Skarg, Wniosków i Petycji, Komisji ds. Wizytacji i Lustracji, Komisji ds. Etyki Zawodowej Sędziów i Asesorów Sądowych oraz Komisji ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów i Asesorów Sądowych.

- **1957** pism o różnorodnym charakterze pozostawiono bez dalszego biegu. Należały do nich pisma zawierające treści znieważające lub słowa powszechnie uznawane za obelżywe czy też pisma przesłane do wiadomości Krajowej Rady Sądownictwa;

- **3767** pism rozpatrzono i załatwiono - przekazano do rozpatrzenia przez pozostałe wymienione wyżej Komisje Krajowej Rady Sądownictwa, jeżeli dotyczyły działalności sądów przekazano prezesom właściwych sądów, zawierające wnioski o pociągnięcie sędziów do odpowiedzialności dyscyplinarnej przekazywane były Rzecznikowi Dyscyplinarnemu lub jego zastępcom. O przekazaniu pism ich autorzy byli informowani.

W ramach postępowań prowadzonych przed Komisjami do spraw: Wizytacji i Lustracji, Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów i Asesorów Sądowych oraz Etyki Zawodowej Sędziów i Asesorów Sądowych, Krajowa Rada Sądownictwa podjęła decyzje o przekazaniu do rozpoznania:

- **208** spraw do Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych lub jego Zastępców;
- **56** spraw do Komisji ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów i Asesorów Sądowych;
- **56** spraw do Komisji ds. Wizytacji i Lustracji;
- **58** spraw do Komisji ds. Etyki Zawodowej Sędziów i Asesorów Sądowych.

1. Komisja skarg, wniosków i petycji

W 2016 r. Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji rozpatrzyła **410** pism.

Z treści skarg wynikało, że ich autorzy oczekiwali dokonania przez Radę oceny przebiegu postępowań sądowych czy realiów spraw zakończonych prawomocnym wyrokiem i spowodowania zmiany, niekorzystnych dla nich, orzeczeń sądowych. Przedmiotem nadsyłanych listów były najczęściej skargi na przebieg postępowania sądowego i jego przewlekłość, żądania wyłączenia sędziów w sprawach ich dotyczących a także prośby o objęcie toczącego się postępowania nadzorem przez Krajową Radę Sądownictwa. Pisma zawierały zarzuty wobec sędziów oraz zarzuty dotyczące wydanych przez sądy orzeczeń.

Skargi, w zakresie dotyczącym działalności sądów, w dziedzinie, w której sędziowie są niezawiśli, nie podlegały rozpatrzeniu. Skarżący byli zawiadamiani o przyczynach odmowy rozpatrzenia skargi. Poza merytorycznym ustosunkowaniem się do ich treści - byli informowani o kompetencjach Rady i podstawach prawnych jej działania.

W niektórych sprawach członkowie komisji rozpoznając skargi, zwracali się do prezesów oraz sędziów o dodatkowe wyjaśnienia zagadnień w nich poruszanych. Jeżeli

zebrany w sprawie materiał nie potwierdzał stawianych zarzutów, autorzy skarg byli o tym informowani.

2. Komisja do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych

Krajowa Rada Sądownictwa, zgodnie z ustawową kompetencją do wnoszenia odwołań od wyroków sądów apelacyjnych - sądów dyscyplinarnych (art. 121 § 1 u.s.p.), oceniała wyroki tych sądów pod kątem potrzeby i celowości ich zaskarżenia oraz podejmowała stosowne decyzje po rozpatrzeniu propozycji przedstawionych przez Komisję ds. Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów i Asesorów Sądowych.

Rada, podejmując decyzję o wniesieniu odwołania, bierze pod uwagę rodzaj popełnionego deliktu dyscyplinarnego oraz jego szkodliwość dla wymiaru sprawiedliwości i wizerunku służby sędziowskiej. Treść wyroków wydanych w pierwszej instancji analizuje w sposób niezwykle odpowiedzialny, rozważny i wnikliwy. W pierwszej kolejności z treścią nieprawomocnego wyroku, jego pisemnym uzasadnieniem, a także aktami postępowania dyscyplinarnego zapoznaje się trzyosobowy zespół wyłoniony z członków Komisji do Spraw Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów i Asesorów Sądowych, który podczas posiedzenia, dokonuje wstępnej oceny wyroku sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji. Po dyskusji i przedstawieniu przez każdego członka zespołu własnego punktu widzenia dochodzi do głosowania i przyjęcia stanowiska zespołu, które następnie jest rekomendowane Radzie na posiedzeniu plenarnym. Niejednokrotnie stanowisko zespołu nie jest jednomyślne. W trakcie posiedzenia plenarnego Rady Przewodniczący Komisji prezentuje wyrok sądu dyscyplinarnego, jego uzasadnienie oraz stanowisko zespołu. Następnie podczas dyskusji członkowie Rady wypowiadają swoje uwagi, wnioski i wątpliwości. Przejawia się w niej troska o to, żeby w sposób jak najbardziej obiektywny i sprawiedliwy ocenić okoliczności – zarówno przedmiotowe, jak i podmiotowe – konkretnego deliktu dyscyplinarnego. Członkowie Rady zwracają uwagę na warunki pracy obwinionego sędziego, jego obciążenie orzecznicze, sytuację osobistą, rodzinną i zdrowotną. Dopiero po wszechstronnej analizie jest podejmowana – wielokrotnie niejednomyślna – uchwała w przedmiocie wniesienia odwołania od wyroku sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji. Ta dyskusja świadczy przede wszystkim o tym, że nie ma w omawianych sprawach żadnego automatyzmu, powierzchowności,

a wręcz przeciwnie – jest wyrazem głębokiej troski o dobro wymiaru sprawiedliwości, o jego prawidłowy wizerunek, o dobre imię całego środowiska sędziowskiego³¹.

W 2016 roku Sądy Dyscyplinarne I instancji wydały 47 nieprawomocnych wyroków.

Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniach plenarnych w 2016 r. poddała analizie 50 nieprawomocnych wyroków sądów apelacyjnych – sądów dyscyplinarnych, które wpłynęły do Rady w 2016 r. W przedmiocie wniesienia odwołań od wyroków sądów apelacyjnych - sądów dyscyplinarnych Rada podjęła 8 uchwał - w tym 1 na korzyść sędziego i 7 na niekorzyść obwinionych sędziów.

Ponadto uchwałą nr 152/2016 z 18 lutego 2016 r. Krajowa Rada Sądownictwa wystąpiła do Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z wnioskiem o wszczęcie postępowania wyjaśniającego w sprawie doniesień medialnych dotyczących Pana Wojciecha Łączewskiego – sędziego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie.

3. Komisja do spraw wizytacji i lustracji

W zakresie prac prowadzonych przez Komisję ds. Wizytacji i Lustracji, Krajowa Rada Sądownictwa podjęła 50 uchwał, w tym 48 w przedmiocie odmowy przeprowadzenia lustracji sędziego lub sądu. Pozostałym dwóm sprawom, Rada nadała dalszy bieg przekazując właściwemu zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego.

4. Komisja do spraw etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych

Działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o KRS oraz § 7 Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych (załącznik do uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lutego 2003 r.) Krajowa Rada Sądownictwa dokonała reasumpcji wykładni § 21 tego Zbioru, zmieniając częściowo swoje stanowisko z dnia 15 stycznia 2010 r. i uznała, że sprawowanie przez sędziego, zatrudnionego na wydziale prawa szkoły wyższej w charakterze pracownika naukowego, naukowo-dydaktycznego lub dydaktycznego, funkcji opiekuna naukowego studentów w ramach studenckiej poradni prawnej (kliniki prawnej) nie narusza zakazu świadczenia przez sędziego usług prawniczych (§ 21 Zbioru zasad). Rada podkreśliła, że studenckie uniwersyteckie poradnie prawne, znane również pod nazwą klinik prawa, funkcjonują w ramach szkół wyższych (przede wszystkim

³¹ Krzysztof Wojtaszek, Czy warto pisać o odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów?, kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa Nr 2(31), czerwiec 2016 r.

wydziałów prawa uniwersytetów) i mają do spełnienia cel edukacyjny. Kliniczne nauczanie prawa jest powszechnie stosowaną metodą dydaktyczną, akceptowaną przez środowiska akademickie, uznawaną za bardzo efektywną i nowoczesną. Opiekunowie nauki, pełniący obowiązki dydaktyczne w klinikach prawa, nie świadczą usług prawniczych (pomocy prawnej, porad prawnych), pełnią natomiast rolę ekspertów wobec studentów w ramach kształcenia prawniczego.

Komisja ds. etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych na mocy art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o KRS rozpatruje sprawy w kontekście przestrzegania przez sędziów i asesorów sądowych zasad etyki zawodowej określonych w Zbiorze Zasad Etyki Zawodowej Sędziów i Asesorów Sądowych, uchwalonym w dniu 19 lutego 2003 roku przez Krajową Radę Sądownictwa. Komisja ocenia, czy konkretne zachowanie sędziego narusza zasady ujęte w Zbiorze i czy stanowi uchybienie godności sprawowanego urzędu. Rozpatrywane w 2016 r. sprawy zostały zainicjowane zarówno pismami osób prywatnych, jak również pismami pochodzącymi od innych uczestników rozpraw. Część z nich pochodziła od pełnomocników stron procesowych, a część od innych podmiotów.

Krajowa Rada Sądownictwa zwracała uwagę na motywy zawarte w swoich stanowiskach: z 9 kwietnia 2013 r., 8 maja 2015 r. i 6 kwietnia 2016 r. w zakresie, w jakim sędzia powinien unikać zachowań, które mogłyby przynieść ujmę godności sędziego lub osłabić zaufanie do jego bezstronności (§ 5 ust. 2 Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych) albo podważyć zaufanie do jego niezawisłości i bezstronności (§ 10 Zbioru).

Zgodnie z art. 86 § 1 i § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych sędzia może podejmować dodatkowe zatrudnienie lub inne zajęcie, jeżeli nie przeszkadza to w pełnieniu obowiązków sędziego i nie osłabia zaufania do jego bezstronności lub nie przyniesie ujmy godności urzędu sędziego, a także nie spowoduje sprzeciwu ze strony właściwego prezesa lub w przypadku prezesów – Ministra Sprawiedliwości.

W stanowiskach z 6 kwietnia 2016 r.³² i 15 września 2016 r.³³ Rada wyraziła pogląd, że sędziowie w stanie spoczynku mogą być zatrudniani przez Sąd Najwyższy, Rzecznika Praw Obywatelskich, a także przez Rzecznika Praw Dziecka.

³² Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 kwietnia 2016 r. w sprawie zatrudniania sędziów w stanie spoczynku w Sądzie Najwyższym i przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

Z pełnieniem urzędu sędziego wiążą się szczególne obowiązki oraz ograniczenia osobiste, które między innymi dotyczą udziału w życiu publicznym.

Sędzia, jako obywatel, ma prawo udziału w debacie publicznej, jeżeli dotyczy ona np. zagadnień prawnych, niezależności sądów i niezawisłości sędziów, organizacji sądownictwa czy statusu sędziów, jednak powinien starannie rozważyć treść i formę każdej swojej wypowiedzi publicznej. Dotyczy to także wypowiedzi (wpisów) na forach internetowych, w mediach społecznościowych (np. Facebook, Twitter), w blogach publikowanych w Internecie oraz każdej innej aktywności w mediach elektronicznych. Sędzia powinien powściągliwie korzystać z tych form udziału w życiu publicznym, bacząc w każdej sytuacji na to, aby treść wypowiedzi nie stwarzała podstaw do postawienia mu zarzutu braku bezstronności, zaangażowania politycznego lub naruszenia dobrych obyczajów i dlatego powinien rozważyć rzeczywistą potrzebę aktywnego korzystania z tych form wypowiedzi. Krajowa Rada Sądownictwa zwróciła również uwagę, że sprzeniewierzenie się zasadom ujętym w Zbiorze zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych³⁴, może stanowić podstawę wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec sędziego i w stanowisku z 13 października 2016 r., przypominała, że sędzia:

- nie może prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 178 ust. 3 Konstytucji RP);
- powinien w służbie i poza służbą strzec powagi stanowiska sędziego i unikać wszystkiego, co mogłoby przynieść ujmę godności sędziego lub osłabiać zaufanie do jego bezstronności (art. 82 § 2 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych) - zgodnie z § 1 Zbioru;
- powinien przestrzegać dobrych obyczajów (§ 2 Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych), dbać o autorytet swojego urzędu, o dobro sądu, w którym pracuje, a także o dobro wymiaru sprawiedliwości i ustrojową pozycję władzy sądowniczej (§ 4 Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych);

W 2016 roku Komisja ds. Etyki Zawodowej Sędziów i Asesorów Sądowych rozpoznała łącznie 52 sprawy.

³³ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 września 2016 r. w sprawie zatrudniania sędziów w stanie spoczynku przez Rzecznika Praw Dziecka.

³⁴ Zbiór zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych, stanowiącego załącznik do uchwały nr 25/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 stycznia 2017 r.

X. Postulaty Rady w zakresie aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości

Na podstawie art. 4 ustawy o KRS Rada postuluje do organów władzy ustawodawczej oraz wykonawczej o poszanowanie zasady trójpodziału władz i jednocześnie wnosi o poszanowanie:

- konstytucyjnej zasady trójpodziału władzy ustawodawczej, wykonawczej i sędziowskiej, ze szczególnym uwzględnieniem pozycji ustrojowej sądów i sędziów;
- pozycji ustrojowej Krajowej Rady Sądownictwa jako konstytucyjnego organu państwa – strażnika niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów.

W 2016 r. Krajowa Rada Sądownictwa w ramach swojej działalności wielokrotnie akcentowała zaprezentowane powyżej postulaty w wydawanych opiniach i stanowiskach, a także podczas konferencji, spotkań oraz seminariów.

Krajowa Rada Sądownictwa postuluje także:

- wprowadzenie stabilnego porządku ustrojowego sądownictwa i apeluje o zorganizowanie odpowiedniego forum dyskusyjnego poprzedzającego sformułowanie konkretnych projektów regulacji prawnych. Deklaruje aktywny udział w takim forum;
- przyjęcie jako zasady, że wszelkie działania zmierzające do reformowania sądów poprzedzone są wszechstronnymi konsultacjami z obligatoryjnymi podmiotami biorącymi udział w procedurze legislacyjnej oraz ze środowiskiem sędziowskim;
- wprowadzenie istotnych zmian w zakresie funkcjonującego obecnie systemu zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów, który zgodnie z art. 9a ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych sprawowany jest przez Ministra Sprawiedliwości. Rada wnosi o zaprzestanie traktowania prawa jako narzędzia bieżącej polityki, w tym o uznanie faktu, że sądy i sędziowie są apolityczni;
- zmianę polityki budżetowej Ministerstwa Sprawiedliwości w sposób umożliwiający prawidłową realizację potrzeb kadrowych sądów powszechnych zapewniających prawidłowe wsparcie sprawowania przez sędziów wymiaru sprawiedliwości oraz wsparcie zadań wykonywanych w tych sądach przez referendarzy sądowych z zakresu ochrony prawnej

zgodnie z regulacjami prawnymi dotyczącymi asystentów sędziego zawartych w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych i przepisach wykonawczych wydanych do tej ustawy oraz dotyczących urzędników sądowych w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracowniku sądów i prokuratury (Dz.U. Nr. 109, poz. 639 – t. j.);

- zapewnienie rzeczywistego wpływu na tworzenie i wykonanie budżetu wymiaru sprawiedliwości. W obecnych uwarunkowaniach obrotu gospodarczego, procesów globalizacji, postępującej profesjonalizacji poszczególnych sfer działania państwa i uczestników obrotu prawnego, a także sposobów przekazywania informacji i transferu wiedzy, konieczne jest wyposażenie sądownictwa w narzędzia umożliwiające sprostanie tym wszystkim wymogom, które niesie ze sobą tak szybko zmieniająca się rzeczywistość. Wymaga to stworzenia odpowiednich warunków technicznych, dostarczania nowoczesnych technologii oraz dbałości o należyte przygotowanie kadr sędziowskich i pomocniczych. Dzisiejsze rozumienie prawa do sądu powinno być bowiem odnoszone nie tylko do sytuacji zagwarantowania możliwości poddania sprawy pod rozstrzygnięcie sądu, odpowiednio ukształtowanego, w sposób odpowiadający wymogom sprawiedliwości proceduralnej, ale również sądu, który będzie miał możliwość (z uwagi na posiadanie do tego odpowiednich narzędzi technicznych) oraz będzie zdolny (ze względu na posiadanie niezbędnej do tego wiedzy) rozstrzygnąć sprawę przy zastosowaniu najlepszego i najbardziej aktualnego stanu wiedzy oraz ze znawstwem uwarunkowań danego stanu rzeczy. Takie okoliczności wymagają zaproponowania nowego ujęcia niezależności sądów oraz niezawisłości sędziów jako instrumentów pośrednio determinowanych przez warunki budżetowe i organizacyjne, w jakich dochodzi do sprawowania wymiaru sprawiedliwości³⁵;
- podjęcie stosownych prac na rzecz trwałego rozwiązania systemowego, które umożliwi w kolejnych latach zwiększenie poziomu płac personelu pomocniczego w sądach powszechnych. Niski poziom wynagrodzeń urzędników sądowych oraz asystentów sędziów w sytuacji stałego zwiększania wzrostu wpływu spraw oraz rozszerzenia kognicji sądów obniża skuteczność wymiaru sprawiedliwości. Rada uważa za konieczne wypracowanie wewnętrznych procedur, które umożliwią rzeczywisty wpływ na dobór osób fizycznych, faktycznie wykonujących zadania i usługi w zakresie utrzymania

³⁵ Por. K.Kozłowski, P.Tuleja, Ewolucja ustrojowej pozycji sądów a konstytucyjne zadania Krajowej Rady Sądownictwa w: Kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa 1/2015.

czystości budynków i ich ochrony, ze strony usługobiorcy oraz zapewnią, że podwykonawcy tego podmiotu – osoby fizyczne wykonujące usługę w ramach samozatrudnienia – otrzymają wynagrodzenie za wykonaną pracę i to co najmniej przy zapewnieniu minimalnej stawki za godzinę pracy (netto) gwarantowanej ustawowo osobom fizycznym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę. Akceptowanie odmiennych rozwiązań jest prawnie i społecznie niepożądane;

- powierzenie prezesowi sądu możliwości występowania do sądu przełożonego o przekazanie określonych spraw innemu, mniej obciążonemu sądowi – z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości;
- wypracowanie sprawnego mechanizmu pozwalającego na ustanawianie zastępstw sędziów długotrwale nieobecnych w pracy. Rada wnosi o rozważenie możliwości uwzględnienia w tym zakresie sędziów w stanie spoczynku, tych których stan zdrowia na to pozwala. Decyzja o powierzeniu takiego zastępstwa należałaby do kompetencji prezesa sądu apelacyjnego;
- utworzenie we wszystkich sądach apelacyjnych i co najmniej większych sądach okręgowych stanowiska sędziego wizytatora lub kilku ds. europejskich;
- zintensyfikowanie prac nad przygotowaniem nowego Kodeksu postępowania karnego ze względu na brak spójności przepisów spowodowany znaczną liczbą nowelizacji przepisów Kodeksu z uwzględnieniem zmiany zakresu kognicji sądów, rozpoznawania wniosków w zakresie zwolnienia od kosztów sądowych, ustanowienia profesjonalnego pełnomocnika procesowego czy w sprawie przepisów regulujących przedmiot postępowania nieprocesowego;
- ustanowienie pozycji Krajowej Rady Sądownictwa w procesie szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości adekwatnej do konstytucyjnych kompetencji, roli i pozycji w celu zapewnienia jak najwyższego poziomu szkolenia wstępnego przygotowującego do zawodu sędziego, zapewnienia odpowiedniego do potrzeb wymiaru sprawiedliwości poziomu szkoleń ustawicznych sędziów i referendarzy z położeniem nacisku na szkolenia systemowe.

XI. Biuro Krajowej Rady Sądownictwa

Biuro Krajowej Rady Sądownictwa jest jednostką wspomagającą Radę w wykonywaniu jej zadań, a także zapewnia warunki działania i obsługę Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych oraz Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych.

Organizację i tryb działania Biura określa Regulamin Biura Krajowej Rady Sądownictwa, stanowiący załącznik do Uchwały Nr 382/2014 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 października 2014 r., ze zm. Biuro działa na podstawie niniejszego Regulaminu oraz zarządzeń i decyzji Przewodniczącego Rady.

Biurem kieruje Szef Biura, który odpowiada za jego sprawne funkcjonowanie i prawidłowe wykonywanie przez nie zadań, w szczególności: planuje działania Biura i zapewnia warunki umożliwiające realizację zadań, organizuje pracę i kontroluje wykonanie zadań oraz zatwierdza plany działania komórek organizacyjnych.

W skład Biura wchodzi następujące komórki organizacyjne i stanowiska pracy:

- 1) Wydział Finansowy;
- 2) Wydział Organizacyjny:
 - Sekretariat Przewodniczącego Rady;
 - Sekretariat Wiceprzewodniczących Rady;
 - Sekretariat Szefa Biura;
 - Kancelaria Główna;
 - Archiwum Zakładowe;
 - Biblioteka Fachowa KRS;
 - Zespół Spraw Osobowych Sędziów.
- 3) Wydział Prawny:
 - Zespół asystentów członków KRS;
 - Zespół odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów;
 - Stanowisko do spraw obsługi Rzecznika Dyscyplinarnego Sądów Powszechnych i Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych.
- 4) Wydział Współpracy Międzynarodowej;
- 5) Wydział Administracyjny:
 - Stanowisko ds. zamówień publicznych;

- Zespół Informatyki i Techniki;
 - Zespół Logistyki.
- 6) Zespół Kadr i Szkoleń;
 - 7) Audytor wewnętrzny;
 - 8) Pion Ochrony Informacji Niejawnych (Kancelaria Tajna);
 - 9) Służba Bezpieczeństwa i Higieny Pracy;
 - 10) Zespół do spraw medialnych i wydawniczych;
 - 11) Radca prawny;
 - 12) Administrator Bezpieczeństwa Informacji.

Każdym wydziałem kieruje dyrektor wydziału, który odpowiada za prawidłowe i terminowe wykonywanie zadań kierowanej przez niego komórki organizacyjnej, w szczególności: planuje działania, organizuje pracę, kontroluje wykonanie zadań i składa sprawozdania z działalności wydziału oraz przedstawia wnioski dotyczące organizacji pracy wydziału. Wydziałem Finansowym kieruje Główny Księgowy sprawujący funkcję dyrektora wydziału, któremu powierzono prowadzenie rachunkowości jednostki, wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywanie wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Poszczególne komórki organizacyjne, wchodzące w skład Biura, wykonują zadania w powierzonym im zakresie i są zobowiązane do ścisłej współpracy przy wykonywaniu zadań wspólnych, w szczególności przez udostępnianie materiałów i informacji, dokonywanie uzgodnień oraz przedstawianie opinii.

Do zadań komórek organizacyjnych Biura w sprawach z zakresu ich kompetencji należy wykonywanie czynności organizacyjnych, finansowych i administracyjnych związanych z obsługą działalności Rady i realizacją jej ustawowych zadań, a także m.in. monitorowanie zmian w prawie, mających wpływ na wykonywanie zadań i formułowanie wniosków organizacyjnych, wykonywanie zadań z zakresu kontroli zarządczej oraz wprowadzanie danych do systemów i programów informatycznych.

Do zakresu zadań **Wydziału Finansowego** należy w szczególności: projektowanie i wykonanie budżetu i planów finansowych Rady, sporządzanie sprawozdawczości budżetowej, finansowej, statystycznej, w tym sprawozdań z wykonania wydatków w układzie zadaniowym, a także prowadzenie rachunkowości oraz spraw finansowych i księgowych.

Wydział Organizacyjny m.in. zapewnia obsługę kancelaryjno-biurową i protokolarną posiedzeń plenarnych Rady, zajmuje się prowadzeniem spraw dotyczących uhonorowania sędziów w stanie spoczynku, prowadzi kartoteki sędziów, zajmuje się obsługą skrzynki elektronicznej platformy usług administracji publicznej (e-PUAP) w zakresie spraw należących do zakresu jego zadań oraz prowadzeniem rejestru oświadczeń lustracyjnych sędziów i kandydatów na stanowiska sędziowskie.

Do zadań **Wydziału Prawnego** należy w szczególności: opracowywanie projektów opinii, stanowisk i uchwał Rady m.in. w sprawach: rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, administracyjnych i wojskowych oraz przedstawianie Prezydentowi RP wniosków o powołanie sędziów, opracowywanie projektów uchwał i wniosków w sprawach wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją RP aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów, opracowywanie projektów uchwał w sprawach przeniesienia sędziów w stan spoczynku i wystąpień o powrót na stanowisko sędziowskie, prowadzenie obsługi komisji stałych i problemowych Rady w sprawach z zakresu zadań Wydziału oraz prowadzenie spraw z odwołań wniesionych do Sądu Najwyższego.

Wydział Współpracy Międzynarodowej w szczególności: zapewnia obsługę organizacyjną i protokolarną współpracy zagranicznej Rady oraz jej kontaktów zagranicznych, organizuje wyjazdy zagraniczne członków Rady oraz wizyty delegacji zagranicznych w Radzie oraz utrzymuje współpracę w ramach Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa.

Do zakresu zadań **Wydziału Administracyjnego** należy m.in.: zabezpieczenie odpowiednich warunków eksploatacyjnych siedziby Rady, prowadzenie spraw i postępowań o udzielenie zamówień publicznych, gospodarowanie składnikami rzeczowymi majątku, prowadzenie ewidencji rzeczowych składników majątkowych oraz zapewnienie obsługi logistycznej i prowadzenie spraw związanych z informatyzacją i eksploatacją systemów.

Do zadań **Zespołu Kadr i Szkoleń** należy m.in.: koordynowanie i aktualizowanie opisów stanowisk pracy, prowadzenie spraw kadrowych pracowników Biura oraz kontrolowanie przestrzegania regulaminu pracy.

Audytor wewnętrzny wykonuje zadania określone w ustawie o finansach publicznych i przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności na podstawie rocznego

planu audytu przeprowadza audyt wewnętrzny w Krajowej Radzie Sądownictwa i składa sprawozdanie Przewodniczącemu Rady z wykonania planu audytu za rok poprzedni.

Pion Ochrony Informacji Niejawnych zajmuje się m.in. opracowywaniem planu ochrony informacji niejawnych i nadzorowaniem jego realizacji, ochroną systemów teleinformatycznych, w których są przetwarzane informacje niejawne oraz kontrolowaniem przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych i szkoleniem pracowników w zakresie ochrony informacji niejawnych.

Służba Bezpieczeństwa i Higieny Pracy wykonuje zadania z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, określone w Kodeksie pracy i przepisach wydanych na jego podstawie.

Do zadań **Zespołu do spraw medialnych i wydawniczych** należy w szczególności: zapewnienie obsługi biurowej Rzecznika Prasowego Rady, przygotowywanie i koordynowanie konferencji prasowych oraz działań związanych z funkcjonowaniem strony internetowej i Biuletynu Informacji Publicznej Rady.

Do zadań **radcy prawnego** należy w szczególności: udzielanie porad prawnych i konsultacji, sporządzanie opinii prawnych oraz występowanie przed sądami i urzędami.